

ELEKTRONSKO IZDANJE

PRAVO U JAVNOM SEKTORU

Časopis za budžetsko pravo

TEMA BROJA

STATUT I DRUGI OPŠTI AKTI USTANOVE SA STANOVIŠTA PROPISA IZ OBLASTI
OBRAZOVANJA I VASPITANJA

IZDVAJAMO

NAJČEŠĆI PROPUSTI U STRUČNOJ OCENI PONUDA I ZAŠTITA PRAVA U POSTUPCIMA
JAVNIH NABAVKI

PRAVO NA PLAĆENO ODSUSTVO ZAPOSLENIH U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE

DISCIPLINSKA ODGOVORNOST I DISCIPLINSKI POSTUPAK PROTIV ZAPOSLENIH
U JAVNOM SEKTORU U SKLADU SA ZAKONOM O RADU

PRAVO NA JUBILARNU NAGRADU ZAPOSLENIH U USTANOVAMA SOCIJALNE ZAŠTITE
U JAVNOJ SVOJINI

STATUS BALETA KAO VAŽNOG DELA IZVOĐAČKIH UMETNOSTI U REPUBLICI SRBIJI

BUDŽETSKI KOMPLET

366/367

oktobar 2025.

Sve informacije u vezi sa usmenim
konsultacijama možete naći
na internet stranici **paragraf.rs**

BUDITE NA
PRAVNOJ STRANI

Pravna i ekonomska izdanja
zauspešno izakonito poslovanje

Izdavač:
Paragraf Lex d.o.o.
21208 Sremska Kamenica, Novi Sad
Cara Lazara br. 36

Direktor:
Saša Srdanović

Glavni i odgovorni urednik:
Bojana Jakšić Kovačević

**Pomoćnik glavnog i
odgovornog urednika:**
Dragana Đinđić

Sekretar redakcije:
Snježana Memiš

Autor časopisa:
Ljiljana Pjevač Pejović

Prelom i dizajn:
Nikola Đukanov

Dizajn korice:
Dušan Đorđević

Štampa:
Beograf, Nova Pazova

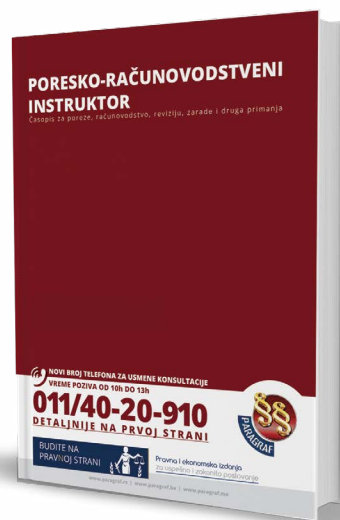
Copyright © Paragraf
www.paragraf.rs

Pravna i ekonomska izdanja
za uspešno i zakonito poslovanje

PORESKO-RAČUNOVODSTVENI INSTRUKTOR

(+ Specijalis za carine)

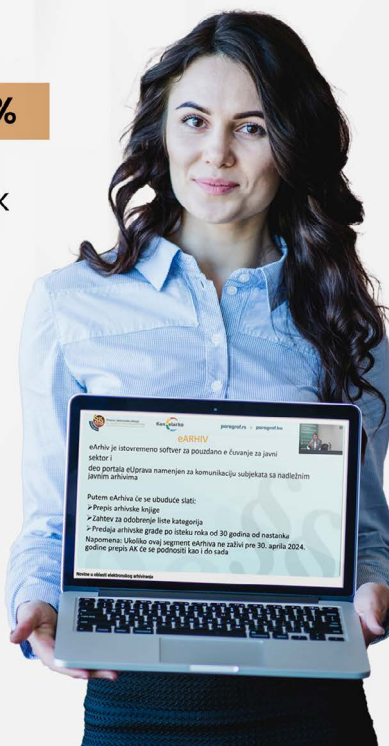
PREMIUM PAKET VEBINARA

Neograničeno prisustvo svim
vebinarima kompanije Paragraf

Popust do 80%

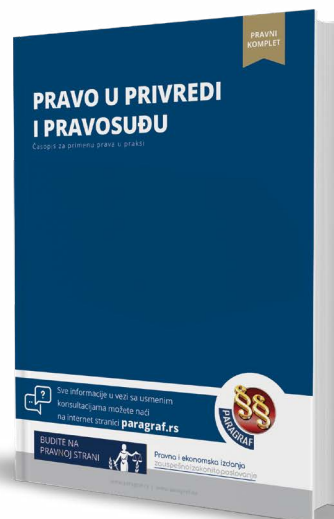
- Edukacija na klik
- U poslednjih godinu dana uspešno smo održali **60 edukacija**

Naručite paket na:
paragraf.rs

PRAVNI KOMPLET

(Pravo u privredi i pravosuđu)

USMENI KONTAKT SA REDAKCIJOM

Poštovani pretplatnici,

Kako bismo unapredili naše usluge i omogućili Vam brži, jednostavniji kontakt sa našom redakcijom, uveli smo centralizovanu telefonsku liniju.

Od sada nas možete dobiti putem jedinstvenog broja, preko koga ćete biti usmereni na odgovarajuću službu i brže doći do informacija i podrške koja Vam je potrebna.

Pozovite nas kada imate pitanje ili nedoumicu, biće nam zadovoljstvo da Vam pomognemo!

Vreme telefonskih konsultacija za sve redakcije: **10h – 13h**

Vaš Paragraf

Paragraf Redakcija: 011/4183-792

PRIVATNI SEKTOR

Opcija 1

Opcija 1 Porezi i fiskalne kase

PDV, Porez na dobit pravnih lica, Porez na prihod od samostalnih delatnosti, Porez na imovinu, Porezi po odbitku, Akcize, Ostali porezi, Poreski postupak, Fiskalne kase

Opcija 2 Zarade

Obračun zarade, naknada troškova i druga primanja zaposlenih, naknada zarade (na teret sredstava poslodavca i na teret drugih isplatioca) – godišnji odmor, bolovanje, porodijsko odsustvo i dr, olakšice za zapošljavanje novih lica, poreski tretman naknade po osnovu ugovora van radnog odnosa, doprinosi za osnivače, lična zarada preduzetnika, obaveza zapošljavanja invalida

Opcija 3 Računovodstvo i revizija

Knjiženje poslovnih promena, Priznavanje i vrednovanje pozicija finansijskih izveštaja, Primena međunarodnih finansijskih i računovodstvenih standarda, Priprema finansijskih izveštaja, Sastavljanje i registracija finansijskih izveštaja, Interna i eksterna revizija

Opcija 4 Radni odnosi

Radni odnosi, bezbednost i zdravlje na radu, zapošljavanje stranaca, upućivanje na rad u inostranstvo, prestanak radnog odnosa i naknade po osnovu prestanka radnog odnosa, godišnji odmor, bolovanja, porodijsko odsustvo i dr, obaveze zapošljavanja invalida

Opcija 5 Privreda, trgovina, ugovorno pravo i pravosuđe

Osnivanje, preregistracija i prestanak privrednih subjekata i udruženja, Uslovi za obavljanje privrednih delatnosti, Trgovina i zaštita potrošača, Stečaj i likvidacija, Upravljanje, Organizacija i poslovanje javnih preduzeća, Sreski i upravni postupci, Stečaj, Planiranje i izgradnja, ozakonjenje i postupci pred katastrorm

Opcija 6 Carine

Carine, Spolnotrgovinsko poslovanje

Opcija 7 Devizno poslovanje i platni promet

Devizno poslovanje, menjači, platni promet, sprečavanje pranja novca, stvarni vlasnici

Opcija 8 Javne nabavke

Pravila postupaka javnih nabavki koje sprovode naručioci radi zaključenja ugovora o javnoj nabavci dobara, usluga ili radova, Sadržina konkursne dokumentacije, Podnošenje ponuda, Stručna ocena ponuda, Dodela ugovora, Zaštita prava u postupku javne nabavke, Zaključenje, izvršenje i izmene ugovora

JAVNI SEKTOR

Opcija 2

Opcija 1 Plate i radni odnosi

Plate i ostala primanja u državnim organima, AP, JLS i javnim službama, Radni odnosi u državnim organima, AP, JLS i javnim službama

Opcija 2 Finansije i računovodstvo

Budžetski sistem, Budžetsko računovodstvo, Finansijski izveštaji i budžetiranje, Budžetski nadzor i kontrola, Revizija – interna i eksterna, Budžetska inspekcija, Poslovanje indirektnih korisnika budžeta, AP, JLS i javne službe

Opcija 3 Pravna pitanja

Javna svojina, Sistem državne uprave, pokrajinske autonomije i lokalne samouprave, Obaveze informisanja i izveštavanja u odnosu na nadležne institucije, propisi o javnom sektoru i reformi javne uprave, Službenički sistem, propisi o zaposlenima u javnom sektoru, JLS i javnim službama

Opcija 4 Javne nabavke

Pravila postupaka javnih nabavki koje sprovode naručioci radi zaključenja ugovora o javnoj nabavci dobara, usluga ili radova, Sadržina konkursne dokumentacije, Podnošenje ponuda, Stručna ocena ponuda, Dodela ugovora, Zaštita prava u postupku javne nabavke, Zaključenje, izvršenje i izmene ugovora

DEŽURNI UREDNICI

Dežurni urednik za oblasti finansije i pravo – javni sektor: 9h–10h

Dežurni urednik za poreze: 9h–10h i 13h–15h

Redakcija e-mail: redakcija@paragraf.rs

Sadržaj

Pravo u javnom sektoru 366/367 • oktobar 2025.

I NOVODONETI PROPISI IZMEĐU DVA BROJA

6 **NOVODONETI PROPISI IZMEĐU DVA BROJA** **Propisi objavljeni u „Sl. glasniku RS”,** **br. 83/2025 do 91/2025**

II JAVNE NABAVKE

14 **NAJČEŠĆI PROPUSTI U STRUČNOJ OCENI** **PONUDA I ZAŠTITA PRAVA U POSTUPCIMA** **JAVNIH NABAVKI**

- 14 Stručna ocena ponuda u postupku javne nabavke sa ukazivanjem na česte greške naručilaca
- 16 Zaštita prava u postupcima javnih nabavki
- 17 Primeri stavova zauzetih u praksi Republičke komisije
- 18 *Definisanje okvirnih količina predmeta javne nabavke u konkursnoj dokumentaciji*
- 19 *Nadležnost za podnošenje zahteva za pokretanje prekršajnog postupka protiv naručioca u vezi sa javnim nabavkama*
- 19 *Određivanje kriterijuma i bitnih zahteva u nabavci usluge izrade softvera*
- 20 *Propuštanje ponuđača u postupku javne nabavke da potpiše obrazac strukture cene*

III DRŽAVNA UPRAVA

22 **PRAVO NA PLAĆENO ODSUSTVO** **ZAPOSLENIH U JEDINICAMA LOKALNE** **SAMOUPRAVE**

- 22 Pravni osnov za korišćenje plaćenog odsustva

- 23 Pravo na plaćeno odsustvo lica angažovanih po osnovu ugovora van radnog odnosa
- 23 Ostvarivanje prava na plaćeno odsustvo

24 *Važenje rezultata provere opštih funkcionalnih kompetencija za izvršilačka radna mesta u JLS u slučaju kada se kandidat prijavio na više konkursnih postupaka koji se sprovode istovremeno*

25 *Prijem u radni odnos u državni organ lica koje je ostvarilo pravo na starosnu penziju ali nije navršilo 65 godina života*

26 *Mogućnost prenošenja neiskorišćenog godišnjeg odmora u slučaju preuzimanja zaposlenog iz organa autonomne pokrajine u organ jedinice lokalne samouprave*

27 *Međusobni odnos dodatka na platu državnih službenika*

28 *Mogućnost ostvarivanja prava na solidarnu pomoć zaposlenog u državnom organu više puta u toku kalendarske godine po različitim osnovima*

IV OBRAZOVANJE

30 **STATUT I DRUGI OPŠTI AKTI USTANOVE SA** **STANOVIŠTA PROPISA IZ OBLASTI** **OBRAZOVANJA I VASPITANJA**

- 30 Sadržina statuta kao osnovnog opšteg akta
- 34 Ostali opšti akti ustanove
- 34 Zaključak

- 35 *Organizovanje usluge učenja stranog jezika u javnoj predškolskoj ustanovi*
- 36 *Uslovi za obavljanje poslova nastavnika predmetne nastave u osnovnoj školi za učenike koji se obrazuju po programu IOP-2*
- 38 *Neispunjenost uslova za sticanje obrazovanja/nastave kod kuće ili obrazovanje na daljinu učenika osmog razreda zbog poremećaja u ponašanju*
- 39 *Izdavanje javne isprave učeniku osnovne škole koji nastavlja školovanje u Republici Srpskoj*
- 40 *Postupanje škole u slučaju potrebe za privremenim izmeštanjem nastave za pojedina odeljenja u objekat druge škole*
- 41 *Određivanje mentora veroučitelju*
- 42 *(Ne)postojanje obaveze da se pomoćnom nastavniku odredi mentor*
- 43 *Obrazovanje vaspitača u predškolskoj ustanovi za rad u mešovitoj grupi*

V ZDRAVSTVO

- 46 **KOMENTAR PRAVILNIKA O IZMENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O BLIŽIM USLOVIMA ZA OBAVLJANJE ZDRAVSTVENE DELATNOSTI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA I DRUGIM OBLICIMA ZDRAVSTVENE SLUŽBE - "Sl. glasnik RS", br. 86/2025**
- 46 *Hitna medicinska pomoć u domu zdravlja*
- 47 *Osnivanje i obavljanje zdravstvene delatnosti Zavoda za urgentnu medicinu*
- 47 *Izmene i dopune u prilogima koji su sastavni deo Pravilnika*

- 48 *Uslovi za prevoz pacijenta koji je korisnik privatnog doma za stara lica sanitetskim vozilom doma zdravlja*
- 49 *Vreme provedeno u radnom odnosu kao uslov za ostvarivanje prava na jubilarnu nagradu zaposlenog u javnoj zdravstvenoj ustanovi*
- 50 *Ostvarivanje prava po osnovu radnog odnosa zaposlenog u zdravstvenoj ustanovi*
- 51 *Nepostojanje obaveze zdravstvenog saradnika koji je po zanimanju hemijski tehničar da polaže stručni ispit*
- 52 *Broj pomoćnika direktora u zdravstvenoj ustanovi*
- 53 *Mogućnost obavljanja dopunskog rada od strane zaposlenog u zdravstvenoj ustanovi kome je utvrđena invalidnost 1. stepena*

VI SOCIJALNA ZAŠTITA

- 56 **PRAVO NA JUBILARNU NAGRADU ZAPOSLENIH U USTANOVAMA SOCIJALNE ZAŠTITE U JAVNOJ SVOJINI**
- 56 *Ostvarivanje prava na jubilarnu nagradu*
- 57 *Vreme provedeno u radnom odnosu*
- 58 *Sticanje prava na jubilarnu nagradu i isplata jubilarne nagrade*

59 *(Ne)postojanje obaveze poslodavca da snosi troškove takse za izdavanje i obnavljanje licence stručnih radnika zaposlenih u ustanovi socijalne zaštite*

60 *Pravo zaposlenog u ustanovi socijalne zaštite na solidarnu pomoć za rođenje deteta*

60 *Ostvarivanje prava na solidarnu pomoć u ustanovi socijalne zaštite povodom teže bolesti punoletnog deteta zaposlenog*

VII KULTURA

62 **STATUS BALETA KAO VAŽNOG DELA IZVOĐAČKIH UMETNOSTI U REPUBLICI SRBIJ**

63 Pravni akti u funkciji uređenja statusa baleta

64 Ostali oblici pravnog uređenja oblasti izvođačke i baletske umetnosti

65 Konkretni problemi baletskih umetnika

65 Zaključak

66 *Obaveza ustanove kulture u javnoj svojini da u informator o radu unese podatke o javnim nabavkama i platama*

67 *Obaveza navođenja pojedinačne vrste dokumentarnog materijala u listi kategorija dokumentarnog materijala sa rokovima čuvanja*

VIII RADNI ODNOSI

70 **DISCIPLINSKA ODGOVORNOST I DISCIPLINSKI POSTUPAK PROTIV ZAPOSLENIH U JAVNOM SEKTORU U SKLADU SA ZAKONOM O RADU**

70 Uvod

72 Disciplinska odgovornost prema Zakonu o radu

78 *Radni odnos direktora javnog preduzeća u svetlu propisa o ograničenju zapošljavanja kod korisnika javnih sredstava*

78 *Prijem u radni odnos na neodređeno vreme u javno preduzeće lica koja je ostvarilo pravo na starosnu penziju*

IX NACRTI I PREDLOZI ZAKONA

82 **U PRIPREMI NOVI ZAKON O SOCIJALNOJ ZAŠTITI**

83 **POČELA IZRADA ZAKONA O PRAVOSUDNOJ ADMINISTRACIJI**

84 **JAVNA RASPRAVA O NACRTU ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVNIM SLUŽBENICIMA**

NOVODONETI PROPISI IZMEĐU DVA BROJA

NOVODONETI PROPISI IZMEĐU DVA BROJA

Propisi objavljeni u „Sl. glasniku RS”, br. 83/2025 do 91/2025

Naziv	Stupa na snagu/ objavljen	Napomena
„Sl. glasnik RS”, br. 83/2025 od 26.9.2025. godine		
Uredbe		
UREDBA O IZMENAMA UREDBE O KOEFICIJENTIMA ZA OBRAČUN I ISPLATU PLATA ZAPOSLENIH U JAVNIM SLUŽBAMA	04/10/2025	Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Sl. glasniku RS”, a primenjuje se na obračun i isplatu plata počev od plate za oktobar 2025. godine.
UREDBA O IZMENI UREDBE O UTVRĐIVANJU PROGRAMA FINANSIRANJA AKTIVNOSTI I MERA UNAPREĐENJA ENERGETSKE EFIKASNOSTI U 2025. GODINI	27/09/2025	Izmena u Programu finansiranja aktivnosti i mera unapređenja energetske efikasnosti u 2025. godini.
UREDBA O IZMENAMA I DOPUNAMA UREDBE O ENERGETSKI UGROŽENOM KUPCU	01/10/2025	Započeti postupci za sticanje statusa energetske ugroženog kupca, koji nisu okončani do dana stupanja na snagu ove uredbe, okončaću se po odredbama ove uredbe.
UREDBA O UTVRĐIVANJU POSEBNIH IZNOSA KOJI SE PLAĆAJU ZA VREME TRAJANJA „DEČIJE NEDELJE” U 2025. GODINI	27/09/2025	Dečije nedelje” od 6. do 12. oktobra 2025. godine plaća se poseban iznos, i to na: 1. Svaku prodatu voznu kartu u međumesečnom i međunarodnom prevozu u železničkom, vodnom, vazdušnom i drumskom saobraćaju, 40,00 dinara. 2. Svaku poštansku pošiljku u unutrašnjem poštanskom saobraćaju, osim na pošiljke novina i časopisa čiji prijem, prenos i uručenje obavljaju javni poštanski operator i drugi poštanski operatori, u skladu sa Zakonom o poštanskim uslugama („Sl.glasnik RS”, br. 19/2025), 10,00 dinara. 3. Svaku prodatu ulaznicu za pozorište, bioskop, drugu kulturnu manifestaciju i sportsku priredbu za koju se naplaćuju ulaznice, 33,00 dinara. 4. Svaki prodat nosač zvuka sa snimljenim sadržajem 20,00 dinara.
Pravilnici		
PRAVILNIK O NAČINU I USLOVIMA ELEKTRONSKE RAZMENE PODATAKA IZMEĐU AGENCIJE ZA PRIVREDNE REGISTRE I NADLEŽNOG DRŽAVNOG ORGANA RADI SPROVOĐENJA EVIDENTIRANJA STVARNIH VLASNIKA	27/09/2025	Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Sl. glasniku RS”, a primenjuje se od 1. oktobra 2025. godine.
PRAVILNIK O SADRŽINI CENTRALNE EVIDENCIJE RADI SPROVOĐENJA EVIDENTIRANJA STVARNIH VLASNIKA	27/09/2025	Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Sl. glasniku RS”, a primenjuje se od 1. oktobra 2025. godine.

Naziv	Stupa na snagu/ objavljen	Napomena
PRAVILNIK O LEGITIM SLUŽBE		Pravilnik o po- cima („SI.
PRAVILN USKLAĐ UKUPNO DOMAĆ STICANJ UGROŽI		Pravilnik o og priho- groženog
Ostali p SPISAK IZ OBLA		sti radio-
Pravilni PRAVILN IZDAVA OVLAŠĆ STRUČN POŠTAN		Pravilnik o pavljanje snik RS”,
Uredbe UREDBA PROGRA PROJEK KOJE RE TERITOR RAZVIJE LOKALN ČETVRT		om pod- projekta, žeta pro- a lica an- čine njen
UREDBA PROGRA SPROVO NEOPHO TOLERA I KAPAC SAMOU NA ČIJIM MIGRAN		odnih za kalne sa- granti, za i deo.
Pravilni PRAVILN PROGRA BEZBED ŽIVOTIN PRAVILN PRAVILN PROGRA BEZBEDNOST POREKLA ZA 2025. GODINU		. godinu, skog po- za sprovo-

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Naziv	Stupa na snagu/ objavljen	Napomena
PRAVILNIK O DOPUNI PRAVILNIKA O KATEGORIZACIJI I RANGIRANJU NAUČNIH ČASOPISA	04/10/2025	Rangiranje i kategorizacija naučnih časopisa za 2025. godinu izvršiće se primenom pravila sadržanih u Pravilniku o kategorizaciji i rangiranju naučnih časopisa („Sl. glasnik RS”, br. 159/2020).
PRAVILNIK O IZMENI PRAVILNIKA O ELEKTRONSKOM FAKTURISANJU	11/10/2025	Obaveštenje obveznika PDV kojem je izvršen promet dobara i usluga da je ispravio odbitak prethodnog poreza, odnosno da obračunati PDV nije koristio kao prethodni porez može se izdati preko sistema elektronskih faktura.
„Sl. glasnik RS”, br. 86/2025 od 6.10.2025. godine		
Uredbe		
UREDBA O IZMENAMA I DOPUNAMA UREDBE O UTVRĐIVANJU PROSTORNOG PLANA PODRUČJA POSEBNE NAMENE UREĐENJA DELA PRIOBALJA GRADA BEOGRADA - PODRUČJE PRIOBALJA REKE SAVE ZA PROJEKAT „BEOGRAD NA VODI”	07/10/2025	Dokumentaciona osnova u analognom i digitalnom formatu na kojoj se zasnivaju izmene i dopune Prostornog plana čuvaju se u Agenciji za prostorno planiranje i urbanizam Republike Srbije.
Pravilnici		
PRAVILNIK O IZMENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O BLIŽIM USLOVIMA ZA OBAVLJANJE ZDRAVSTVENE DELATNOSTI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA I DRUGIM OBLICIMA ZDRAVSTVENE SLUŽBE	14/10/2025	Uslovi za obavljanje hitne medicinske pomoći za Zavod za urgentnu medicinu i dom zdravlja u pogledu opreme i lekova (Prilog 3) odštampani su uz ovaj pravilnik i čine njegov sastavni deo.
„Sl. glasnik RS”, br. 87/2025 od 10.10.2025. godine		
Uredbe		
UREDBA O VRSTAMA USLUGA REČNIH INFORMACIONIH SERVISA (RIS) I POČETKU NJIHOVE OBAVEZNE PRIMENE	18/10/2025	Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje da važi Uredba o vrstama usluga rečnih informacionih servisa (RIS) i početku njihove obavezne primene („Sl. glasnik RS”, br. 63/2013).
UREDBA O IZMENAMA UREDBE O KOEFICIJENTIMA ZA OBRAČUN I ISPLATU PLATA ZAPOSLENIH U JAVNIM SLUŽBAMA	18/10/2025	Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Sl. glasniku RS”, a primenjuje se na obračun i isplatu plata počev od plate za januar 2026. godine.
UREDBA O IZMENI UREDBE O OGRANIČENJU VISINE CENA DERIVATA NAFTE	18/10/2025 - 26/01/2026	Cene derivata nafte na koje se primenjuje ova uredba, obračunate u skladu sa Uredbom o ograničenju visine cena derivata nafte („Sl. glasnik RS”, br. 64/2025 i 76/2025) i Pravilnikom o obračunu prosečne veleprodajne cene derivata nafte EVRO DIZEL i EVRO PREMIJUM BMB 95 („Sl. glasnik RS”, br. 67/2025) i važeće na dan stupanja na snagu ove uredbe, važiće do obračuna i objavljivanja novih cena, u skladu sa ovom uredbom i Pravilnikom o obračunu prosečne veleprodajne cene derivata nafte EVRO DIZEL i EVRO PREMIJUM BMB 95.
UREDBA O IZMENAMA I DOPUNI UREDBE O USLOVIMA I KRITERIJUMIMA USKLAĐENOSTI DRŽAVNE POMOĆI U OBLIKU NAKNADE ZA OBAVLJANJE USLUGA OD OPŠTEG EKONOMSKOG INTERESA	18/10/2025	Neto trošak obavljanja poverene usluge obračunat metodom neto izbegnutih troškova predstavlja razliku između neto troška poslovanja učesnika na tržištu koji ima obavezu obavljanja poverene usluge i neto troška ili dobiti istog učesnika na tržištu koji nema tu obavezu.

Naziv	Stupa na snagu/ objavljen	Napomena
Pravilnici PRAVILNI DOPUN O PORE OBRAČU SAMOO PRIPADA ZARADU PRIHOD LICA KA		amoopo- e pomo- o.
PRAVILNI DOPUN USLOVI ISPUNJA U VAZD		a između nego što potrebna anja.
Pravilni PRAVILNI KLASIFI		avilnik o nja u „Sl.
Pravilni PRAVILNI OBAVLJ POSLOV		avilnik o l. glasnik nja u „Sl.
PRAVILNI OBRAČU AKCIZE ZA KRAJ KOMPR GAS KO PREVOZ		Pravilnik lektričnu 01/2016, enje po- P OAEL - a krajnju
PRAVILNI DOPUN OGRAN PROIZV PROME		nja u „Sl. radljivost ovi za do- Posebni

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Naziv	Stupa na snagu/ objavljen	Napomena
PRAVILNIK O IZMENI PRAVILNIKA O PODSTICAJIMA ZA PODRŠKU UNAPREĐENJU SISTEMA KREIRANJA I PRENOSA ZNANJA KROZ PODRŠKU ZA RAZVOJ TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIH, PRIMENJENIH, RAZVOJNIH I INOVATIVNIH PROJEKATA U POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU	18/10/2025	Pravo na podsticaje iz člana 2. tačka 1) pravilnika ostvaruje: 1) pravno lice upisano u Registar naučnoistraživačkih organizacija, u skladu sa zakonom kojim se uređuje naučnoistraživačka delatnost; 2) istraživačko razvojni centar i inovacioni centar upisan u registar u skladu sa zakonom kojim se uređuje inovaciona delatnost; 3) akreditovani fakultet; 4) preduzetnik i pravno lice koji ispunjavaju uslove za obavljanje savetodavnih i stručnih poslova u poljoprivredi, u skladu sa zakonom koji uređuje obavljanje savetodavnih i stručnih poslova u poljoprivredi; 5) pravno lice ovlašćeno za obuku i usavršavanje poljoprivrednih savetodavaca i poljoprivrednih proizvođača, u skladu sa zakonom koji uređuje obavljanje savetodavnih i stručnih poslova u poljoprivredi.
PRAVILNIK O DOPUNAMA PRAVILNIKA O POMORSKIM KNJIŽICAMA I DOZVOLAMA ZA UKRCAVANJE	25/10/2025	Obrazac 3 - Potvrda o danima provedenim u međunarodnoj plovidbi u _____ godini odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.
PRAVILNIK O IZMENAMA PRAVILNIKA O TARIFI	25/10/2025	Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Sl. glasniku RS”, a počinje da se primenjuje od 1. januara 2026. godine.
PRAVILNIK O IZMENAMA PRAVILNIKA O TEHNIČKIM ZAHTEVIMA ZA ELEMENTE SISTEMA CEVOVODA OD PLASTIČNIH MASA ZA SNABDEVANJE VODOM NAMENJENOM ZA LJUDSKU UPOTREBU, TRANSPORT ZAPRLJANE I KANALIZACIONE VODE, TRANSPORT GASOVITIH GORIVA I INSTALACIJE ZA GREJANJE	25/10/2025	Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Sl. glasniku RS” odnosno 25. oktobra 2025. godine, a primenjuje se po isteku 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu, odnosno od 24. januara 2026. godine.
Ostali propisi		
UPUTSTVO ZA SPROVOĐENJE OBUKE U OBLASTI SPREČAVANJA KORUPCIJE I JAČANJA INTEGRITETA	25/10/2025	Organi javne vlasti koji su do dana stupanja na snagu ovog uputstva sproveli Obuku u skladu sa odredbama Uputstva za sprovođenje obuke u oblasti sprečavanja korupcije i jačanja integriteta („Sl. glasnik RS”, br. 139/2022, 3/2023, 26/2024 i 107/2024) dostavljaju izveštaj o sprovođenju obuke prema roku, koji je određen tim uputstvom. Danom stupanja na snagu ovog uputstva prestaje da važi Uputstvo za sprovođenje obuke u oblasti sprečavanja korupcije i jačanja integriteta („Sl. glasnik RS”, br. 139/2022, 3/2023, 26/2024 i 107/2024).
„Sl. glasnik RS”, br. 91/2025 od 23.10.2025. godine		
Zakoni		
ZAKON O POSEBNIM USLOVIMA ZA EVIDENTIRANJE I UPIS PRAVA NA NEPOKRETNOSTIMA	24/10/2025	Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, izuzev podzakonskog akta iz člana 7. stav 17. ovog zakona koji će se doneti u roku od sedam dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o ozakonjenju objekata („Sl. glasnik RS”, br. 96/2015, 83/2018, 81/2020 - odluka US, 1/2023 - odluka US i 62/2023). Postupci započeti u skladu sa odredbama Zakona o ozakonjenju objekata za objekte propisane u članu 1. ovog zakona, obustavljaju se danom stupanja na snagu ovog zakona, uključujući i postupke za utvrđivanje zemljišta za redovnu upotrebu objekta. Za te postupke, ne donosi se posebno rešenje o obustavi postupka, već kolektivno rešenje.

Naziv	Stupa na snagu/ objavljen	Napomena
ZAKON BEZBED		...Zakon o in- ...94/2017 i ...o 31. de-
ZAKON MATERI I UKRAS		...bednosti ...do stupa- ...zakonom. ...nja u „Sl. ...e prime-
		...r. zakon); ...r. 54/93, ...n, 18/05
		... („Sl. gla-
		...ku od 60
ZAKON ZAKONA		...enji vaće ...i izgrad- ...81/2009 ...- odluka ...45/2014, ...52/2023)
		...h uslova, ...upotreb- ...ma i oba- ...nčaće se ...projekat ...nenjenim ...isije, kao ...ojekta.
		... godine, ...agu ovog ...la u tom
ZAKON ZAKONA PREMER		...počet za ...panja na ...e bio na ...e za koje ...a komasa-
		Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Sl. glasniku RS”, a primenjuje se od 1. januara 2026. godine.

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

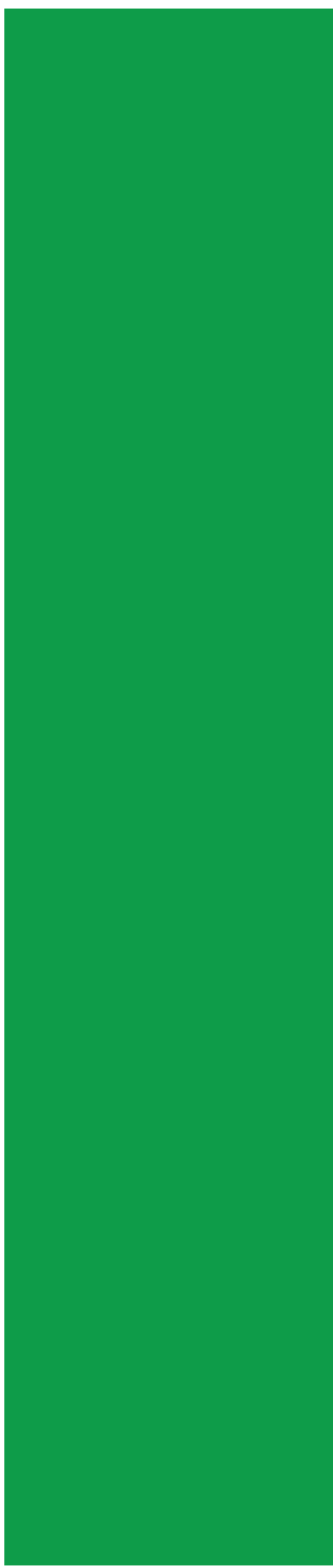
Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Naziv	Stupa na snagu/ objavljen	Napomena
ZAKON O DOPUNAMA ZAKONA O IZVRŠENJU I OBEZBEĐENJU	31/10/2025	Ovaj zakon se primenjuje na postupke koji su pokrenuti posle stupanja na snagu ovog zakona.
ZAKON O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDSKIM TAKSAMAMA	31/10/2025	Za podneske, radnje i isprave po kojima je taksena obaveza nastala do dana stupanja na snagu ovog zakona, a taksa nije plaćena, plaćaće se taksa u skladu sa propisima i tarifom koji su važili do njegovog stupanja na snagu. Ako je do stupanja na snagu ovog zakona plaćena taksa za radnju koja će se izvršiti posle njegovog stupanja na snagu neće se plaćati nova taksa po ovom zakonu, niti će se vraćati više naplaćena taksa. Ukoliko po stupanju na snagu ovog zakona viši sud ukine odluku nižeg suda koja je doneta pre stupanja na snagu ovog zakona, neće se plaćati taksa za novu odluku nižeg suda. Ako je u postupku koji do stupanja na snagu ovog zakona nije okončan takseni obveznik oslobođen plaćanja takse, dato oslobođenje važi i posle stupanja na snagu ovog zakona.
ZAKON O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POSEBNIM POSTUPCIMA RADI REALIZACIJE MEĐUNARODNE SPECIJALIZOVANE IZLOŽBE EXPO BELGRADE 2027	31/10/2025	Postupci koji su započeti po Zakonu o posebnim postupcima radi realizacije međunarodne specijalizovane izložbe EXPO BELGRADE 2027 ("Sl. glasnik RS", br. 92/2023), a nisu okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po odredbama ovog zakona.
Pravilnici		
PRAVILNIK O IZMENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O LISTI LEKOVA KOJI SE PROPISUJU I IZDAJU NA TERET SREDSTAVA OBAVEZNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA	31/10/2025	Izmene i dopune u Pravilniku o Listi lekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja („Sl. glasnik RS”, br. 50/2025).
PRAVILNIK O IZMENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O KLASIFIKACIJI, PAKOVANJU, OBELEŽAVANJU I OGLAŠAVANJU HEMIJE I ODREĐENOG PROIZVODA U SKLADU SA GLOBALNO HARMONIZOVANIM SISTEMOM ZA KLASIFIKACIJU I OBELEŽAVANJE UN	31/10/2025	Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Sl. glasniku RS”, a primenjuje se od 1. septembra 2026. godine.
PRAVILNIK O IZMENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O STICANJU ZVANJA I DAVANJU DOZVOLE ZA OBAVLJANJE POSLOVA BROKERA, INVESTICIONOG SAVETNIKA I PORTFOLIO MENADŽERA	31/10/2025	Predsednik Komisije će doneti uputstvo iz člana 4. stav 4. ovog pravilnika u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

JAVNE NABAVKE

NAJČEŠĆI PROPUSTI U STRUČNOJ OCENI PONUDA I ZAŠTITA PRAVA U POSTUPCIMA JAVNIH NABAVKI

Sa izvodima iz prakse Republičke komisije za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki

U skladu sa odredbama **Zakona o javnim nabavkama („Sl. glasnik RS”, br. 91/2019 i 92/2023** - dalje: Zakon), nakon otvaranja ponuda, naručilac vrši pregled i stručnu ocenu ponuda i prijava.

Članom 141. Zakona je propisano da se pregled, stručna ocena i rangiranje ponuda, odnosno prijava, vrše na osnovu uslova i zahteva iz dokumentacije o nabavci i da se o tome sačinjava izveštaj o postupku javne nabavke.

Sa druge strane, odredbama čl. 186. do 230. Zakona uređen je postupak zaštite prava koji predstavlja postupak pravne zaštite povodom postupka javne nabavke u skladu sa ovim zakonom, postupka za dodelu ugovora u skladu sa zakonom kojim se uređuju javno-privatna partnerstva i koncesije, kao i u drugim slučajevima u skladu sa zakonom.

U nastavku teksta dajemo prikaz navedenih faza postupka sa primerima iz aktuelne prakse.

Stručna ocena ponuda u postupku javne nabavke sa ukazivanjem na česte greške naručilaca

U skladu sa navedenim odredbama Zakona o načinu vršenja stručne ocene ponuda, dato je uputstvo i obaveza naručilaca da ocenu ponuda vrše u skladu sa dokumentacijom o nabavci, odnosno da se u ovoj fazi postupka ne može vršiti izmena dokumentacije o nabavci, već dokumentacija o nabavci predstavlja svojevrstni zakon za naručioca.

Prilikom ocene ponuda, naručilac ima pravo da od ponuđača zahteva dodatna objašnjenja koja će mu pomoći pri pregledu, vrednovanju i upoređivanju ponuda ili prijava, a može da vrši i kontrolu (uvid) kod ponuđača, odnosno njegovog podizvođača.

Da bi doneo pravilnu odluku u postupku, naručilac je dužan da u potpunosti utvrdi činjenično stanje, te je u skladu

sa tim data mogućnost zahtevanja dodatnih objašnjenja radi pravilnog i potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja.

Zakon daje i dodatnu mogućnost naručiocu, odnosno da, ako su podaci ili dokumentacija, koju je ponuđač, odnosno kandidat dostavio nepotpuni ili nejasni, može, poštujući načela jednakosti i transparentnosti, u primerenom roku koji nije kraći od pet dana, da zahteva od ponuđača, odnosno kandidata da **dostavi neophodne informacije ili dodatnu dokumentaciju**. Ograničenje u vezi sa navedenim je propisano članom 142. stav 3. Zakona, kojim je određeno da ovakvo postupanje ne sme da dovede do promene elemenata ponude koji su od značaja za primenu kriterijuma za dodelu ugovora ili do izmene ponuđenog predmeta nabavke.

Naručilac zahteva **dokaze o ispunjenosti kriterijuma za kvalitativni izbor privrednog subjekta** u skladu sa članom 119. Zakona, pri čemu Zakon propisuje u odredbama ovog člana u kojim situacijama naručilac nije dužan da zahteva ove dokaze, a može zahtevati i dopunu i pojašnjenje dostavljenih dokaza.

Dalje Zakon propisuje da ako ponuda sadrži **računsku grešku**, naručilac je u obavezi da od ponuđača zatraži da prihvati ispravku računске greške, a ponuđač je dužan da dostavi odgovor u roku od pet dana od dana prijema zahteva. Pri tome, ako se ponuđač ne saglasi sa ispravkom računске greške, naručilac će njegovu ponudu odbiti. Zakon u vezi sa navedenim propisuje i da je u slučaju razlike između jedinične i ukupne cene, merodavna jedinična cena.

Nakon pregleda i ocene ponuda, naručilac utvrđuje da li su ponude prihvatljive. U vezi sa navedenim, Zakon u članu 144. propisuje **razloge usled kojih naručilac ponudu odbija kao neprihvatljivu, i to ako:**

- 1) utvrdi da postoje osnovi za isključenje privrednog subjekta;
- 2) nisu ispunjeni kriterijumi za izbor privrednog subjekta;
- 3) nisu ispunjeni zahtevi i uslovi u vezi sa predmetom nabavke i tehničkim specifikacijama;
- 4) nije dostavljeno sredstvo obezbeđenja za ozbiljnost ponude u skladu sa dokumentacijom o nabavci;
- 5) postoje valjani dokazi o povredi konkurencije ili korupciji;

6) utvrdi druge nedostatke zbog kojih nije moguće utvrditi stvarnu sadržinu ponude ili nije moguće uporediti je sa drugim ponudama.

da bude obrazložena i da sadrži naročito podatke iz izveštaja o postupku javne nabavke i uputstvo o pravnom sredstvu.

Naručilac je dužan da odluku o dodeli ugovora objavi na danu dono-

Dodatno, p
du koja n
nabavke
prihvatlj

**Nakon s
komisija
ne naba**

- 1) predn
bavke
- 2) vredn
mične
- 3) osnov
- 4) naziv
zbog
prihva
izvrša
- 5) rezult
litiv
terijum
i reše

- (1) n
n
- (2) n
ra
n

- 6) razlog
uobič
- 7) način
- 8) okoln
stupk
- 9) okoln
stupk
sprov
- 10) razlo
stup
- 11) razlo
koriš
- 12) suko
toga
- 13) obra
ke n
ovog

**Odluka o
ponuda u**

Odluka se donosi u roku od 30 dana od isteka roka za podnošenje ponuda, osim ako je naručilac u konkursnoj dokumentaciji odredio duži rok. Odluka o dodeli ugovora mora

**utvrđeno
odluka o**

predvide
raju da se

a potreba
a se neće
o u nared-

la su bile
aju doku-

edna pri-

a kvalita-

ost manja
ponuđe-
gova;
li ponuda
u iz člana

vrda da su

ku, ponu-
iju nasta-
da u roku
vrednom
postupku
kopiranje
zahteva,
rajući na-
rljive po-

avnoj na-

odnosno
ugovora,
ako u ro-
štitu pra-
m odbačen

in od kojih, nakon čega je postupak dodelje prava obustavljen.

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Naručilac može da zaključi ugovor o javnoj nabavci i pre isteka roka za podnošenje zahteva za zaštitu prava:

- 1) na osnovu okvirnog sporazuma;
- 2) u slučaju primene sistema dinamične nabavke;
- 3) ako je podneta samo jedna ponuda, koja je prihvatljiva;
- 4) u slučaju primene pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja javnog poziva iz člana 61. stav 1. tačka 2) ovog zakona.

Kada je reč o najčešćim greškama naručilaca koje se čine u stručnoj oceni ponuda, iz dosadašnje prakse izdvajamo:

1. **Naručioci često ne primenjuju odredbe člana 142. st. 1. i 2. Zakona, kako bi u potpunosti utvrdili činjenično stanje pre ocene da li je određena ponuda prihvatljiva ili nije.**

Usled navedenog, događa se da se ponuda se oceni (ne) prihvatljivom bez svih utvrđenih okolnosti, a u odnosu na zahteve iz konkursne dokumentacije, usled čega se podnose zahtevi za zaštitu prava koji bivaju ocenjeni osnovanim i Republička komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki (dalje: Republička komisija) nalaže naručiocima da pre ocene ponude u potpunosti utvrde činjenično stanje i nesumnjivo ocene da li je ponuda u skladu sa zahtevima naručioca.

2. **Naručioci nabavljaju dobra, a u konkursnoj dokumentaciji ne zahtevaju kataloge ili druge dokumente iz kojih će moći da utvrde da li su zahtevane karakteristike ispunjene.**

Kod ovog postupanja, dodatno, često ni Obrazac strukture cene ne sadrži kolonu u kojoj bi ponuđači mogli navesti koja dobra nude. Navedeno dovodi naručioca u oceni ponuda u situaciju da ne mogu ceniti primljene ponude, dok naručioci ni u oceni ponuda ne primenjuju odredbe člana 142. Zakona kako bi navedeno utvrdili.

3. **Protek roka važenja ponude.**

Naručioci često zanemaruju okolnost ograničenog roka važenja ponuda i vrše ocenu ponuda koje su istekle, pre zahtevanja produženja roka važenja ponuda, dok i kada navedeno zahtevaju, ne zahtevaju produženje roka važenja primljenih sredstava obezbeđenja za ozbiljnost ponude.

Zaštita prava u postupcima javnih nabavki

U skladu sa Zakonom, postupak zaštite prava čine: 1) prethodni postupak, koji sprovodi naručilac i 2) postupak pred Republičkom komisijom.

Postupak zaštite prava se pokreće podnošenjem zahteva za zaštitu prava.

Zahtev za zaštitu prava može da podnese privredni subjekt, kandidat, odnosno ponuđač koji je imao ili ima interes za

dodelu određenog ugovora, odnosno okvirnog sporazuma i koji ukazuje da je zbog postupanja naručioca protivno odredbama ovog zakona oštećen ili bi mogla da nastane šteta usled dodele ugovora, odnosno okvirnog sporazuma protivno odredbama ovog zakona.

Pored toga, zahtev za zaštitu prava u javnom interesu podnosi Kancelarija za javne nabavke, Državna revizorska institucija i nadležno pravobranilaštvo, kada u vršenju svojih ovlašćenja saznaju za nepravilnosti u postupcima javnih nabavki.

Zahtev za zaštitu prava podnosi se elektronskim putem preko Portala javnih nabavki istovremeno naručiocu i Republičkoj komisiji, i to u rokovima propisanim Zakonom.

Ako Zakonom nije drugačije određeno, zahtev za zaštitu prava može da se podnese u toku celog postupka javne nabavke, a najkasnije u roku od deset dana od dana objavljivanja na Portalu javnih nabavki odluke naručioca kojom se okončava postupak javne nabavke u skladu sa Zakonom.

Zahtev za zaštitu prava kojim se osporavaju radnje naručioca u vezi sa određivanjem vrste postupka, sadržinom javnog poziva i konkursnom dokumentacijom smatraće se blagovremenim ako je primljen od strane naručioca najkasnije tri dana pre isteka roka za podnošenje ponuda, odnosno prijava, bez obzira na način dostavljanja.

Zahtev za zaštitu prava kojim se osporavaju radnje naručioca preduzete nakon isteka roka za podnošenje ponuda ili prijava podnosi se u roku od deset dana od dana objavljivanja odluke naručioca na Portalu javnih nabavki, odnosno od dana prijema odluke u slučajevima kada objavljivanje na Portalu javnih nabavki nije predviđeno ovim zakonom.

U slučaju pregovaračkog postupka bez objavljivanja javnog poziva, zahtev za zaštitu prava kojim se osporavaju radnje naručioca u vezi sa određivanjem vrste postupka, sadržinom obaveštenja o sprovođenju pregovaračkog postupka, poziva za podnošenje ponuda i konkursnom dokumentacijom smatraće se blagovremenim ako je primljen od strane naručioca najkasnije deset dana od dana objavljivanja obaveštenja o sprovođenju pregovaračkog postupka, odnosno prijema konkursne dokumentacije, izmena i dopuna konkursne dokumentacije.

Pri tome, Zakon u članu 214. postavlja određena ograničenja, i to: zahtevom za zaštitu prava ne mogu da se osporavaju radnje naručioca preduzete u postupku javne nabavke ako su podnosiocu zahteva bili ili mogli biti poznati razlozi za njegovo podnošenje pre isteka roka za podnošenje zahteva iz st. 2-4. ovog člana, a podnosilac zahteva ga nije podneo pre isteka tog roka i ako je u istom postupku javne nabavke ponovo podnet zahtev za zaštitu prava od strane istog podnosioca zahteva, u tom zahtevu ne mogu da se osporavaju radnje naručioca za koje je podnosilac zahteva znao ili mogao da zna prilikom podnošenja prethodnog zahteva.

Zahtev za zaštitu prava ima propisanu sadržinu, i mora da sadrži:

- 1) naziv i adresu podnosioca zahteva i lice za kontakt;
- 2) naziv i adresu podnosioca zahteva;
- 3) podatke o postupku javne nabavke;
- 4) činjenice koje su dovela do nastanka spornosti;
- 5) potpis i pečat podnosioca zahteva.

Ukoliko se žalba podnosi preko pošte, podnositelj zahteva mora biti ovlaštenik za podnošenje žalbe. Podnositelj zahteva mora biti ovlaštenik za podnošenje žalbe. Podnositelj zahteva mora biti ovlaštenik za podnošenje žalbe.

Prilikom podnošenja žalbe, podnositelj zahteva mora biti ovlaštenik za podnošenje žalbe.

Prva radnja u postupku žalbe je podnošenje žalbe. Podnositelj zahteva mora biti ovlaštenik za podnošenje žalbe.

- 1) je uz žalbu priložen dokaz koji dokazuje da žalba nije prihvatljiva;
- 2) je žalba podneta u roku od osam dana od dana dostave žalbe;
- 3) podnositelj žalbe nije podnio žalbu u prethodnom postupku;
- 4) žalba sadrži sve potrebne podatke za razmatranje.

U slučaju da žalba nije prihvatljiva, podnositelj žalbe može podneti žalbu na žalbu.

U protivnom, žalba se smatra prihvatljivom, a žalba se smatra prihvatljivom.

- 1) ako se žalba podnosi preko pošte, podnositelj žalbe mora biti ovlaštenik za podnošenje žalbe;
- 2) ako se žalba podnosi lično, podnositelj žalbe mora biti ovlaštenik za podnošenje žalbe;
- 3) ako se žalba podnosi preko pošte, podnositelj žalbe mora biti ovlaštenik za podnošenje žalbe;
- 4) ako se žalba podnosi lično, podnositelj žalbe mora biti ovlaštenik za podnošenje žalbe;
- 5) ako se žalba podnosi preko pošte, podnositelj žalbe mora biti ovlaštenik za podnošenje žalbe;
- 6) ako se žalba podnosi lično, podnositelj žalbe mora biti ovlaštenik za podnošenje žalbe;
- 7) ako se žalba podnosi preko pošte, podnositelj žalbe mora biti ovlaštenik za podnošenje žalbe;
- 8) ako se žalba podnosi lično, podnositelj žalbe mora biti ovlaštenik za podnošenje žalbe;
- 9) ako se žalba podnosi preko pošte, podnositelj žalbe mora biti ovlaštenik za podnošenje žalbe;
- 10) ako se žalba podnosi lično, podnositelj žalbe mora biti ovlaštenik za podnošenje žalbe;

Primerak odgovora da dostavi podnosiocu zahteva.

Naručilac celokupnu dokumentaciju nastalu u postupku javne nabavke dostavlja Republičkoj komisiji u papiru neposredno na pisarnicu ili putem pošte.

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Primeri: Rešenja Republičke komisije br. 4-00-689/2022 i 4-00-157/2022.

Dokaz koji je (krivično) podneta žalba 111.

15/2023 i

naručioca dokaze o izvršenju dokumentacije zahteva (tačka 6) prihvat-

2024.

ao osnov zakona, te prihvatljivu nabavci. Ude usled kojim je postupak cenila da za isklju-

2022.

u podeli grupe prihvatljive, tačka neo-

2022.

eprihvat- de sadr- erijum za e ponuda an a nije

Slično navedenom, Republička komisija je ocenila da je ponuda neprihvatljiva u slučaju da u Obrascu strukture cene nije navedena jedna od zahtevanih jediničnih cena i da se ovakav nedostatak ne može ispraviti u skladu sa članom 142. stav 2. Zakona.

Primer: Rešenje Republičke komisije br. 4-00-490/2022.

6. Kancelarija za javne nabavke i Republička komisija su utvrdili da datumi izdavanja dokaza mogu biti nakon isteka roka za podnošenje ponuda. Mišljenje Kancelarije je dostupno na internet stranici.

Primer: Rešenje Republičke komisije br. 4-00-1016/2024.

7. Republička komisija je ocenila da se ne može prihvatiti celokupni iznos reference u slučaju u kojem je ponuđač prethodno u realizaciji posla bio jedan od učesnika u realizaciji posla, već samo u delu u kojem je zaista ugovor i realizovao i da to naručilac mora utvrditi u oceni ponuda.

Primer: Rešenje Republičke komisije br. 4-00-68/2020.

8. Čest je slučaj u praksi da ponuđač prilikom unošenja jedinične cene slučajno doda jednu nulu, dok ukupnu cenu računa na način da iskazuje realnu tržišnu cenu, te naknadno tvrdi da je greška nastala u upisivanju jedinične cene tehničkom greškom. Ipak, kako je u skladu sa Zakonom merodavna jedinična cena, ovakva ponuda sa postupanjem ponuđača na opisani način se mora oceniti neprihvatljivom.

Primer: Rešenje Republičke komisije br. 4-00-448/2021.

Definisanje okvirnih količina predmeta javne nabavke u konkursnoj dokumentaciji

- Da li naručilac može u konkursnoj dokumentaciji odnosno tehničkim specifikacijama da odredi okvirne količine, kao i vrstu usluga koje su predmet konkretne javne nabavke, predviđajući mogućnost odstupanja od zahtevanih količina, u zavisnosti od svojih stvarnih potreba koje nastanu za vreme važenja ugovora a u okviru ugovorene vrednosti?

Odgovor:

Prema članu 98. Zakona o javnim nabavkama ("Sl. glasnik RS", br. 91/2019 i 92/2023 - dalje: Zakon) tehničkim specifikacijama, koje se navode u konkursnoj dokumentaciji, utvrđuju se tražene karakteristike radova, dobara ili usluga koje se nabavljaju i sve druge okolnosti koje su od značaja za izvršenje ugovora, a time i za pripremu ponude (mesto i rokovi izvršenja, posebni zahtevi u pogledu načina izvršenja predmeta nabavke i sl.).

Prema stavu 7. navedenog člana Zakona, tehničke specifikacije moraju svim privrednim subjektima da omoguće jednak pristup i ne smeju da neopravdano ograničavaju konkurenciju u postupku javne nabavke.

Kada naručilac u konkursnoj dokumentaciji jasno definiše tehničke karakteristike usluga koje su predmet konkretne javne nabavke, kao i količine za koje je unapred u konkursnoj dokumentaciji predviđeno da su okvirne i da postoji mogućnost odstupanja od ugovorenenih količina u zavisnosti od stvarnih potreba koje će nastati nastaju u periodu važenja ugovora, a u okviru ugovorene vrednosti, u tom delu konkursna dokumentacija je sačinjena na način koji ponuđačima omogućava da sagledaju obim konkretne javne nabavke i da podnesu prihvatljivu ponudu.

Dakle, pod uslovom da naručilac na jasan i precizan način odredi sve tražene karakteristike i druge okolnosti bitne za pripremu ponude, a imajući u vidu i mogućnost da privredni subjekt može u pisanoj formi putem Portala javnih nabavki da traži od naručioca dodatne informacije ili pojašnjenja u vezi sa dokumentacijom o nabavci, pri čemu može da ukaže naručiocu ukoliko smatra da postoje nedostaci ili nepravilnosti u dokumentaciji o nabavci, mišljenja smo da određivanje okvirnih količina predmeta nabavke ne bi predstavljao nedostatak u konkursnoj dokumentaciji koji onemogućava sačinjavanje prihvatljive ponude. •

Dragana Đinđić

Nadležnost za podnošenje zahteva za pokretanje prekršajnog postupka protiv naručioca u vezi sa javnim nabavkama

Odgovor

Zakon o
za javne
prekršaje
nadležni

Sa druge
komisija
nadležna
u skladu
dinu, koj

Članom
stupku za

postup-

ancelarije
stupka za
paka pred

epublička
viru svojih
a komisija
nodnu go-

ada u po-
sti. •

na Đinđić

Odre
softw

e

oca, pri-
stvenim

Odgovor

Ukoliko
3. Zakon
samo ce

Međutim
vrednuje
ovakav z
ručilac u
i treba p
da se od

132. stav
a koji nije

opiše i da
nabavke,
no da na-
koji tako
bi mogli •

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Propuštanje ponuđača u postupku javne nabavke da potpiše obrazac strukture cene

- Da li bi bilo opravdano odbijanje kao neprihvatljive ponude u postupku javne nabavke, u kojoj je obrazac strukture cene uredno popunjen ali nije potpisan, pri čemu je čekirana saglasnost i potpisan model ugovora, ako je naručilac konkursnom dokumentacijom zahtevao potpisivanje obrazaca?

Odgovor:

Razlozi za odbijanje ponude u postupku javne nabavke definisani su u članu 144. Zakona o javnim nabavkama ("Sl. glasnik RS", br. 91/2019 i 92/2023 - dalje: Zakon), kojim se obavezuje naručilac da, nakon pregleda i stručne ocene, odbije ponudu, odnosno prijavu kao neprihvatljivu, ako:

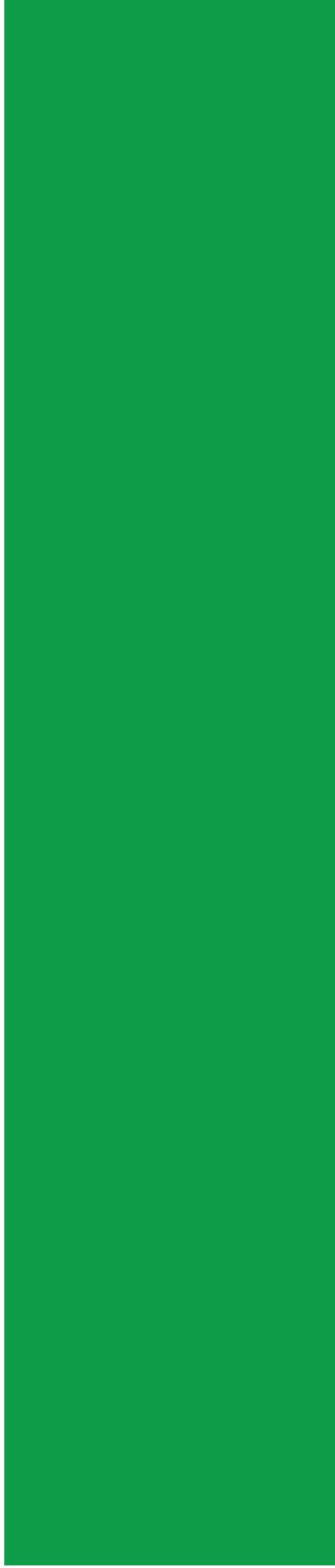
- 1) utvrdi da postoje osnovi za isključenje privrednog subjekta;
- 2) nisu ispunjeni kriterijumi za izbor privrednog subjekta;
- 3) nisu ispunjeni zahtevi i uslovi u vezi sa predmetom nabavke i tehničkim specifikacijama;
- 4) nije dostavljeno sredstvo obezbeđenja za ozbiljnost ponude u skladu sa dokumentacijom o nabavci;
- 5) postoje valjani dokazi o povredi konkurencije ili korupciji;
- 6) utvrdi druge nedostatke zbog kojih nije moguće utvrditi stvarnu sadržinu ponude ili nije moguće uporediti je sa drugim ponudama.

Pravilnikom o sadržini konkursne dokumentacije u postupcima javnih nabavki ("Sl. glasnik RS", br. 21/2021) u članu 10. određeno je da uputstvo ponuđačima kako da sačine ponudu, između ostalog sadrži i obaveštenje da prilikom sačinjavanja ponude, odnosno prijave upotreba pečata nije obavezna, kao i obaveštenje ponuđaču da izjavom o integritetu, koja je sastavni deo obrasca ponude, potvrdi pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću da je svoju ponudu podneo nezavisno, bez dogovora sa drugim ponuđačima ili zainteresovanim licima i da garantuje tačnost podataka u ponudi. U skladu sa ovim odredbama oblikovane su i funkcionalnosti na Portalu javnih nabavki, gde Uputstvo ponuđačima kako da sačine ponudu sadrži uputstvo na koje ne utiče naručilac, već ga sistem sam generiše, u kojem je navedeno da se nijedan obrazac ne mora potpisivati, te smo mišljenja da ponudu iz navedenog razloga, usled formalnog nedostatka ne bi trebalo odbiti, odnosno da nepotpisivanje obrazaca ne predstavlja nedostatak koji bi vodio neprihvatljivosti ponude, ukoliko se njena sadržina može sa sigurnošću utvrditi i uporediti sa drugim ponudama.

U prilog navedenom navodimo i stav koji je zauzela Republička komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki, u rešenju br. 4-00-393/2022 od 18.8.2022. godine: "Stoga, kako je uvidom u sadržinu ponude izabranog ponuđača nesporno utvrđeno da je cena upisana u obrascu strukture ponuđene cene, u identičnom iznosu upisana i u obrascu ponude i u modelu ugovora koji je potpisan i pečatiran, kao sastavnim delovima ponude, na koji način je utvrđena sadržina ponude izabranog ponuđača u pogledu ponuđene cene, te kako se nepotpisivanje i nepečatiranje obrasca strukture cene u konkretnom postupku javne nabavke ne može predstavljati nedostatak usled koga nije moguće utvrditi sadržinu ponude, Republička komisija je ocenila kao neosnovano ukazivanje podnosioca zahteva da je naručilac u skladu sa članom 144. stav 1. tačka 6) Zakona trebalo ponudu izabranog ponuđača da oceni kao neprihvatljivu."

Dragana Đinđić

DRŽAVNA UPRAVA

PRAVO NA PLAĆENO ODSUSTVO ZAPOSLENIH U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE

Osnov, uslovi i dužina trajanja odsustva uz naknadu zarade

Prema odredbama člana 3. **Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave** („Sl. glasnik RS”, br. 21/2016, 113/2017, 95/2018, 114/2021, 92/2023, 113/2017 - dr. zakon, 95/2018 - dr. zakon, 86/2019 - dr. zakon, 157/2020 - dr. zakon, 123/2021 - dr. zakon i 19/2025 - dr. zakon - dalje: Zakon), zaposlenima, u smislu Zakona, smatraju se:

- funkcioneri koji na osnovu zakonom ili pokrajinskim propisom utvrđene obaveze ili ovlašćenja, imaju obavezu, odnosno koriste pravo da budu na stalnom radu radi vršenja dužnosti,
- službenici i
- nameštenici.

Funkcioner je izabrano, imenovano, odnosno postavljeno lice (osim službenika na položaju) u organima jedinice lokalne samouprave (dalje: JLS), odnosno u organima gradske opštine, kao i u službama i organizacijama koje oni osnivaju prema posebnom propisu.

Službenik je zaposleno lice koje profesionalno obavlja stručne poslove iz nadležnosti JLS ili sa njima povezanih opštih pravnih poslova, informatičkih, materijalno-finansijskih, računovodstvenih i administrativnih poslova. Službenik je zaposleno lice na izvršilačkom radnom mestu kao i na radnom mestu službenika na položaju.

Nameštenik je lice koje zasniva radni odnos radi obavljanja pratećih, pomoćno-tehničkih poslova u JLS.

Poslodavac funkcionera, službenika i nameštenika je JLS.

Na prava i dužnosti funkcionera i službenika koji nisu uređeni Zakonom ili posebnim zakonom ili drugim propisom, primenjuju se opšti propisi o radu u **Poseban kolektivni ugovor za zaposlene u jedinicama lokalne samouprave** („Sl. glasnik RS”, br. 38/2019, 55/2020, 51/2022 i 44/2023 - dalje: PKU), kao i kolektivni ugovor kod poslodavca.

Na prava i dužnosti iz radnog odnosa nameštenika primenjuju se opšti propisi o radu i navedeni kolektivni ugovori, ako Zakonom ili posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Pravni osnov za korišćenje plaćenog odsustva

Pravo zaposlenih u JLS na odsustvo uz naknadu zarade prevashodno je uređeno **odredbama člana 77. Zakona o radu** („Sl. glasnik RS”, br. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - odluka US, 113/2017 i 95/2018 - **autentično tumačenje**), kojima je propisano da zaposleni ima pravo na plaćeno odsustvo u ukupnom trajanju do pet radnih dana u toku kalendarske godine, u slučaju sklapanja braka, porođaja supruge, teže bolesti člana uže porodice i u drugim slučajevima utvrđenim opštim aktom i ugovorom o radu. **Vreme trajanja plaćenog odsustva utvrđuje se opštim aktom i ugovorom o radu.** Pored navedenih slučajeva, zaposleni ima pravo na plaćeno odsustvo još i pet radnih dana zbog smrti člana uže porodice i dva dana za svaki slučaj dobrovoljnog davanja krvi računajući i dan davanja krvi. **Opštim aktom i ugovorom o radu može da se utvrdi pravo na plaćeno odsustvo u trajanju dužem od pet radnih dana.** S tim u vezi, odsustvo uz naknadu zarade zaposlenih u JLS detaljnije je uređeno PKU.

Članom 21. PKU propisano je da zaposleni ima pravo na plaćeno odsustvo sa rada u slučaju:

- 1) porođaja bračnog ili vanbračnog druga ili usvojenja deteta - pet radnih dana;
- 2) rođenja ili usvojenja deteta drugog člana uže porodice - jedan radni dan;
- 3) polaganja stručnog ispita koji je obavezan uslov za rad na radnom mestu na koje je raspoređen - do sedam radnih dana;
- 4) stupanja u brak zaposlenog - sedam radnih dana;
- 5) stupanja u brak deteta odnosno pastorka, usvojenika/ce ili hranjenika/ce zaposlenog - tri radna dana;
- 6) otklanjanja posledica u domaćinstvu zaposlenog izazvanim elementarnim nepogodama, havarijama, požarom ili drugim nepredvidivim razlozima više sile - pet radnih dana;
- 7) selidbe - tri radna dana;
- 8) polaska deteta zaposlenog u prvi razred osnovne škole - dva radna dana;

8a) prvog polaska deteta u predškolsku ustanovu (jasle/vrtić) - pet radnih dana

9) ispraćaj deteta odnosno pastorka, usvojenika/ce ili hrani

10) p

c

s

11) t

12) s

13) z

i

14) u

c

15) r

c

16) c

u

r

17) u

s

r

t

18) s

i

j

Članovi
bračni o
braka, r
roditelji

Plaćeno
dine u u

Međutim
dana ko
ske godi
odsustva

- por

- pol

na u

- stu

- stu

ce i

- otk

zva

rom

- teže

- za s

dan

- rekreat

- učešća

na međunarodnim sportskim takmičenjima u svojstvu člana reprezentacije Republike Srbije za vreme boravka reprezentacije, kao i za vreme pripreme te reprezentacije.

U slučaju da su oba roditelja zaposlena kod poslodavca, pravo na plaćeno odsustvo zbog prvog polaska deteta u predškolsku ustanovu (jasle/vrtić), ostvaruje jedan roditelj.

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

u
a

u angažo-
nog odno-
sledećim

ja deteta;

vojenika/

ne škole;

vu (jasle/

ce ili hra-

čunajući i

nim udru-

rodstva ili

va.

zaposle-

ovarajuću

snova za

igje rođe-

nog orga-

an da od-

n dana od

ko doku-

osnova:

ja deteta;

porodice;

zaposlenog iza-

zvanim elementarnim nepogodama, havarijama, požarom ili drugim nepredvidivim razlozima više sile;
- prvog polaska deteta u predškolsku ustanovu (jasle/vrtić);

- teže bolesti člana uže porodice;
- smrti člana uže porodice;
- za svaki slučaj dobrovoljnog davanja krvi, računajući i dan davanja krvi;
- smrti krvnog srodnika bez obzira na stepen srodstva ili tazbinskog srodnika do drugog stepena srodstva.

Poslodavac može da odobri zaposlenom plaćeno odsustvo i za srodnike koji nisu navedeni u PKU, kao i za druga lica koja žive u zajedničkom porodičnom domaćinstvu sa zaposlenim, u trajanju utvrđenom rešenjem poslodavca.

Opštim aktom kod poslodavca utvrđuju se i drugi slučajevi u kojima zaposleni ostvaruje pravo na plaćeno odsustvo.

Dani plaćenog odsustva za svaki pojedinačni slučaj ne mogu se sabirati i koristiti u nekom drugom periodu, a **zaposleni može da odsustvuje sa rada samo u momentu kada nastupi slučaj po osnovu koga ostvaruje to pravo.** Ako taj slučaj nastupi u vreme kada zaposleni koristi godišnji odmor, korišćenje godišnjeg odmora se prekida za onoliko vremena za koliko zaposleni ima pravo na plaćeno odsustvo, a po isteku odsustva zaposleni ima pravo da nastavi korišćenje godišnjeg odmora.

Shodno odredbi člana 42. PKU, za vreme plaćenog odsustva zaposleni ima pravo na naknadu plate u visini prosečne plate u prethodnih 12 meseci.

Bojana Jakšić Kovačević

Važenje rezultata provere opštih funkcionalnih kompetencija za izvršilačka radna mesta u JLS u slučaju kada se kandidat prijavio na više konkursnih postupaka koji se sprovode istovremeno

- U jedinici lokalne samouprave raspisan je javni konkurs za prijem u radni odnos službenika na različitim izvršilačkim radnim mestima, a jedan kandidat je konkurisao na više radnih mesta. Ukoliko taj kandidat padne na proveri opštih funkcionalnih kompetencija za jedno radno mesto da li to znači da automatski pada opšte funkcionalne kompetencije i za druga radna mesta za koja je konkurisao ili ima pravo da ponovo polaže opšte funkcionalne kompetencije za svako radno mesto ponaosob?

Odgovor:

Odredbom člana 30. stav 6. Uredbe o sprovođenju internog i javnog konkursa za popunjavanje radnih mesta u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave ("Sl. glasnik RS", br. 107/2023 - dalje: Uredba) propisano je da kandidat koji ne ispuni unapred određeno merilo u skladu sa odredbama Uredbe za proveru jedne ili više kompetencija, odnosno za jednu fazu izbornog postupka ili se ne odazove pozivu da učestvuje u proveri jedne kompetencije isključuje se iz daljeg toka izbornog postupka o čemu će biti obavešten u skladu sa članom 28. stav 2. Uredbe.

Dalje, odredbama člana 31. stav 3. Uredbe propisano je da se provera opštih funkcionalnih kompetencija za izvršilačka radna mesta i prijem pripravnika kandidata koji se prijavio na više konkursnih postupaka koji se istovremeno sprovode kod poslodavca, vrši jednom, a rezultati provere imaju važnost u svim konkursnim postupcima.

Imajući u vidu navedene odredbe, mišljenja smo da kandidat koji se prijavio na više konkursnih postupaka kod istog poslodavca polaže opšte funkcionalne kompetencije samo jednom. Ukoliko ne položi proveru opštih funkcionalnih kompetencija, rezultat te provere važi za sve konkursne postupke kod istog poslodavca, pa kandidat u konkretnom slučaju neće imati pravo da ponovo polaže opšte funkcionalne kompetencije za svako radno mesto ponaosob.

Bojana Jakšić Kovačević

Prijem u radni odnos u državni organ lica koje je ostvarilo pravo na starosnu penziju ali nije navršilo 65 godina života

➔ **Odgovori**

Članom 67/2007. izmijenjeno je da li ispunjava li osoba koja prima starosnu penziju uvjete za prijem u radni odnos u državni organ.

Članom 67/2007. izmijenjeno je da li ispunjava li osoba koja prima starosnu penziju uvjete za prijem u radni odnos u državni organ.

Dakle, čiji je pravo na starosnu penziju, a nije navršilo 65 godina života, može biti prijem u državni organ. Ovo je regulirano Zakonom o radu, Zakonom o starosnoj penziji i Zakonom o radnom odnosu u državnom organu.

Također, prema Zakonu o radu, osoba koja prima starosnu penziju, a nije navršilo 65 godina života, može biti prijem u državni organ. Ovo je regulirano Zakonom o radu, Zakonom o starosnoj penziji i Zakonom o radnom odnosu u državnom organu.

Pored toga, prema Zakonu o radu, osoba koja prima starosnu penziju, a nije navršilo 65 godina života, može biti prijem u državni organ. Ovo je regulirano Zakonom o radu, Zakonom o starosnoj penziji i Zakonom o radnom odnosu u državnom organu.

Imajući u vidu da osoba koja prima starosnu penziju, a nije navršilo 65 godina života, može biti prijem u državni organ, potrebno je provesti potrebne postupke za prijem u radni odnos u državni organ.

u državni organ
i mu, po

64/2007,
25) propi-
u sprema-
ciji radnih
iz radnog

radni vek

starosnu
o penziji-
101/2005
73/2018,
e sa uslo-
pravo na
2. godine

amešteni-
neštenika.
navršenih
se radi o
24/2005,

netnje da
radu nije

na života,
om mestu
i ima više

o Jerković

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Mogućnost prenošenja neiskorišćenog godišnjeg odmora u slučaju preuzimanja zaposlenog iz organa autonomne pokrajine u organ jedinice lokalne samouprave

- U jedinici lokalne samouprave raspisan je javni konkurs za prijem u radni odnos službenika na različitim izvršilačkim radnim mestima, a jedan kandidat je konkurisao na više radnih mesta. Ukoliko taj kandidat padne na proveru opštih funkcionalnih kompetencija za jedno radno mesto da li to znači da automatski pada opšte funkcionalne kompetencije i za druga radna mesta za koja je konkurisao ili ima pravo da ponovo polaže opšte funkcionalne kompetencije za svako radno mesto ponaosob?

Odgovor:

Članom 28. stav 1. Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave ("Sl. glasnik RS", br. 21/2016, 113/2017, 95/2018, 114/2021, 92/2023, 113/2017 - dr. zakon, 95/2018 - dr. zakon, 86/2019 - dr. zakon, 157/2020 - dr. zakon, 123/2021 - dr. zakon i 19/2025 - dr. zakon) propisano je da službenik ima pravo na odmore i odsustva prema opštim propisima o radu i kolektivnom ugovoru.

Prema odredbama Zakona o radu ("Sl. glasnik RS", br. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - odluka US, 113/2017 i 95/2018 - autentično tumačenje), u slučaju prestanka radnog odnosa, poslodavac je dužan da zaposlenom koji nije iskoristio godišnji odmor u celini ili delimično, isplati novčanu naknadu umesto korišćenja godišnjeg odmora, u visini prosečne zarade u prethodnih 12 meseci, srazmerno broju dana neiskorišćenog godišnjeg odmora. Ova naknada ima karakter naknade štete, kako je propisano članom 76. Zakona o radu.

Međutim, postoji mogućnost da novi i prethodni poslodavac zaključe sporazum kojim će se novi poslodavac obavezati da zaposlenom omogućiti korišćenje godišnjeg odmora koji je stekao kod prethodnog poslodavca. U tom slučaju, prethodni poslodavac se oslobađa obaveze isplate naknade štete za neiskorišćeni godišnji odmor, a novi poslodavac omogućava zaposlenom da iskoristi preostale dane godišnjeg odmora.

Dakle, ako je sporazumom između dva poslodavca predviđeno da zaposleni prenese neiskorišćeni godišnji odmor kod novog poslodavca, tada zaposleni ima pravo da taj odmor iskoristi kod novog poslodavca. U suprotnom, prethodni poslodavac je dužan da isplati naknadu štete za neiskorišćeni godišnji odmor. Što znači da zaposleni ne može preneti godišnji odmor na koji je pravo stekao kod prethodnog poslodavca samo na osnovu potvrde da ima neiskorišćeni godišnji odmor.

U smislu navedenog je i službeno mišljenje Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Sektor za rad, br. 011-00-597/2015-02 od 19.6.2015. godine koje glasi:

"U članu 68. st. 1. i 4. Zakona o radu ("Sl. glasnik RS", br. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 i 75/2014 - dalje: Zakon) propisano je da zaposleni ima pravo na godišnji odmor u skladu sa ovim zakonom i da zaposleni ne može da se odrekne prava na godišnji odmor, niti mu se to pravo može uskratiti ili zameniti novčanom naknadom, osim u slučaju prestanka radnog odnosa u skladu sa ovim zakonom.

Prema članu 69. stav 2. ovog zakona dužina godišnjeg odmora utvrđuje se tako što se zakonski minimum od 20 radnih dana uvećava po osnovu doprinosa na radu, uslova rada, radnog iskustva, stručne spreme zaposlenog i drugih kriterijuma utvrđenih opštim aktom ili ugovorom o radu.

U kalendarskoj godini u kojoj je zasnova radni odnos ili u kojoj mu prestaje radni odnos zaposleni ima pravo na dvanaestinu godišnjeg odmora utvrđenog u skladu sa članom 69. ovog zakona (srazmerni deo) za svaki mesec dana rada u kalendarskoj godini (član 72).

U članu 76. Zakona propisano je da je, u slučaju prestanka radnog odnosa, poslodavac dužan da zaposlenom koji nije iskoristio godišnji odmor u celini ili delimično, isplati novčanu naknadu u visini prosečne zarade u prethodnih 12 meseci, srazmerno broju dana neiskorišćenog godišnjeg odmora, a koja ima karakter naknade štete.

Polazeći od navedenih odredaba Zakona o radu, godišnji odmor je pravo iz radnog odnosa koje se ostvaruje kod poslodavca kod koga je zaposleni zaključio ugovor o radu.

Zaposleni kome prestane radni odnos kod poslodavca ima pravo na naknadu za neiskorišćeni deo godišnjeg odmora, a ako u toj godini zasnjuje radni odnos kod novog poslodavca ima pravo na srazmeran deo godišnjeg odmora računajući od dana zasnivanja radnog odnosa kod tog poslodavca.

Iz zakonskih odredaba proizlazi da novi poslodavac nema obavezu da zaposlenom obezbedi korišćenje neiskorišćenog dela godišnjeg odmora. Međutim, nema smetnji, ukoliko postoji sporazum između dva poslodavca, odnosno saglasnost novog poslodavca, da se zaposlenom omogući korišćenje neiskorišćenog dela godišnjeg odmora koji je stekao kod prethodnog poslodavca. U ovom slučaju, novi poslodavac za zaposlenom omogući korišćenje neiskorišćenog dela godišnjeg odmora.

Međ

Odgo

Odredba
115/200
službeni
mesta, in
državnog

Članom
no opter
izvrši ne

Dakle, d
Što znač
prekove

Državni s
ćenje od
da doda
govog ra
optereće

Imajući u
ako se o
ne bude

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

o Jerković

li državni

06 - ispr.,
la državni
og radnog
ovne plate

za dodat
pozvan da

pravnosti.
pravo na

no optere
propisuje
opisu nje
a dodatno

, ali samo
ipravnosti

Kovačević

Mogućnost ostvarivanja prava na solidarnu pomoć zaposlenog u državnom organu više puta u toku kalendarske godine po različitim osnovima

- Zaposlena je u toku godine već imala isplatu solidarne pomoći za dužu i težu bolest člana uže porodice, a sada je podnela nov zahtev za smrt člana uže porodice. Da li ima smetnji da se zaposlenom dva puta isplati solidarna pomoć u toku jedne kalendarske godine?

Odgovor:

Članom 45. stav 1. tač. 1) i 6) Posebnog kolektivnog ugovora za državne organe ("Sl. glasnik RS", br. 38/2019, 55/2020 i 44/2023 - dalje: PKU) propisano je da zaposleni ima pravo na solidarnu pomoć, za slučaj:

- duže ili teže bolesti zaposlenog ili člana njegove uže porodice ili teže povrede zaposlenog ili obavljanja specijalističkih lekarskih pregleda u okviru lečenja duže i teže bolesti zaposlenog koji se ne finansiraju iz obaveznog zdravstvenog osiguranja ili za koje bi zaposleni na osnovu zakazanog termina pregleda čekao duže od godinu dana;

- pomoć porodici za slučaj smrti zaposlenog i zaposlenom za slučaj smrti člana uže porodice.

Dalje, odredbama PKU propisano je da se solidarna pomoć u slučaju utvrđenom u stavu 1. tačka 6) ovog člana priznaje porodici i ostvaruje se, po zahtevu člana porodice koji se podnosi u roku od 90 dana od dana kada je nastupio osnov za isplatu solidarne pomoći, najviše do visine dve prosečne mesečne zarade bez poreza i doprinosa u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku organa nadležnog za poslove statistike.

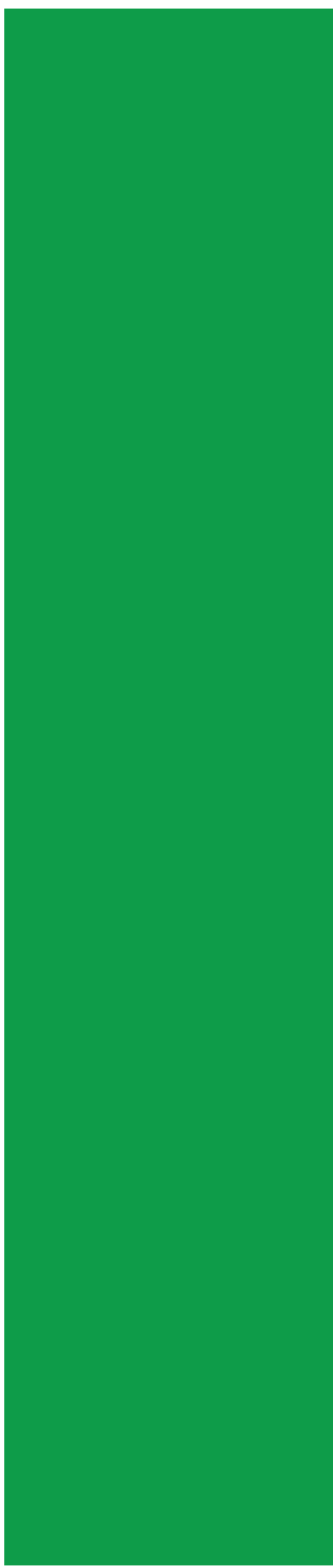
Pravo na solidarnu pomoć iz stava 1. tačka 6) ovog člana ne isključuje pravo na naknadu troškova iz člana 43. ovog kolektivnog ugovora.

Porodicu u smislu stava 6. ovog člana čine bračni i vanbračni partner, deca, roditelji, usvojilac, usvojenik i staratelj.

Prema našem mišljenju nema smetnji da se zaposlenom dva puta isplati solidarna pomoć u toku jedne kalendarske godine, pod uslovom da su ispunjeni različiti osnovi za isplatu. Konkretno, ako je solidarna pomoć već isplaćena za dužu i težu bolest člana uže porodice, zaposleni ostvaruje pravo i na solidarnu pomoć za smrt člana uže porodice, ukoliko su ispunjeni uslovi propisani PKU. •

Bojana Jakšić Kovačević

OBRAZOVANJE

STATUT I DRUGI OPŠTI AKTI USTANOVE SA STANOVIŠTA PROPISA IZ OBLASTI OBRAZOVANJA I VASPITANJA

Pregled odredaba relevantnih propisa i smernice za donošenje i usaglašavanje akata u javnim i privatnim školama i predškolskim ustanovama

Autonomija ustanove (predškolske ustanove/osnovne/srednje škole), kako uređuje član 99. **Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja („Sl. glasnik RS”, br. 88/2017, 27/2018 - dr. zakon, 10/2019, 27/2018 - dr. zakon, 6/2020, 129/2021, 92/2023 i 19/2025 - dalje: Zakon)**, podrazumeva izbor pojedinih sadržaja, načina ostvarivanja, saradnika u skladu sa potrebama, mogućnostima, interesovanjima, raspoloživim resursima, karakteristikama lokalne zajednice i prilikom donošenja statuta, razvojnog plana, programa, godišnjeg plana rada, pravila ponašanja u ustanovi, mera, načina i postupka zaštite i bezbednosti dece i učenika i drugih opštih akata ustanove. Ustanova donosi opšte i druge akte poštujući opšte principe i ciljeve obrazovanja i vaspitanja, kojima se na najcelishodniji način obezbeđuje ostvarivanje opštih ishoda obrazovanja i pri tome uključuje i roditelje, odnosno druge zakonske zastupnike (dalje: roditelje) i njihova udruženja i lokalnu zajednicu.

Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja („Sl. glasnik RS”, br. 19/2025) školama je propisana obaveza da usklade svoju organizaciju i opšte akte sa odredbama ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, odnosno do 14.9.2025. godine. Nastale izmene tiču se promena vezanih za termin izborni program, koji se nakon predmetnih izmena definiše kao izborni predmet, kao i promene koje se odnose na radne odnose, sa posebnim akcentom na nastavnike verske nastave i druge promene.

Na ovom mestu treba podsetiti da opšta akta ustanova moraju biti u saglasnosti sa Ustavom, zakonom ili drugim propisima, kao i da inspekcija putem kontrolnih listi proverava, između ostalog i statut, i druga opšta akta.

U skladu sa članom 42. **Zakona o inspeksijskom nadzoru („Sl. glasnik RS”, br. 36/2015, 44/2018 - dr. zakon i 95/2018)**, ako u vršenju inspeksijskog nadzora inspektor dođe do saznanja da opšti akt nadziranog subjekta nije u saglasnosti sa Ustavom, zakonom ili drugim propisom, inspektor ukazuje na to nadziranom subjektu i predlaže mu da utvrđene nesaglasnosti otkloni najduže u roku od 60 dana. Ako nadzirani subjekat ne postupi po ovom predlogu, inspektor pokreće inicijativu kod nadležnog organa za obustavljanje od izvršenja, odnosno za poništavanje ili ukidanje propisa ili drugog opšteg akta.

U skladu sa članom 90. Zakona, ustanovu može da osnuje Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave, nacionalni saveti nacionalnih manjina i drugo pravno ili fizičko lice. Prema osnivaču, ustanova može da bude javna ili privatna ustanova. Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave je osnivač javne ustanove, a osnivač privatne ustanove može da bude drugo domaće i strano pravno ili fizičko lice.

Sadržina statuta kao osnovnog opšteg akta

Članom 100. Zakona propisano je ustanova ima statut, kojim se bliže uređuje organizacija, način rada, upravljanje i rukovođenje u ustanovi, postupanje organa ustanove radi obezbeđivanja ostvarivanja prava i obaveza deteta i učenika, prava i obaveza roditelja, zaštita i bezbednost dece, učenika i zaposlenih i mere za sprečavanje povreda zabrana utvrđenih ovim zakonom, način objavljivanja opštih akata i obaveštavanja svih zainteresovanih strana o odlukama organa i druga pitanja, u skladu sa zakonom. Kako je članom 69. stav 2. Zakona propisano da se predškolski, školski i program vaspitnog rada objavljuje u skladu sa opštim aktom, preporuka je da se i ova materija uredi statutom.

U kontrolnim listama u prosveti za douniverzitetsko obrazovanje i vaspitanje, konkretno za predškolske ustanove, osnovne škole/škole za obrazovanje odraslih i za srednje škole (usvojene na VII sednici Koordinacione komisije Vlade za inspeksijski nadzor 19.3.2024. godine), između ostalog, postavljaju se i pitanja vezana za statut i opšte akte ustanove, te je prvo pitanje **da li je ustanova donela statut u skladu sa članom 100. Zakona. Ova odredba se odnosi i na javne, i na privatne ustanove.** U daljem tekstu ukazivaćemo na odredbe koje se moraju naći u statutu bilo koje ustanove obrazovanja i vaspitanja, bez obzira na osnivača, ali i na odredbe koje se tiču samo statuta javnih, odnosno statuta privatnih ustanova.

Sledeće pitanje koje se postavlja tiče se sadržine statuta, odnosno da li statut predškolske ustanove sadrži sve što je propisano članom 120. stav 8, članom 123. stav 13. i

Stavom
organi p
novanje
nova ure
đuje rav
nja. S tin
privatne
srednje š
i stručni

Izbor di
a stavov
sastavu
uređuju
inspekcij
tu ustan
naveden
uređuje
Zakona d
nom i sta

Utvrdjivanje lakših povreda radne obaveze zaposlenih i načina izricanja disciplinskih mera

II. kontrolnim listama ustanova (predškolske ustanove/

da li statut

Zakona.

ustanova

še povre-

upak izri-

obaveze.

n listama,

edi statu-

jeste da

e, ali kako

nih, da se

na prava

čnostima
poštima ak-

va opštim
da sa na-
oji ima li-
o vreme;
e na koju
odnos iz
kona (ako
za rad sa
ove, s tim
slenog za
od poslo-

lene u os-
(„Sl. gla-
2025 - da-
utvrđuje
a uvećava
s na radu
na godiš-
ih uslova

lenom da
n slučaje-

opstvenih
grade na
gradu, a
a nagradu

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se

Skenirajte QR kod

član 27. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u ustanovama predškolskog vaspitanja i obrazovanja čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica

lokalne samouprave („Sl. glasnik RS”, br. 97/2020, 6/2023 i 88/2023 - dalje: PKU za predškolske ustanove) kojim je propisano da zaposleni ima pravo na godišnji odmor, u skladu sa zakonom, Ugovorom, opštim aktom i ugovorom o radu; da se dužina godišnjeg odmora utvrđuje tako što se zakonski minimum od 20 radnih dana uvećava, između ostalog i po osnovu doprinosa na radu, a koji se utvrđuje u skladu sa opštim aktom Poslodavca, kao i po osnovu uslova rada, u skladu sa opštim aktom Poslodavca;

- član 29. PKU za predškolske ustanove - da se opštim aktom i ugovorom o radu može utvrditi pravo na plaćeno odsustvo u dužem trajanju od utvrđenog ovim članom, kao i širi krug lica iz stava 3. ovog člana;
- član 31. PKU za predškolske ustanove - da zaposlenom, koji odsustvuje u skladu sa navedenim članom Zakona, miruju prava i obaveze koje se stiču na radu i po osnovu rada, osim prava i obaveza za koje je zakonom, opštim aktom, odnosno ugovorom o radu drugačije određeno;
- član 46. PKU za predškolske ustanove - da Poslodavac može, u skladu sa merilima propisanim svojim opštim aktom, isplatiti solidarnu pomoć zaposlenom radi ublažavanja nepovoljnog materijalnog i socijalnog položaja zaposlenog, pod uslovom da za to ima obezbeđena finansijska sredstva;
- član 52. PKU za predškolske ustanove - da postupak i način naknade štete određuje Komisija, u skladu sa zakonom i opštim aktom.

Nadležnost, način rada i odgovornost stručnih organa, timova i pedagoškog kolegijuma

Sledi grupa pitanja koja se odnosi na nadležnost, način rada i odgovornost stručnih organa, timova i pedagoškog kolegijuma, te da li je statutom ustanove ova materija uređena saglasno članu 130. st. 1, 2. i 3. Zakona i članu 131. stav 3. Zakona.

Članom 130. stav 1. Zakona propisano je da su stručni organi predškolske ustanove - vaspitno-obrazovno veće i stručni aktivni vaspitača i medicinskih sestara - vaspitača, aktiv za razvojno planiranje i drugi stručni aktivni i timovi, u skladu sa statutom; stavom 2. istog člana Zakona da su stručni organi osnovne škole - nastavničko veće, odeljenjsko veće, stručno veće za razrednu nastavu, stručno veće za oblasti predmeta, stručni aktivni za razvojno planiranje i za razvoj školskog programa i drugi stručni aktivni i timovi, u skladu sa statutom, a stavom 3. da su stručni organi srednje škole - nastavničko veće, odeljenjsko veće, stručno veće za oblasti predmeta, stručni aktivni za razvojno planiranje i za razvoj školskog programa i drugi stručni aktivni i timovi, u skladu sa statutom.

Nadležnost stručnih organa, timova i pedagoškog kolegijuma uređena je članom 131. Zakona, a stavom 3. navedenog člana propisana je obaveza ustanove da statutom uređi nadležnost, način rada i odgovornost stručnih organa, timova i pedagoškog kolegijuma.

Na ovom mestu treba spomenuti da su **neke nadležnosti stručnih organa već uređene zakonima/podzakonskim aktima iz oblasti obrazovanja i vaspitanja i kao takve imperativne**. Navešćemo neke:

- član 33. stav 2. **Zakona o predškolskom vaspitanju i obrazovanju („Sl. glasnik RS”, br. 18/2010, 101/2017, 113/2017 - dr. zakon, 95/2018 - dr. zakon, 10/2019, 86/2019 - dr. zakon, 157/2020 - dr. zakon, 123/2021 - dr. zakon, 129/2021 i 19/2025 - dr. zakon)** - broj i strukturu vaspitnih grupa predškolske ustanove, odnosno škole koja ostvaruje predškolski program, utvrđuje direktor, na predlog stručnih organa, na osnovu broja dece, uslova rada i programa koji se ostvaruje;
- član 49. stav 5. Zakona - u samovrednovanju učestvuju stručni organi, savet roditelja, učenički parlament, učenici, nastavnici, vaspitači, stručni saradnici, sekretar, direktor i organ upravljanja ustanove;
- član 50. stav 4. Zakona - razvojni plan donosi organ upravljanja, na predlog stručnog aktiva za razvojno planiranje, za period od tri do pet godina;
- član 68. stav 1. Zakona - predškolski, školski i program vaspitnog rada pripremaju odgovarajući stručni organi ustanove;
- član 98. stav 9. Zakona - sastavni deo odluke o proširenoj delatnosti je i mišljenje odgovarajućeg stručnog organa ustanove;
- član 5. stav 3. **Pravilnika o dozvoli za rad nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika („Sl. glasnik RS”, br. 22/2005, 51/2008, 88/2015, 105/2015, 48/2016 i 9/2022)** - Mentora određuje direktor ustanove rešenjem, počev od dana prijema u radni odnos pripravnika, a po prethodno pribavljenom mišljenju stručnog organa, i to za: nastavnika - od stručnog veća za oblast predmeta, za vaspitača i stručnog saradnika u dečjem vrtiću i domu učenika - od stručnog aktiva, a za stručnog saradnika u školi - od pedagoškog kolegijuma.

Kada govorimo o odeljenjskom veću, ukazaćemo na nadležnosti koje su već propisane zakonima/podzakonskim aktima i to:

- član 72. stav 7. Zakona, odnosno član 61. stav 13. **Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju („Sl. glasnik RS”, br. 55/2013, 101/2017, 10/2019, 27/2018 - dr. zakon, 129/2021, 92/2023 i 19/2025)**, kao i član 49. stav 14. **Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju („Sl. glasnik RS”, br. 55/2013, 101/2017, 27/2018 - dr. zakon, 6/2020, 52/2021, 129/2021, 129/2021 - dr. zakon, 92/2023 i 19/2025)** - na osnovu praćenja i vrednovanja tokom nastavne godine zaključnu ocenu iz obaveznog predmeta, izbornog predmeta i aktivnosti utvrđuje odeljenjsko veće koje čine nastavnici koji predaju učeniku na predlog nastavnika, a ocenu iz vladanja na predlog odeljenjskog starešine;

- član 73. stav 8. Zakona - učenik drugog i trećeg razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja koji na kraju drugog polugodišta ima nedovoljne ocene prevodi se u naredni razred, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

ka drugog razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja;

- član 82. stav 1. Zakona - učenik koji na kraju drugog polugodišta ima nedovoljne ocene prevodi se u naredni razred, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

na nije učenik koji na kraju drugog polugodišta ima nedovoljne ocene prevodi se u naredni razred, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

- član 82. stav 2. Zakona - učenik koji na kraju drugog polugodišta ima nedovoljne ocene prevodi se u naredni razred, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

nim saopštenjem odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

propisi odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

i ponovno učenik koji na kraju drugog polugodišta ima nedovoljne ocene prevodi se u naredni razred, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

- član 86. stav 1. Zakona - učenik koji na kraju drugog polugodišta ima nedovoljne ocene prevodi se u naredni razred, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

- član 14. stav 3. Pravilnika o diplomama za izuzetan uspeh u osnovnom obrazovanju i vaspitanju;

u osnovnom obrazovanju i vaspitanju;

139/2017 - učenik koji na kraju drugog polugodišta ima nedovoljne ocene prevodi se u naredni razred, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

nik ispoljava izuzetan uspeh u osnovnom obrazovanju i vaspitanju;

- član 9. stav 2. Pravilnika o diplomama za izuzetan uspeh u osnovnom obrazovanju i vaspitanju;

učenika koji na kraju drugog polugodišta ima nedovoljne ocene prevodi se u naredni razred, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

43/2017 - učenik koji na kraju drugog polugodišta ima nedovoljne ocene prevodi se u naredni razred, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

ploma za izuzetan uspeh u osnovnom obrazovanju i vaspitanju;

ne obavezuje odeljenjsko veće, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

ljenjsko veće, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

ko veće, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

utvrđuje odeljenjsko veće, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

mu za odluku odeljenjskog veća, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

- član 9. stav 2. Pravilnika o diplomama za izuzetan uspeh učenika u srednjim školama - Predlog odeljenjskog veća za dodelu diploma razmatra nastavničko veće škole, utvrđuje uslove za dodelu diploma, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

uslove za dodelu diploma, na osnovu odluke odeljenjskog veća; učenici dodeljuju diploma, na osnovu odluke odeljenjskog veća; obrazovne ustanove, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

enih nadležnosti, na osnovu odluke odeljenjskog veća; akte, na osnovu odluke odeljenjskog veća; pravljanja, na osnovu odluke odeljenjskog veća; druge opredeljenja, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

lova daje, na osnovu odluke odeljenjskog veća; obrazovne ustanove, na osnovu odluke odeljenjskog veća; obrazovne ustanove, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

ontrolnim, na osnovu odluke odeljenjskog veća; to je pro, na osnovu odluke odeljenjskog veća; na, odno, na osnovu odluke odeljenjskog veća; obaveza, na osnovu odluke odeljenjskog veća; način rada, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

a koja se, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ke odred, na osnovu odluke odeljenjskog veća; da sadrži, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

se statu, na osnovu odluke odeljenjskog veća; pomoćnik, na osnovu odluke odeljenjskog veća; govorno, na osnovu odluke odeljenjskog veća; stručnih, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

razovanju, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ove utvr, na osnovu odluke odeljenjskog veća; vni rad, a, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

spitanju i, na osnovu odluke odeljenjskog veća; olski pro, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ogramom, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ustanovi, na osnovu odluke odeljenjskog veća; predškol, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

ju i obra, na osnovu odluke odeljenjskog veća; strukture, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ustanove, na osnovu odluke odeljenjskog veća; n; na osnovu odluke odeljenjskog veća; ju i vasp, na osnovu odluke odeljenjskog veća; razovanju, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ruge ure, na osnovu odluke odeljenjskog veća; skladu sa, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

ju i obra, na osnovu odluke odeljenjskog veća; strukture, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ustanove, na osnovu odluke odeljenjskog veća; n; na osnovu odluke odeljenjskog veća; ju i vasp, na osnovu odluke odeljenjskog veća; razovanju, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ruge ure, na osnovu odluke odeljenjskog veća; skladu sa, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

spitanju i, na osnovu odluke odeljenjskog veća; olski pro, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ogramom, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ustanovi, na osnovu odluke odeljenjskog veća; predškol, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

ju i obra, na osnovu odluke odeljenjskog veća; strukture, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ustanove, na osnovu odluke odeljenjskog veća; n; na osnovu odluke odeljenjskog veća; ju i vasp, na osnovu odluke odeljenjskog veća; razovanju, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ruge ure, na osnovu odluke odeljenjskog veća; skladu sa, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

ju i obra, na osnovu odluke odeljenjskog veća; strukture, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ustanove, na osnovu odluke odeljenjskog veća; n; na osnovu odluke odeljenjskog veća; ju i vasp, na osnovu odluke odeljenjskog veća; razovanju, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ruge ure, na osnovu odluke odeljenjskog veća; skladu sa, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

ju i obra, na osnovu odluke odeljenjskog veća; strukture, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ustanove, na osnovu odluke odeljenjskog veća; n; na osnovu odluke odeljenjskog veća; ju i vasp, na osnovu odluke odeljenjskog veća; razovanju, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ruge ure, na osnovu odluke odeljenjskog veća; skladu sa, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

ju i obra, na osnovu odluke odeljenjskog veća; strukture, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ustanove, na osnovu odluke odeljenjskog veća; n; na osnovu odluke odeljenjskog veća; ju i vasp, na osnovu odluke odeljenjskog veća; razovanju, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ruge ure, na osnovu odluke odeljenjskog veća; skladu sa, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

ju i obra, na osnovu odluke odeljenjskog veća; strukture, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ustanove, na osnovu odluke odeljenjskog veća; n; na osnovu odluke odeljenjskog veća; ju i vasp, na osnovu odluke odeljenjskog veća; razovanju, na osnovu odluke odeljenjskog veća; ruge ure, na osnovu odluke odeljenjskog veća; skladu sa, na osnovu odluke odeljenjskog veća;

vanju, članom 93. stav 2. Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju i članom 80. stav 2. Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju;

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Kada je podzakonodavac stručnog

- izriče v

(član 8

- izriče v

tog do

odluke

ka (2) Z

- izriče v

srednje

- utvrđuj

osnovn

zovanju

- utvrđuj

kraćem

obrazovan

- donosi odluku o dodeli diplome u skladu sa članom 14. stav 3. Pravilnika o diplomama za izuzetan uspeh u osnovnom obrazovanju i vaspitanju;

3. Pravilnika o diplomama za izuzetan uspeh u osnovnom obrazovanju i vaspitanju;

obrazovanju i vaspitanju;

obrazovanju i vaspitanju;

obrazovanju i vaspitanju;

obrazovanju i vaspitanju;

obrazovanju i vaspitanju;

obrazovanju i vaspitanju;

obrazovanju i vaspitanju;

obrazovanju i vaspitanju;

obrazovanju i vaspitanju propisano je da se statutom škole određuje lice odgovorno za upotrebu i čuvanje pečata.

Kako je članom 100. Zakona propisano da se statutom uređuju i druga pitanja u skladu sa zakonom, jedno od tih pitanja bi moglo da bude procedura promene naziva ustanove.

Ostali opšti akti ustanove

U okviru grupe pitanja koja se tiču opštih akata, u kontrolnim listama postavljaju se sledeća pitanja:

1. Da li je ustanova donela akta saglasno odredbama člana 108. i člana 109. stav 3. Zakona?
2. Da li su doneti poslovnici u predškolskoj ustanovi propisani statutom i članom 120. stav 8. Zakona, odnosno da li su poslovnici u školama propisani Zakonom i statutom doneti saglasno članu 88. stav 5. i 120. stav 8. Zakona?
3. Da li je opšti akt o sistematizaciji radnih mesta donet od strane direktora uz saglasnost organa upravljanja, po postupku propisanom odredbama člana 126. stav 4. tačka 19) i člana 119. stav 1. tačka 1) Zakona?

Ako krenemo od zakonskih odredaba, članom 108. Zakona uređeno je pitanje **odgovornosti ustanove za bezbednost dece i učenika**, te je propisano da ustanova donosi akt kojim propisuje mere, način i postupak zaštite i bezbednosti dece i učenika za vreme boravka u ustanovi i svih aktivnosti koje organizuje ustanova, u saradnji sa nadležnim organom jedinice lokalne samouprave, koje je dužna da ih sprovodi. Članom 109. stav 3. Zakona propisana je obaveza ustanove da aktom uredi pravila ponašanja i međusobne odnose dece, učenika, roditelja i zaposlenih u ustanovi. I javne, i privatne ustanove treba da imaju ove opšte akte.

Članom 120. stav 8. Zakona propisano je da se rad saveta roditelja uređuje poslovníkom, a članom 88. stav 5. Zakona da učenički parlament ima poslovnik o radu. Kako se u pitanju navodi da li je ustanova donela i poslovničke propisane statutom, to ustanova mora da ima i poslovnik o radu organa upravljanja, kao i stručnih organa.

Nadležnost direktora uređena je, između ostalog, i članom 126. Zakona, te je stavom 4. tačka 19) propisano da direktor donosi opšti akt o organizaciji i sistematizaciji poslova, u skladu sa zakonom. Organ upravljanja, kao što je već rečeno, daje saglasnost na akt o organizaciji i sistematizaciji poslova.

Pored pitanja iz kontrolnih listi, treba podsetiti i na sledeće:

- članom 83. stav 9. Zakona propisana je obaveza škole (i javne, i privatne) da *opštim aktom propiše* upotrebu mobilnog telefona, elektronskog uređaja i drugih sredstava iz stava 8. tačka 7) ovog člana;
- članom 73. stav 15. Zakona propisano je da učeniku završnog razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja koji ne položi popravni ispit, škola organizuje *polaganje ispita u skladu sa opštim aktom škole*;
- članom 79. stav 3. Zakona propisano je da učenik, roditelj deteta i učenika može da *podnese pismenu prijavu direktoru ustanove* u slučaju povrede Zakonom propisanih prava ili neprimerenog ponašanja zaposlenih prema detetu i učeniku, *u skladu sa opštim aktom ustanove*, u roku od osam dana od dana saznanja o povredi prava.

Odredbama posebnih propisa u oblasti obrazovanja i vaspitanja propisano je da se:

- Opštim aktom škole određuju uslovi i način za dodeljivanje pohvala i nagrada, kao i za izbor učenika generacije (član 66. Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju/član 45. Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju);
- Način i vreme polaganja razrednih, popravničkih ispita, ispita iz stranog jezika i drugih ispita uređuje se opštim aktom škole (član 70. Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju);
- Opštim aktom škole utvrđuju se rokovi za polaganje ispita (član 54. Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju).

Zaključak

U statutu ustanove može postojati odredba kojom će se urediti koje će sve opšte akte doneti ustanova. Ne treba zaboraviti na prelazne i završne odredbe u svim opštim aktima kojima će se urediti stupanje na snagu statuta/pravilnika/poslovnika/drugog opšteg akta i prestanak važenja prethodnog pravilnika (ukoliko je postojao).

Nataša Čirić

Organizovanje usluge učenja stranog jezika u javnoj predškolskoj ustanovi

jezika sa
procedura

Odgo

Odredba
zakon, 9
zakon) u
vanja kv
dece, pr
odmora
kulture, i
Stavom 3
za ostva

Na osno
pitno-ob
Pravilnik
akcija, k
vaspitno
potreban
ponude o
predstav
no). Uslu
U ponud
uvažava
dovnih v
vaspitno

Vreme re
utvrđuje

Članom
čuje proc
polazišti

- 1) predv
zakon
- 2) kvalifi
- 3) mater
- 4) cenu u

Odluku o
saveta re

Ko može
fizičko li
i obavez
fizičko li

Godišnjim pla
nika.

2017 - dr.
2025 - dr.
unapređi-
obuhvata
nja dece,
područja
zajednice.
edi uslove

ama vas-
21 - dalje:
ktivnosti i
lika rada i
ođavanja
specifične
pozorišne
leta i slič-
zakonom.
za decu i
uitetu re-
lađenosti

ustanova

koja uklju-
epcijskim

a i drugih

mišljenja

odnosno
ona prava
odnosno

član 10. Pravil-

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

U skladu sa navedenim, da bi se organizovao kurs engleskog jezika u predškolskoj ustanovi, kao usluga namenjena deci, mimo redovnih i različitih oblika rada i vaspitno-obrazovnih programa ustanove, potrebno je da pedagoški kolegijum ustanove izvrši

procenu kvaliteta ponude usluge, koja uključuje procenu primerenosti aktivnosti i sadržaja usluge namenjene deci predškolskog uzrasta i porodici u skladu sa konceptijskim polazištima Osnova programa, a na osnovu podnetog elaborata koji sadrži:

- 1) predviđene aktivnosti i način ostvarivanja usluge, uključujući mesto, vreme, trajanje, broj dece kojima je namenjena usluga;
- 2) kvalifikacije i iskustvo realizatora;
- 3) materijale i opremu neophodnu za realizaciju;
- 4) cenu usluge koja uključuje detaljnu strukturu troškova.

Organ upravljanja donosi odluku o izboru i realizaciji usluga na osnovu procene pedagoškog kolegijuma i mišljenja saveta roditelja.

Kako se vreme realizacije usluge, njeno trajanje, način praćenja i vrednovanja utvrđuje Godišnjim planom rada predškolske ustanove, to je potrebno da se navedeno nađe u ovom dokumentu.

Imajući u vidu da se, u skladu sa članom 62. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 88/2017, 27/2018 - dr. zakon, 10/2019, 27/2018 - dr. zakon, 6/2020, 129/2021, 92/2023 i 19/2025), godišnji plan rada donosi do 15. septembra, ukoliko ovo već nije deo Godišnjeg plana rada Predškolske ustanove za ovu radnu godinu, ustanova će morati da ga aneksira u odgovarajućem delu.

Pre utvrđivanja vremena realizacije usluge i njenog trajanja Godišnjim planom rada, ustanova mora pribaviti mišljenje saveta roditelja.

U pogledu finansiranja ove usluge, Pravilnikom se uređuje da usluge mogu biti finansirane i od strane roditelja, u skladu sa zakonom. Realizator usluge kursa stranog jezika može da bude i fizičko lice koje ustanova angažuje za ostvarivanje usluga, a na osnovu ugovora o saradnji kojim se uređuju međusobna prava i obaveze. Kada je realizator usluge fizičko lice, saradnike koji ostvaruju usluge angažuje to fizičko lice.

Nataša Čirić

Uslovi za obavljanje poslova nastavnika predmetne nastave u osnovnoj školi za učenike koji se obrazuju po programu IOP-2

- Da li je za obavljanje poslova nastavnika predmetne nastave (koji nisu defektolozi) u osnovnoj školi za učenike koji se obrazuju po IOP-2 programu neophodno pohađanje posebnog Programa defektološkog osposobljavanja nastavnika koji nemaju defektološko obrazovanje, koji se organizuje na Fakultetu za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju?

Odgovor:

Odredbama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 88/2017, 27/2018 - dr. zakon, 10/2019, 27/2018 - dr. zakon, 6/2020, 129/2021, 92/2023 i 19/2025 - dalje: Zakon) postavljen je uslov, koji se proverava kako prilikom prijema u radni odnos, tako i u toku rada, a to je odgovarajuće obrazovanje. Bliži uslovi u pogledu stepena i vrste obrazovanja nastavnika, vaspitača i stručnog saradnika u osnovnoj školi propisani su Pravilnikom o stepenu i vrsti obrazovanja nastavnika i stručnih saradnika u osnovnoj školi ("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 11/2012, 15/2013, 2/2016, 10/2016, 11/2016, 2/2017, 3/2017, 13/2018, 11/2019, 2/2020, 8/2020, 16/2020, 19/2020, 3/2021, 4/2021, 17/2021, 18/2021, 1/2022, 2/2022, 5/2022, 6/2022, 10/2022, 15/2022, 16/2022, 7/2023, 15/2023, 1/2024 i 3/2024), a kada su u pitanju osnovne škole za učenike sa smetnjama u razvoju to je Pravilnik o stepenu i vrsti obrazovanja nastavnika, stručnih saradnika i vaspitača u osnovnoj školi za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom ("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 17/2018, 6/2020 i 4/2023).

Članom 3. Pravilnika o stepenu i vrsti obrazovanja nastavnika, stručnih saradnika i vaspitača u osnovnoj školi za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom propisano je da nastavu, dodatnu podršku u obrazovanju i vaspitanju i druge oblike obrazovno-vaspitačkog rada u razrednoj nastavi u prvom i drugom obrazovnom ciklusu ostvaruje defektolog. Stavom 2. ovog člana Pravilnika uređuje se izuzetak, pa je propisano da za učenike prvog i drugog obrazovnog ciklusa može da se organizuje predmetna nastava iz stranog jezika i izbornih programa, u skladu sa Zakonom i planom i programom nastave i učenja, a mogu da ih realizuju lica iz člana 5. ovog pravilnika. U skladu sa članom 5. stav 1. Pravilnika o stepenu i vrsti obrazovanja nastavnika, stručnih saradnika i vaspitača u osnovnoj školi za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, nastavu i druge oblike obrazovno-vaspitačkog rada

u predmetnoj nastavi u drugom obrazovnom ciklusu ostvaruje i lice koje ispunjava uslove propisane pravilnikom kojim se propisuje stepen i vrsta obrazovanja nastavnika i stručnih saradnika u osnovnoj školi iz odgovarajućeg predmeta.

Postavljeni su, dakle, isti uslovi u pogledu odgovarajućeg obrazovanja za nastavnike koji izvode nastavu i druge oblike obrazovno-vaspitnog rada u školama, kao što su nastave i vaspitanja, nastave i vaspitanja u smetnjama u razvoju i j.

Kada je
master),
saradnik
smetnja

Znači, i z
već u ok
com i uč

Naveden
i u toku m

Kada go
učenika
obrazovni
program
IOP-1, a
i socijaln

Inkluzivn
ćanja uč
aktivnos
nog obra
ljudsko p
oblast o

Na sajtu
zovanjav
zaposlen
principa
ostalog,
ku u obr
zovanje,
procesu
kao i bro

lomirani/
stručnog
nicima sa

vljavanja,
rad sa de-

overavaju

oj deteta i
voljavanja
varivanja
ednovanje
vstvenom

nog pove-
ehanizmi,
lj inkluziv-
niverzalno
ji regulišu

•

taša Ćirić

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se

Skenirajte QR kod

Neispunjenost uslova za sticanje obrazovanja/nastave kod kuće ili obrazovanje na daljinu učenika osmog razreda zbog poremećaja u ponašanju

- Da li postoji zakonski osnov da se učenik VIII razreda sa redovnog pohađanja nastave prebaci na pohađanje nastave putem on-lajn platforme na određeni period, iz razloga ponavljanog neprimerenog ponašanja, kojim ometa normalnu realizaciju redovne nastave za druge učenike, ali i nastavnike škole, pri čemu učenik ima dijagnozu poremećaja pažnje sa hiperaktivnošću (ADHD)?

Odgovor:

Odredbama člana 3. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 88/2017, 27/2018 - dr. zakon, 10/2019, 27/2018 - dr. zakon, 6/2020, 129/2021, 92/2023 i 19/2025 - dalje: Zakon) propisano je da svako lice ima pravo na obrazovanje i vaspitanje. Ustanova, odnosno zaposleni u ustanovi dužni su da obezbede ostvarivanje prava učenika, a naročito pravo na kvalitetan obrazovno-vaspitni rad koji obezbeđuje ostvarivanje principa i ciljeva propisanih Zakonom, uvažavanje ličnosti i podršku za njen svestrani razvoj, zaštitu od diskriminacije, nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja, blagovremenu i potpunu informaciju o pitanjima od značaja za obrazovanje i vaspitanje i druga prava propisana Zakonom. U ostvarivanju svojih prava učenik ne sme da ugrožava druge u ostvarivanju prava.

Prema učeniku koji vrši povredu pravila ponašanja u školi ili ne poštuje odluke direktora i organa škole koji svojim ponašanjem ugrožava druge u ostvarivanju njihovih prava, škola uz učešće roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika (dalje: roditelj), pojačava vaspitni rad. Vaspitni rad se ostvaruje aktivnostima u okviru odeljenjske zajednice, stručnim radom odeljenjskog starešine, pedagoga, psihologa i posebnih timova. Kada je neophodno, škola sarađuje i sa odgovarajućim ustanovama socijalne, odnosno zdravstvene zaštite, radi određivanja i pružanja podrške učeniku u vezi sa promenom njegovog ponašanja. Odeljenjski starešina, zajedno sa stručnim saradnicima, odnosno sa timom za zaštitu od diskriminacije, nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja ili timom za inkluzivno obrazovanje, sačinjava plan pojačanog vaspitnog rada.

Učeniku kome je potrebna dodatna podrška u obrazovanju i vaspitanju, ustanova obezbeđuje otklanjanje komunikacijskih prepreka, prilagođavanje načina ostvarivanja školskog programa i izradu, donošenje i ostvarivanje individualnog obrazovnog plana (dalje: IOP). IOP je poseban akt, koji ima za cilj optimalni razvoj učenika i ostvarivanje ishoda obrazovanja i vaspitanja, u skladu sa propisanim ciljevima i principima, odnosno zadovoljavanja obrazovno-vaspitnih potreba učenika. IOP izrađuje tim za dodatnu podršku učeniku u saradnji sa roditeljem, na osnovu prethodno ostvarenih, evidentiranih i vrednovanih mera individualizacije i izrađenog pedagoškog profila učenika, a ostvaruje se nakon saglasnosti roditelja. Ako roditelj ne opravda svoje odbijanje da učestvuje u izradi ili davanju saglasnosti na IOP, ustanova je dužna da o tome obavesti nadležnu ustanovu socijalne zaštite u cilju zaštite najboljeg interesa deteta, odnosno učenika.

Članom 14. Zakona propisano je da nastava može da se ostvaruje i kao nastava kod kuće i kao nastava na daljinu u skladu sa posebnim zakonom.

U skladu sa članom 8. Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju ("Sl. glasnik RS", br. 55/2013, 101/2017, 10/2019, 27/2018 - dr. zakon, 129/2021, 92/2023 i 19/2025), roditelj učenika ima pravo da za svoje dete izabere obrazovanje kod kuće ili na daljinu, u skladu sa Zakonom.

Nastava kod kuće uređena je članom 38. Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, te je propisano da roditelj ima pravo da svom detetu omogući sticanje osnovnog obrazovanja i vaspitanja kod kuće, uz obezbeđivanje troškova obrazovanja i vaspitanja. Roditelj je dužan da do kraja nastavne godine pismeno obavesti školu u koju je učenik upisan o nameri da za svoje dete od sledeće školske godine organizuje nastavu kod kuće. Pravilnikom o bližim uslovima za ostvarivanje i način osiguranja kvaliteta i vrednovanja nastave kod kuće za učenike osnovne škole ("Sl. glasnik RS", br. 109/2020) bliže su uređeni uslovi za ostvarivanje i način osiguranja kvaliteta i vrednovanja ovog oblika ostvarivanja obrazovanja. U skladu sa članom 6. navedenog pravilnika, pravo na sticanje obrazovanja/nastave kod kuće ima učenik svakog razreda, osim prvog i osmog, odnosno završnog razreda osnovnog obrazovanja i vaspitanja, koji iz opravdanih razloga nije u mogućnosti da neposredno stiče obrazovanje i vaspitanje prisustvom u školi u koju je upisan.

Nastava na daljinu uređena je članom 38a istog zakona, te je propisano da roditelj može da se opredeli da njegovo dete osnovnoškolsko obrazovanje i vaspitanje stiče nastavom na daljinu. Roditelj je dužan da podnese pisani zahtev za organizovanje nastave na daljinu školi u kojoj njegovo dete stiče osnovnoškolsko obrazovanje i vaspitanje do kraja nastavne godine za sledeću školsku godinu. O obrazovanju na daljinu škola odlučuje na osnovu raspoloživih sredstava, potrebnih za ovaj vid obrazovanja i vaspitanja. Pravilnikom o bližim uslovima za ostvarivanje i način osiguranja kvaliteta i vrednovanje nastave na daljinu u

osnovnoj školi ("Sl. glasnik RS", br. 109/2020) propisani su bliži uslovi za ostvarivanje nastave na daljinu u osnovnoj školi. Pravo na nastavu na daljinu uređeno je članom 7. ovog pravilnika, te je propisano da roditelj ima pravo da svom detetu omogući sticanje osnovnog obrazovanja i vaspitanja nastavom na daljinu, da ovo pravo ima učenik osnovne škole, koji iz opravdanih razloga nije u mogućnosti da nastavi učenjem u školi u kojoj je učenik i koji:

- je aktivan
- je učenik
- živi u m
- zbog po

Roditelj j
dine, o n
odobrenj

Imajući u
obrazova
rokovi u
uslova ka

Ono što j
ljenjskog
stvene za

Ukoliko j
mere ina
joj Zakon

Škola im
svojim p
učenicim

Izda
škola

Odgo
Odredba
- dr. zak
o završe
ciklusa.
teritoriji

Sporazum
ske", br.
razredu
Srpskoj
Republic

Iz ovog mo
izdala svedočanstvo o završenom razredu.

tavne go-
zahtev za

će, kao ni
određeni
kod kuće,

dom ode-
sno zdrav-
učenika.

učenika i
nte koji su

eniku koji
i drugim

Nataša Ćirić

odnice, ili

27/2018
ločanstvo
u drugog
škole na

blike Srp-
avršenom
Republici
lici Srbiji i

škole koja je

Nataša Ćirić

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Postupanje škole u slučaju potrebe za privremenim izmeštanjem nastave za pojedina odeljenja u objekat druge škole

- Šta je neophodno da preduzme srednja škola koja zbog prokišnjavanja u objektu u kom ima registrovano sedište, mora polovinu odeljenja da premesti u prostorije druge škole, na nepredvidiv period vremena - da li je potreban sporazum sa tom drugom školom, odnosno koje su obaveze školskog odbora i direktora u ovakvoj situaciji?

Odgovor:

Odredbama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 88/2017, 27/2018 - dr. zakon, 10/2019, 27/2018 - dr. zakon, 6/2020, 129/2021, 92/2023 i 19/2025- dalje: Zakon) propisano je da ustanova može da počne sa radom kada se utvrdi da ispunjava uslove za osnivanje i početak rada i obavljanje delatnosti i dobije rešenje o verifikaciji. U skladu sa članom 93. Zakona, ustanova obavlja delatnost u svom sedištu, a može da obavlja delatnost i van sedišta, odnosno u drugom objektu, ako ispunjava uslove iz člana 92. ovog zakona, uz saglasnost ministarstva nadležnog za poslove obrazovanja (dalje: Ministarstvo) ili nadležnog organa autonomne pokrajine Vojvodine (dalje: nadležni organ APV), ako je reč o školi na teritoriji APV.

Članom 95. Zakona uređene su statusne promene, te je propisano da ustanova može da vrši statusnu promenu, promenu naziva ili sedišta. Odluku o statusnoj promeni ustanove donosi organ upravljanja, uz saglasnost osnivača. Odluku o promeni sedišta javne ustanove donosi organ upravljanja, uz saglasnost Ministarstva. Škola ne može da vrši statusne promene, promenu naziva ili sedišta u toku nastavne godine. Izuzetno, ukoliko nastupe okolnosti usled kojih je sprečeno nesmetano odvijanje nastave, statusna promena sedišta može se izvršiti u toku nastavne godine, uz saglasnost Ministarstva.

Članom 106. stav 1. Zakona propisano je da kada organ nadležan za obavljanje poslova inspeksijskog nadzora utvrdi da ustanova ne ispunjava propisane uslove za rad, odrediće joj rok za ispunjenje uslova, i o tome će obavestiti osnivača.

U konkretnom slučaju navodi se da u školi prokišnjava krov i da je neophodno da se određeni broj učenika premesti u drugu školu radi daljeg ostvarivanja obrazovno-vaspitnog rada, s tim da se ne zna na koji period. Iz pitanja se ne vidi da li je bilo postupanja nekog inspeksijskog organa koji je utvrdio ove nepravilnosti i odredio rok za otklanjanje istih. Takođe, iz pitanja se ne vidi da li je škola razmotrila i neke druge mogućnosti organizacije nastave kako bi nastali problem rešila u okviru svoje škole. Ovde treba napomenuti da u mogućim promenama koje škola navodi u pitanju, neće biti uključeni samo učenici, već i zaposleni koji će obavljati rad sa tim učenicima. Ako ovo nije slučaj, problem je još složeniji.

Sa stanovišta propisa iz oblasti obrazovanja i vaspitanja, svako izmeštanje ostvarivanja obavljanja obrazovno-vaspitnog rada iz sedišta koje nije registrovano, a bez sprovedene procedure, značilo bi kršenje ovih propisa sa napomenom da je propisana i prekršajna odgovornost ako ustanova izvrši promene sedišta ustanove, suprotno čl. 90-95. Zakona (član 192. Zakona).

Takođe i svaka statusna promena koja bi se vršila suprotno zakonskim propisima, povlačila bi prekršajnu odgovornost ustanove i direktora.

Imajući u vidu navedeno, celokupnu situaciju ne možemo da svedemo na pitanje kako da "smestimo učenike u drugu školu dok popravljamo krov škole koji prokišnjava". Ako se neke stvari nisu mogle uraditi tokom raspusta (ne ulazeći u njihove razloge), direktor je u obavezi da ovo pitanje postavi pred sve organe škole, imajući u vidu njihove nadležnosti. Pre "otvaranja" pitanja premeštaja učenika (i dela zaposlenih) u drugu školu, školski odbor treba da razmotri pitanje poštovanja opštih principa, ostvarivanje ciljeva obrazovanja i vaspitanja i standarda obrazovnih postignuća i preduzimanje mera za poboljšanje uslova rada i ostvarivanje obrazovno-vaspitnog rada. Savet roditelja ima, u okviru svojih nadležnosti, pravo i obavezu da razmatra i prati uslove za rad ustanove, uslove za učenje, bezbednost i zaštitu učenika. Stručni organi, timovi i pedagoški kolegijum, između ostalog, staraju se o obezbeđivanju i unapređivanju kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada ustanove; prate ostvarivanje školskog programa; staraju se o ostvarivanju ciljeva i standarda obrazovnih postignuća i rešavaju druga stručna pitanja obrazovno-vaspitnog rada.

Sve ovo treba da bude konstatovano zapisnicima sa sednica navedenih organa.

Nakon ovog, direktor bi morao da uključi i spoljne aktere, poput Ministarstva/nadležne školske uprave/nadležnih organa APV, ali i inspeksijske organe, koji bi (pisanim putem) konstatovali da se problem ne može rešiti u okviru škole, a da se ne dovede u pitanje bezbednost svih u školi, kao i ostvarivanje obrazovno-vaspitnog rada i kako se ne bi, u rešavanje problema jedne škole, uključivala i druga.

Nakon toga, ako je neizbežno da se vrši promena sedišta/statusna promena, onda bi se morala sprovesti procedura propisana Zakonom, a koja bi posle zahtevala i brojne izmene u sudskom registru, školskoj dokumentaciji, aktima škole, ugovorima o radu zaposlenih i drugo.

Nataša Ćirić

Određivanje mentora veroučitelju

?

Odgo

Jedna od sistema koja se o radni od vreme za

Zakonon dr. zakon da ima r

- ima
- ima
- nije naj letr slo izre
- ima
- zna
- ima osr

Jedan od uređeno se ostva

Nastavn stekne o licencu.

Članom no, ustan člana Za liste, a st školske g

Pripravn sno sekr savladav

Članom 105/201 pripravn savladao

Shodno nastave,

Mentor pripr

o sada nije

snovima promena zasnivaju određeno

27/2018 - ave može

ajanju od nje malo- tiv polne obzira na

nastave u

1. Zakona u na kome

dni odnos e ispita za

da izuzet- m 4. istog utvrđene ka tekuće

ka, odno- talan rad,

88/2015, encu ima ka), a nije

ika verske

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Mentor pripravnika sa istim stepenom i vrstom obrazovanja kao i pripravnik, koji ima licencu i jedno od propisanih zvanja ili najmanje pet godina radnog iskustva u oblasti obrazovanja i vaspitanja. Ovde se sada može postaviti pitanje koji se smatra (istaknutim) nastavnikom, koji ima isti stepen i vrstu obrazovanja, licencu i ispunjava druge propisane uslove, da bi bio mentor nastavniku verske nastave.

Uvidom u važeće pravilnike kojima se uređuje stepen i vrsta obrazovanja nastavnika verske nastave: Pravilnik o stepenu i vrsti obrazovanja nastavnika koji izvode obrazovno-vaspitni rad iz izbornih predmeta u osnovnoj školi ("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 11/2012, 15/2013, 10/2016, 11/2016, 2/2017, 11/2017, 16/2020, 3/2021 i 7/2023), Pravilnik o stepenu i vrsti obrazovanja nastavnika, stručnih saradnika i pomoćnih nastavnika u gimnaziji ("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 4/2022, 14/2022, 15/2022 i 2/2025), Pravilnik o stepenu i vrsti obrazovanja nastavnika iz opšteobrazovnih predmeta, stručnih saradnika i vaspitača u stručnim školama ("Sl. glasnik RS - Prosvetni glasnik", br. 4/2022, 14/2022, 15/2022 i 2/2025), uočavamo da je data "široka lepeza" kvalifikacija lica koja mogu da izvode versku nastavu, uključujući i lica koja nemaju odgovarajući nivo obrazovanja (npr. lice sa "višom stručnom spremom"), ali i lica sa određenim kvalifikacijama koja su osposobljena za izvođenje verske nastave (npr. lice sa završenim fakultetom koje je osposobljeno za izvođenje verske nastave za nastavnika verske nastave - Pravoslavni katihizis (veronauka) u gimnaziji; profesor razredne nastave osposobljen za izvođenje verske nastave/profesor predmetne nastave osposobljen za izvođenje verske nastave za nastavnika verske nastave za prvi ciklus osnovnog obrazovanja i vaspitanja za Pravoslavni katihizis (veronauka) i sl.). Ovi zaposleni bi mogli da imaju licencu i kao takvi bi mogli da budu određeni za mentore, s tim da se sada postavlja pitanje da li i oni moraju imati saglasnost nadležnog organa tradicionalne crkve ili verske zajednice kojoj pripadaju, za izvođenje verske nastave u osnovnoj, odnosno u srednjoj školi. Ovo Zakonom nije propisano, ali imajući u vidu novinu koja je takve prirode, da je reč o materiji koja je potpuno nova, škola bi morala da se obrati Ministarstvu prosvete radi dobijanja mišljenja o primeni propisa ili nadležnim organizacionim jedinicama Ministarstva/Autonomne pokrajine Vojvodine, a koji obavljaju poslove licenciranja nastavnika.

Nataša Ćirić

(Ne)postojanje obaveze da se pomoćnom nastavniku odredi mentor

- Da li pomoćnom nastavniku iz člana 136. stav 10. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja treba odrediti mentora u smislu člana 145. Zakona imajući u vidu da pomoćni nastavnik prvi put zasniva radni odnos u svojstvu nastavnika?

Odgovor:

Članom 145. Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 88/2017, 27/2018 - dr. zakon, 10/2019, 27/2018 - dr. zakon, 6/2020, 129/2021, 92/2023 i 19/2025 - dalje: Zakon) propisano je da je pripravnik, u smislu ovog zakona, lice koje prvi put u svojstvu nastavnika (vaspitača, stručnog saradnika, odnosno sekretara) zasniva radni odnos u ustanovi, sa punim ili nepunim radnim vremenom i osposobljava se za samostalan rad, savladavanjem programa za uvođenje u posao i polaganjem ispita za licencu (odnosno stručnog ispita za sekretara ustanove).

U skladu sa članom 136. stav 10. Zakona, poslove pripreme laboratorijskih vežbi, izvođenja i demonstriranja postupaka, tehničko-tehnološke pripreme, izvođenja dela praktične nastave i drugih poslova, pod neposrednim rukovodstvom nastavnika, obavlja pomoćni nastavnik.

Članom 144. stav 2. tačka 5) Zakona propisano je da bez licence poslove nastavnika može da obavlja pomoćni nastavnik.

Imajući u vidu navedeno, zaposleni koji obavlja poslove pomoćnog nastavnika obavlja ove poslove bez licence.

Nataša Ćirić

Obrazovanje vaspitača u predškolskoj ustanovi za rad u mešovitoj grupi

Odgo

Odredba
27/2018
vama (u
obrazov
govaraju
višim ob

Poseban
RS", br.
123/202

Članom
log-vasp

Obrazov
tanjem,
obrazov

1) sa deo
uzrasta o
obrazov
ke struka

2) sa deo
ko obraz
studije) i
je), odno
10. sept

3) u meš
vaspitač

Uočavar

Kako je
oblasti o
"ozakon

vitim gru-
spitačem

10/2019,
u ustano-
ovarajuće
čanim od-
ri godine,

Sl. glasnik
dr. zakon,

i defekto-

ljenim pi-
ovarajuće

sa decom
ajuće više
ecijalistič-

juće viso-
strukovne
vne studi-
ovanje do

og stava -

Zakoni u
razovanje

taša Ćirić

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Da li ste već upoznali Kancelarka?

program za elektronsko kancelarijsko poslovanje

Kadrovik

Kadrovska evidencija, evidencija radnog vremena, odsustva, karneti i usklađenost sa propisima.

modul **1**

e-Fakture

Jedinstveno rešenje za jednostavno kreiranje, slanje i primanje e-Faktura

modul **2**

e-Delovodnik

Program za vođenje delovodnih i ostalih knjiga dokumenata kao i arhivske knjige prema Zakonu o arhivskoj građi

modul **3**

Principal

Poslovni rokovnik u kojem lako organizujete sve svoje predmete i obaveze

modul **4**

e-Poštar
e-Procedure
e-Magacin

ostali moduli

Ušteda vremena

Definisana kolaboracija

Backup i sigurnost

Obuka

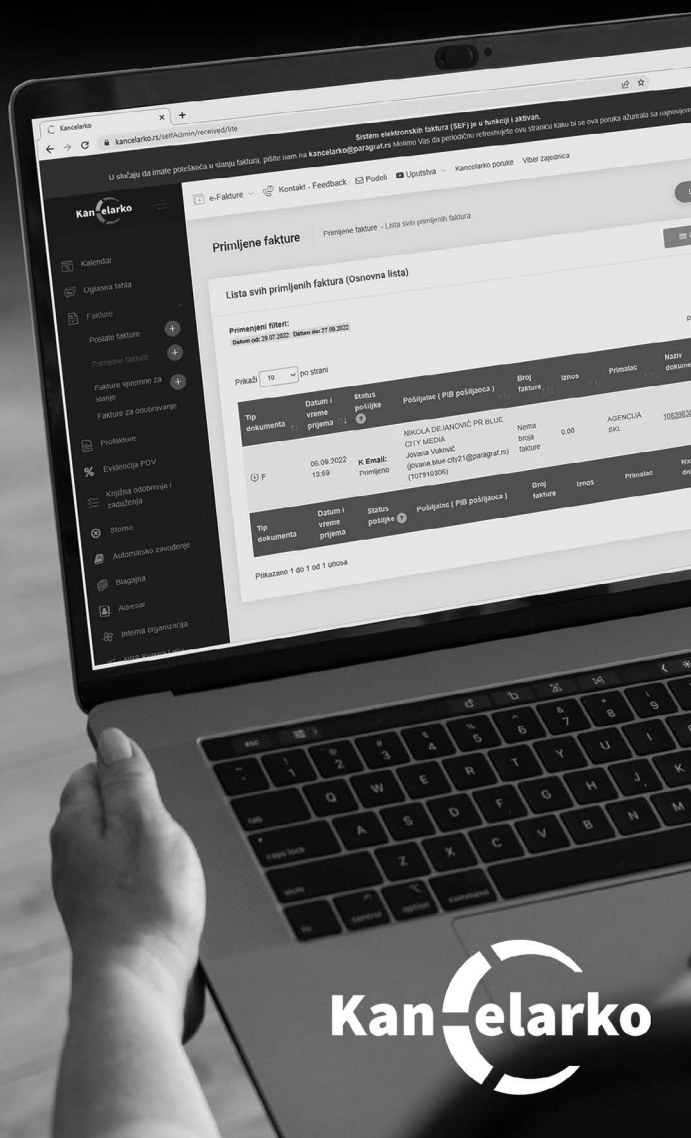
Podrška

Zakažite besplatnu prezentaciju

paragraf.rs/kancelarko

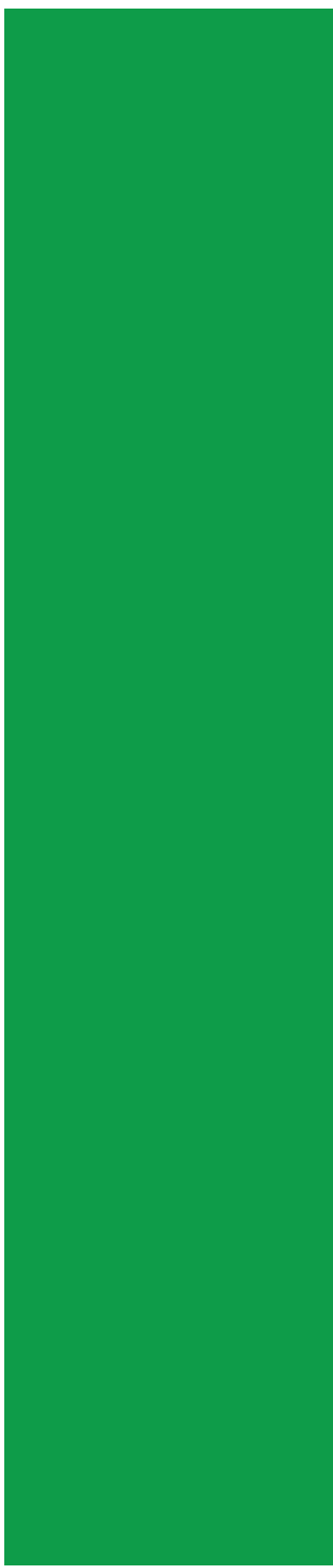
063/379-151

063/379-192

Kanelarko

ZDRAVSTVO

KOMENTAR PRAVILNIKA O IZMENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O BLIŽIM USLOVIMA ZA OBAVLJANJE ZDRAVSTVENE DELATNOSTI U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA I DRUGIM OBLICIMA ZDRAVSTVENE SLUŽBE

- "Sl. glasnik RS", br. 86/2025

Izmenjene i dopunjene odredbe koje se odnose na broj zdravstvenih radnika u hitnoj medicinskoj pomoći doma zdravlja i na osnivanje i obavljanje zdravstvene delatnosti zavoda za urgentnu medicinu

U okviru odredaba **Zakona o zdravstvenoj zaštiti** („Sl. glasnik RS”, br. 25/2019, 92/2023 - **autentično tumačenje** i 29/2025 - odluka US- dalje: Zakon) kojima se propisuju oblik, vrste, uslovi za osnivanje i prestanak rada zdravstvenih ustanova, članom 31. određeno je da zdravstvena ustanova može obavljati zdravstvenu delatnost ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona, i to ako ima:

- 1) propisanu vrstu i broj **zdravstvenih radnika, odnosno zdravstvenih saradnika** sa odgovarajućim visokim, odnosno srednjim obrazovanjem, sa položenim stručnim ispitom i sa odgovarajućim odobrenjem za samostalni rad koje izdaje nadležna komora (licenca), a za obavljanje određenih poslova i sa odgovarajućom specijalizacijom ili naučnim, odnosno nastavnim zvanjem, u radnom odnosu na neodređeno vreme;
- 2) propisanu dijagnostičku, terapijsku i drugu **opremu** za bezbedno i savremeno obavljanje zdravstvene delatnosti za koju je zdravstvena ustanova osnovana;
- 3) propisane **prostorije** za prijem i smeštaj pacijenata, za obavljanje dijagnostičkih, terapijskih i rehabilitacionih postupaka, za zdravstvenu negu, kao i za čuvanje lekova i medicinskih sredstava;
- 4) propisane vrste i količine **lekova i medicinskih sredstava** koje su potrebne za obavljanje zdravstvene delatnosti za koju je zdravstvena ustanova osnovana.

Stavom 2. navedenog člana Zakona predviđena je mogućnost da dve ili više zdravstvenih ustanova mogu organizovati zajedničke medicinske službe za laboratorijsku, rendgen i drugu dijagnostiku, kao i zajedničke nemedicinske službe za pravne, ekonomsko-fnansijske, tehničke i druge poslove, dok je stavom 3. propisano da bliže uslove u pogledu kadra, opreme, prostora, lekova i medicinskih sredstava za osnivanje i obavljanje zdravstvene delatnosti, kao i vrstu i način pružanja zdravstvenih usluga od strane zdravstvenih ustanova, propisuje ministar nadležan za poslove zdravlja.

U skladu sa ovlašćenjem iz člana 31. stav 3. Zakona, Ministar zdravlja doneo je **Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o bližim uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti u zdravstvenim ustanovama i drugim oblicima zdravstvene službe** („Sl. glasnik RS”, br. 86/2025, na pravnoj snazi od 14.10.2025. godine - dalje: Izmene i dopune pravilnika).

Izmenama i dopunama pravilnika intervenisano je u odredbama **Pravilnika o bližim uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti u zdravstvenim ustanovama i drugim oblicima zdravstvene službe** („Sl. glasnik RS”, br. 43/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012 - dr. pravilnik, 119/2012 - dr. pravilnik, 22/2013, 16/2018, 18/2022, 20/2023, 87/2024, 21/2025, 29/2025 i 75/2025 - dalje: Pravilnik) koje se odnose na broj zdravstvenih radnika u hitnoj medicinskoj pomoći i na osnivanje i obavljanje zdravstvene delatnosti zavoda za urgentnu medicinu.

Odgovarajuće izmene unete su i u Listu opreme za obavljanje zdravstvene delatnosti koja je sastavni deo Pravilnika, a dodat je i Prilog 3 - Uslovi za obavljanje hitne medicinske pomoći za Zavod za urgentnu medicinu i dom zdravlja u pogledu opreme i lekova.

Hitna medicinska pomoć u domu zdravlja

U članu 4. stav 1. Pravilnika, Izmenama i dopunama pravilnika izmenjena je, tako da, dom zdravlja u zavisnosti od broja stanovnika na teritoriji za koju se osniva, kao i udaljenosti od najbliže opšte bolnice, može obavljati delatnost ako u pogledu kadra ima, i to - u hitnoj medicinskoj pomoći: jednog doktora medicine, jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom i jednog vozača na 6.000 stanovnika, na dva ovakva tima - još jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom, a najmanje:

(1) u opštinama do 10.000 stanovnika dva doktora medicine, dve medicinske sestre - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom i dva vozača, a na svaki takav tim još i jedan magistar/master farmacije;

odnosno

(2) u opštinama do 10.000 stanovnika dva doktora medicine, dve medicinske sestre - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom i dva vozača, a na svaki takav tim još i jedan magistar/master farmacije;

odnosno

(3) u opštinama do 10.000 stanovnika dva doktora medicine, dve medicinske sestre - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom i dva vozača, a na svaki takav tim još i jedan magistar/master farmacije;

odnosno

(3) u opštinama do 10.000 stanovnika dva doktora medicine, dve medicinske sestre - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom i dva vozača, a na svaki takav tim još i jedan magistar/master farmacije;

odnosno

na dva doktora medicine, dve medicinske sestre - tehničara sa višom odnosno srednjom školskom spremom i dva vozača, a na svaki takav tim još i jedan magistar/master farmacije;

ra sa

Ostala je

ljanje sa

u opština

na 10.000

ljih 20.000

Za obavljanje farmaceutske delatnosti u zavodu se obezbeđuje najmanje jedan magistar/master farmacije.

Osnovni

zdravstveni

za u

Izmenar

12. Prav

osnivanj

stvene d

Inoviran

predviđeno

osnovat

kadra in

dicinsku

školskom

na dva t

sa višom

Inoviran

pružanje

nog dok

sa višom

12 časov

manje p

- tehničar

u smeni

ima još p

Posebno je u

dicinu Beograd, za helikopterski tim ima jednog doktora

medicine i jednu medicinsku sestru - tehničara sa višom od-

nosno srednjom školskom spremom, u smeni od 12 časova.

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

na Đinđić

Uslovi za prevoz pacijenta koji je korisnik privatnog doma za stara lica sanitetskim vozilom doma zdravlja

- Da li je dom zdravlja u obavezi da po zahtevu privatnog doma za stara lica, izvrši uslugu prevoza pacijenta (korisnika usluga tog doma) na dijalizu u zdravstveni centar tri puta sedmično, ako taj korisnik usluga doma nema prebivalište niti boravište na teritoriji doma zdravlja, niti ima izabranog lekara u predmetnom domu zdravlja, ili je to dužan da izvrši dom zdravlja u kojem korisnik ima prebivalište?

Odgovor:

Zakonom o zdravstvenom osiguranju ("Sl. glasnik RS", br. 25/2019 i 92/2023 - dalje: Zakon) uređeno je zdravstveno osiguranje u Republici Srbiji, odnosno prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i uslovi za njihovo ostvarivanje, finansiranje obaveznog zdravstvenog osiguranja, ugovaranje zdravstvene zaštite, organizacija obaveznog zdravstvenog osiguranja i druga pitanja od značaja za sistem obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Svojsvo osiguranog lica utvrđuje matična filijala na osnovu prijave na obavezno zdravstveno osiguranje koju podnosi pravno ili fizičko lice u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja ("Sl. glasnik RS", br. 10/2010, 18/2010 - ispr., 46/2010, 52/2010 - ispr., 80/2010, 60/2011 - odluka US, 1/2013, 108/2017, 82/2019 - dr. pravilnik, 31/2021 - dr. pravilnik i 4/2024 - dr. pravilnik- dalje: Pravilnik).

Zakonom je odredbom člana 121. propisano da se osiguraniku obezbeđuje ostvarivanje prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u matičnoj filijali, a članovima porodice osiguranika u filijali u kojoj se ta prava obezbeđuju osiguraniku od koga oni izvode prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.

Shodno odredbama Zakona, jedan od stručno-medicinskih organa Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, koji učestvuje u postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja je izabrani lekar.

Izabrani lekar je:

- doktor medicine ili doktor medicine specijalista opšte medicine, odnosno specijalista medicine rada,
- doktor medicine specijalista pedijatrije,
- doktor medicine specijalista ginekologije,
- doktor stomatologije ili doktor stomatologije specijalista dečije i preventivne stomatologije,

a osigurano lice može imati samo po jednog izabranog lekara iz navedenih grana medicine.

Pravilnikom je bliže uređen način i postupak ostvarivanja prava osiguranih lica iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, uslovi i način korišćenja zdravstvene zaštite i drugih prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja kod izabranog lekara, način i postupak slobodnog izbora izabranog lekara, odnosno promene izabranog lekara kao i način dodeljivanja, korišćenja i kontrole jedinstvenog identifikacionog broja lekara.

U skladu sa odredbama člana 17. Pravilnika:

- osigurano lice ostvaruje zdravstvenu zaštitu u zdravstvenoj ustanovi, odnosno kod drugog davaoca zdravstvenih usluga, koji ima sedište na području matične filijale sa kojim je zaključen ugovor o pružanju zdravstvene zaštite, a pod propisanim uslovima i van područja matične filijale,
- osigurano lice ostvaruje zdravstvenu zaštitu na osnovu overene zdravstvene knjižice ili overene potvrde o korišćenju zdravstvene zaštite, a u slučaju da isprava o osiguranju nije overena, zbog toga što dospeli doprinosi za obavezno zdravstveno osiguranje nije plaćen, odnosno nije plaćen u celini, pravo na zdravstvenu zaštitu osigurano lice može da koristi samo u slučaju hitne medicinske pomoći,
- osiguranom licu obezbeđuje se pravo na slobodan izbor zdravstvene ustanove sa kojom je matična filijala zaključila ugovor o pružanju zdravstvene zaštite, odnosno slobodan izbor lekara.

Pravilnikom je odredbama člana 19. propisano i koja lica i iz kojih oblasti biraju izabranog lekara, uz izričitu odredbu da osigurano lice bira izabranog lekara, po pravilu, u zdravstvenoj ustanovi na području matične filijale.

Odredbom člana 21. Pravilnika utvrđeni su i izuzeci u pogledu izbora izabranog lekara, pa tako:

- osigurano lice smešteno u ustanovu socijalne zaštite bira izabranog lekara u ustanovi socijalne zaštite u kojoj je organizovano obavljanje zdravstvene delatnosti,
- osigurano lice smešteno u ustanovu socijalne zaštite u kojoj ne može da se obezbedi izabrani lekar, bira izabranog lekara u domu zdravlja koji je najbliži ustanovi socijalne zaštite u kojoj je smešteno.

Zdravstvena ustanova je dužna da vodi evidenciju izjava po svakom izabranom lekaru i da evidentira svaku promenu izabranog lekara, a moćno je dužna da vodi evidenciju izjava po svakom izabranom lekaru u zavisnosti od toga da li je izabrano više lekara.

Pravilnik

- osiguranje zdravstveno osiguranje medicinske
- zdravstveno osnovno pomagala lekari
- osiguranje v zdravstvenim ustanovam izuzetno

Dakle, u

- samo za statusne
- pod pre socijalni
ski prev mreže.

Vrem
na ju

➡ **Odge**

Članom
krajina i

"Posloda

1) 50% p

2) *jedne*

3) jedne

4) dve prosečne zarade u Republici Srbiji - za 35 godina rada provedenih u radnom odnosu;

5) tri prosečne zarade u Republici Srbiji - za 40 godina rada provedenih u radnom odnosu.

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se

Isplata dospeva u roku od 30 dana od dana kada je zaposleni stekao pravo na jubilarnu nagradu, u skladu sa prosekom zarade iz statističkih podataka iz decembra meseca prethodne godine."

1. Pod vremenom provedenim u radnom odnosu podrazumeva se vreme provedeno u radnom odnosu u skladu sa Zakonom o radu ("Sl. glasnik RS", br. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - odluka US, 113/2017 i 95/2018 - autentično tumačenje). Dakle podrazumeva se radni odnos koji je zasnovan ugovorom o radu na neodređeno ili određeno vreme. Pri tome se računaju sve godine provedene u radnom odnosu, dakle nezavisno od toga da li je lice bilo u radnom odnosu kod poslodavca u privatnom ili javnom sektoru.

Računa se i vreme provedeno u radnom odnosu koji je zasnovan u skladu sa odredbama nekog od posebnih zakona koji važe u Republici Srbiji. Npr. radni odnos zasnovan u skladu sa Zakonom o državnim službenicima ("Sl. glasnik RS", br. 79/2005, 81/2005 - ispr., 83/2005 - ispr., 64/2007, 67/2007 - ispr., 116/2008, 104/2009, 99/2014, 94/2017, 95/2018, 157/2020, 142/2022, 13/2025 - odluka US i 19/2025), Zakonom o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave ("Sl. glasnik RS", br. 21/2016, 113/2017, 95/2018, 114/2021, 92/2023, 113/2017 - dr. zakon, 95/2018 - dr. zakon, 86/2019 - dr. zakon, 157/2020 - dr. zakon, 123/2021 - dr. zakon i 19/2025 - dr. zakon), Zakonom o policiji ("Sl. glasnik RS", br. 6/2016, 24/2018 i 87/2018), Zakonom o Vojsci Srbije ("Sl. glasnik RS", br. 116/2007, 88/2009, 101/2010 - dr. zakon, 10/2015, 88/2015 - odluka US, 36/2018, 94/2019 i 74/2021 - odluka US) i sl.

2. Kako se, za ostvarivanje prava na jubilarnu nagradu računa samo vreme provedeno u radnom odnosu, to znači da se ne računa vreme koje je lice provelo po nekom od osnova radnog angažovanja van radnog odnosa. Takvi osnovi bi bili ugovor o delu, ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova i ugovor o stručnom osposobljavanju i usavršavanju, kao i bilo koji drugi ugovor o radnom angažovanju van radnog odnosa u skladu sa posebnim zakonom. Pripravnički staž se računa samo ukoliko je pripravnik za vreme staža bio u radnom odnosu, odnosno ako je bio angažovan na osnovu ugovora o radu. Ako se radi o pripravničkom stažu koji je realizovan bez zasnivanja radnog odnosa, onda se ovo vreme ne uzima u obzir prilikom ostvarivanja prava zaposlenog na jubilarnu nagradu.
3. Radni odnos u inostranstvu se ne uzima u obzir, već radni odnos u skladu sa propisima Republike Srbije. Izuzetak je vreme provedeno u radnom odnosu u nekoj od bivših republika SFRJ, kada se u obzir uzima vreme provedeno u radnom odnosu u ovim republikama, ali samo do otepljenja konkretne republike od SFRJ, ne i nakon otepljenja.

Ranko Jerković

Ostvarivanje prava po osnovu radnog odnosa zaposlenog u zdravstvenoj ustanovi

- Lice je zasnovalo radni odnos u javnom domu zdravlja a ima prethodno radno iskustvo, više od 10 godina, u organu lokalne samouprave. Pošto nastavlja da radi u javnom sektoru pitanje je da li mu se godine u radnom odnosu u lokalnoj samoupravi uzimaju u obzir za utvrđivanje prava na jubilarnu nagradu, prava na dodatak na platu za minuli rad, određivanje dužine godišnjeg odmora ili po bilo kakvom pitanju?

Odgovor:

Pitanje se može posmatrati sa aspekta prava zaposlenog na dodatak na platu za minuli rad. U tom smislu, prema odredbi člana 5. stav 1. tačka 1) Zakona o platama u državnim organima i javnim službama ("Sl. glasnik RS", br. 34/2001, 62/2006 - dr. zakon, 63/2006 - ispr. dr. zakona, 116/2008 - dr. zakoni, 92/2011, 99/2011 - dr. zakon, 10/2013, 55/2013, 99/2014, 21/2016 - dr. zakon, 113/2017 - dr. zakoni, 95/2018 - dr. zakoni, 86/2019 - dr. zakoni, 157/2020 - dr. zakoni, 123/2021 - dr. zakoni, 19/2025 i 19/2025 - dr. zakon), zaposlenom pripada dodatak na platu za vreme provedeno u radnom odnosu (minuli rad) - u visini od 0,4 % od osnovice, za svaku punu godinu rada ostvarenu u radnom odnosu kod poslodavca. Stavom 2. ovog člana propisano je da se sve ustanove u istoj delatnosti obuhvaćene istim planom mreže, odnosno osnovane od istog nivoa vlasti smatraju istim poslodavcem u smislu stava 1. ovog člana.

Iz navedenog sledi da se zaposlenom u ustanovi priznaje pravo na minuli rad za vreme provedeno u radnom odnosu kod drugog poslodavca samo u slučaju da je drugi poslodavac:

- ustanova u istoj delatnosti koja je obuhvaćena istim planom mreže ili
- ustanova u istoj delatnosti koja je osnovana od istog nivoa vlasti.

Dalje, odredbom člana 95. stav 1. tačka 6) Posebnog kolektivnog ugovora za zdravstvene ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave ("Sl. glasnik RS", br. 96/2019 i 58/2020 - Aneks I), propisano je da

zaposleni ima pravo na dodatak na platu po osnovu vremena provedenog na radu za svaku punu godinu rada ostvarenu u radnom odnosu kod poslodavca - 0,4% od osnovice.

Imajući u vidu da je sadašnji poslodavac zaposlenog zdravstvena ustanova, a da je prethodni poslodavac imenovanog jedinica lokalne samouprave, na radu kod prethodnog poslodavca.

Što se tiče

"Poslodavac

1) 50% p

2) jedne

3) jedne

4) dve pr

5) tri pro

Odnosno

su prove

Što se tiče

mora utv

radnom

Odnosno

ce lokaln

Nepo
hem

☞ **Odgo**

Odredba

29/2025

privatno

1) obavio

2) dobio

Iz naved

Takođe,

66/2022

Napomir

RS", br. 8

Imajući u

nja struč

odine koje

šnjeg od-

ne rada u

nu jedini-

o Jerković

anju

mačenje i

odnosno

radnike.

65/2022,

Sl. glasnik

u polaga-

akšić Kovačević

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Broj pomoćnika direktora u zdravstvenoj ustanovi

- Može li direktor javnog doma zdravlja, ako je lekar, imati više pomoćnika, primera radi pomoćnika za pravna pitanja i pomoćnika za ekonomska pitanja sa istim dodatnim koeficijentima ili samo jednog?

Odgovor:

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti ("Sl. glasnik RS", br. 25/2019, 92/2023 - autentično tumačenje i 29/2025 - odluka US - dalje: Zakon) propisani su organi zdravstvene ustanove u javnoj svojini, među kojima je i direktor, koji organizuje rad i rukovodi procesom rada, predstavlja i zastupa zdravstvenu ustanovu i odgovoran je za zakonitost rada zdravstvene ustanove.

Shodno odredbama Zakona, zdravstvena ustanova može imati i zamenika direktora, koji zamenjuje direktora ako je direktor odsutan ili sprečen da obavlja poslove direktora, a koji se imenuje i razrešava pod uslovima, na način i po postupku koji je propisan za imenovanje i razrešenje direktora zdravstvene ustanove. Zamenika direktora zdravstvena ustanova mora imati ako direktor nije zdravstvene struke.

Zakonom su propisani uslovi za direktora zdravstvene ustanove u javnoj svojini, način i postupak izbora/imenovanja i mandat direktora.

Zakonom je, takođe, propisano:

- da zdravstvena ustanova ima statut kojim se uređuje: delatnost, unutrašnja organizacija, upravljanje, poslovanje, kriterijumi za imenovanje i razrešenje direktora, zamenika direktora, kao i druga pitanja od značaja za rad ustanove,
- da, na statut zdravstvene ustanove u javnoj svojini, čiji je osnivač autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, koji donosi upravni odbor, saglasnost daje osnivač,
- da se, na odredbe statuta zdravstvene ustanove čiji je osnivač autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, u delu kojim se uređuje oblast zdravstvene zaštite, odnosno specijalnosti iz kojih ona obavlja zdravstvenu delatnost, unutrašnja organizacija i kriterijumi za imenovanje i razrešenje direktora, odnosno zamenika direktora, prethodno pribavlja mišljenje Ministarstva zdravlja,
- da na statut zdravstvene ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, saglasnost daje Ministarstvo,
- da zdravstvena ustanova obrazuje organizacione jedinice u zavisnosti od vrste delatnosti, broja zaposlenih i drugih propisanih uslova,
- da zdravstvena ustanova može imati pomoćnike direktora za određene oblasti delatnosti, u skladu sa unutrašnjom organizacijom zdravstvene ustanove,
- da ministar propisuje uslove i način unutrašnje organizacije zdravstvenih ustanova, uključujući broj pomoćnika direktora za određene oblasti, u zavisnosti od vrste zdravstvene ustanove, koja materija je uređena Pravilnikom o uslovima i načinu unutrašnje organizacije zdravstvenih ustanova ("Sl. glasnik RS", br. 43/2006 i 126/2014).

Dakle, prema odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, zdravstvena ustanova može imati više pomoćnika direktora (za određene oblasti delatnosti, u skladu sa unutrašnjom organizacijom zdravstvene ustanove).

Jelica Radulović

Mogućnost obavljanja dopunskog rada od strane zaposlenog u zdravstvenoj ustanovi kome je utvrđena invalidnost 1. stepena

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

➔ **Odgovori**

Zakonon
- dr. zak
validitet
tom, usle
i drugih
rehabilit

Zakonon
talnog il
socijalni
mogućn
vanje sa

Zakonon

Zakonon
- autenti

- da je ra
đenom
nedelja
- da je za
posao o
- da je p
zaposle

Shodno Z

- zaposle
njegov
- zaposle
obavlja
- zaposle
poslova

Zaposle
zapošlja
samo u p

Pravilnik
slenja oso

- da se ocena radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja vrši sagledavanjem medicinskih, socijalnih i drugih kriterijuma kojima se utvrđuju sposobnosti osobe sa invaliditetom u cilju uključivanja na tržište rada i obavljanja konkretnih poslova samostalno ili uz službe podrške,

, u smislu
nje, utvr
Republič
o je da je
e, noćni i
Postupa
om na to
dopunski

i 14/2022
oba sa in
invalidite
aliditetom
esionalnu

og, men
učava sa
toje nema
zapošlja

i 95/2018

ema utvr
a dana ili

u meseca

, tako da

a pogorša

e može da

obavljanje

pravo na
ći mu rad

anja zapo

- da se, u postupku ocene radne sposobnosti, primenjuje ocena telesnih funkcija i stepen oštećenja tih funkcija kao i ocena socijalnih, psiholoških i drugih faktora koji utiču na radnu sposobnost i mogućnost zaposlenja ili održanja zaposlenja u skladu sa principima definisanim Međunarodnom klasifikacijom funkcionisanja, invaliditeta i zdravlja,
- da medicinski kriterijumi obuhvataju sagledavanje posledica telesnog, senzornog, mentalnog ili duševnog oštećenja ili bolesti koje se ne mogu otkloniti lečenjem ili medicinskom rehabilitacijom,
- da socijalni kriterijumi obuhvataju osnovne podatke o licu, obrazovanje, bračno i porodično stanje, prihode, stanovanje, odnos sa okruženjem, samostalnost i funkcionalni status i socijalnu procenu koja obuhvata prethodnu procenu potrebe za sprovođenjem profesionalne rehabilitacije i ponudu poslova na konkretnom tržištu rada,
- da drugi kriterijumi na osnovu kojih se vrši procena radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja ili održanja zaposlenja obuhvataju sagledavanje psihološkog stanja pojedinca i ocenu mentalnih sposobnosti, ličnosti i ponašanja i dr.

Pravilnikom je utvrđena skala za ocenu bolesti i oštećenja od uticaja na radnu sposobnost, prema kojoj se invalidnost 1. stepena utvrđuje kad su teškoće i prepreke male i utiču na radnu sposobnost u odnosu na zanimanje ili poslove koje lice može da obavlja a omogućavaju zapošljavanje pod opštim uslovima.

Dakle, zaposleni invalid je kategorisan, sa utvrđenim teškoćama od uticaja na radnu sposobnost, istina teškoće i prepreke su male, ali utiču na radnu sposobnost.

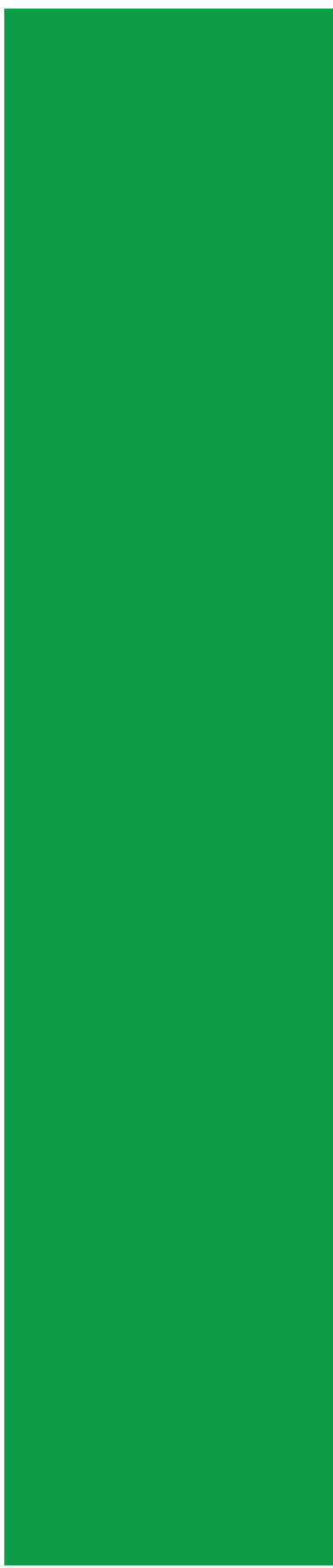
Zakonom o radu propisano je da je zaposleni koji radi u smenama - onaj zaposleni koji kod poslodavca kod koga je rad organizovan u smenama u toku meseca posao obavlja u različitim smenama najmanje trećinu svog radnog vremena. Eventualni dopunski rad bi zaposleni obavljao kod drugog poslodavca, naravno, nakon "odrađene" prve smene kod svog poslodavca.

Zaposleni invalidi imaju pravo na posebnu zaštitu, zakon zabranjuje diskriminaciju lica koja traže zaposlenje i lica u radnom odnosu prema njihovim ličnim svojstvima, uključujući i invaliditet.

Međutim, uskraćivanje saglasnosti za dopunski rad zaposlenom invalidu, pa i onom sa utvrđenim 1. stepenom invalidnosti, ne može se smatrati diskriminacijom, a svakako je moguća ponovna procena radne sposobnosti za održanje zaposlenja (i nesmetanog ostvarivanja prava zaposlenih).

Jelica Radulović

SOCIJALNA ZAŠTITA

PRAVO NA JUBILARNU NAGRADU ZAPOSLENIH U USTANOVAMA SOCIJALNE ZAŠTITE U JAVNOJ SVOJINI

Visina jubilarne nagrade. Vreme provedeno u radnom odnosu. Sticanje prava i isplata jubilarne nagrade

Članom 120. tačka 1) **Zakona o radu („Sl. glasnik RS”, br. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - odluka US, 113/2017 i 95/2018 - autentično tumačenje)** propisano je da opštim aktom, odnosno ugovorom o radu može da se utvrdi pravo na jubilarnu nagradu i solidarnu pomoć. Što znači da zaposleni ne ostvaruje pravo na jubilarnu nagradu po sili zakona, već pravo ostvaruje ako je ono utvrđeno opštim aktom poslodavca ili ugovorom o radu.

U pogledu ustanova socijalne zaštite, opšti akt koji uređuje pravo zaposlenih na jubilarnu nagradu jeste **Poseban kolektivni ugovor za socijalnu zaštitu u Republici Srbiji („Sl. glasnik RS”, br. 29/2019, 60/2020 i 88/2023** – dalje: Kolektivni ugovor), koji je na pravnoj snazi do 19. aprila 2026. godine. Članom 68. Kolektivnog ugovora uređeno je:

„Zaposleni ima pravo na jubilarnu nagradu u iznosu od:

- 1) 50% prosečne zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku - za 10 godina rada provedenih u radnom odnosu u ustanovi socijalne zaštite;
- 2) jedne prosečne zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku - za 20 godina rada provedenih u radnom odnosu u ustanovi socijalne zaštite;
- 3) jedne i po prosečne zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku - za 30 godina rada provedenih u radnom odnosu u ustanovi socijalne zaštite;
- 4) dve prosečne zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku - za 35 godina rada provedenih u radnom odnosu u ustanovi socijalne zaštite;
- 5) dve i po prosečne zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku - za 40 godina rada provedenih u radnom odnosu u ustanovi socijalne zaštite.

Pod ustanovom socijalne zaštite u smislu ovog člana, podrazumevaju se sve ustanove socijalne zaštite u smislu člana 2. ovog ugovora u kojima je zaposleni radio, odnosno godine

provedene u radnom odnosu u ustanovi socijalne zaštite, odnosno ustanovama socijalne zaštite se sabiraju.

Zaposleni stiče pravo na jubilarnu nagradu u godini u kojoj navršava 10, 20, 30, 35 i 40 godina rada u ustanovi socijalne zaštite. Poslodavac je dužan da isplatu izvrši po sticanju prava na jubilarnu nagradu.”

Ostvarivanje prava na jubilarnu nagradu

Uporednim pregledom sadržine odredaba kolektivnih ugovora u javnom sektoru nalazimo da je predmet uređivanja uvek visina jubilarne nagrade (osim u slučaju kolektivnog ugovora za javna komunalna preduzeća) kao i vremenski period proveden u radnom odnosu čijim protekom nastupa uslov za ostvarivanje prava.

Pojedini kolektivni ugovori postavljaju i zahtev da je vreme u radnom odnosu provedeno kod određenog poslodavca ili sužavaju značenje izraza „poslodavac”, dok drugi naprosto uzimaju u obzir vreme provedeno u radnom odnosu nezavisno od toga o kom poslodavcu se radi i da li je zaposleni bio u radnom odnosu u javnom ili privatnom sektoru.

Što se rokova za isplatu jubilarne nagrade tiče, pojedini kolektivni ugovori ovaj rok propisuju, dok drugi ne sadrže odredbe koje uređuju ovu materiju ili naprosto uređuju obavezu isplate odmah po sticanju prava.

Kolektivni ugovor za ustanove socijalne zaštite spada u grupu kolektivnih ugovora koji uređuju visinu jubilarne nagrade propisujući da se njena visina određuje u odnosu na prosečnu zaradu u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Nije, kao u slučaju pojedinih kolektivnih ugovora u javnom sektoru, uređeno da se kao kriterijum uzimaju i prosečna plata u samoj ustanovi ili prosečna plata zaposlenog.

Takođe, radi se o kolektivnom ugovoru koji sužava značenje izraza „poslodavac”, tako što propisuje da se, za ostvarivanje prava na jubilarnu nagradu, u obzir uzima samo vreme

koje je provedeno u radnom odnosu u ustanovi socijalne zaštite. Eksplicitno je propisano da se ustanovama socijalne zaštite smatraju one čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili općina, odnosno jedinica lokalne samouprave, o svim javnim poslojima i poslojima u kojima su zaposleni, a koji su obavljeni u radnom odnosu, odnosno činjenica da je zaposleni radio sa punim ili nepunim radnim vremenom, odnosno činjenica da je zaposleni bio u radnom odnosu na neodređeno ili određeno vreme.

Konačno, sukladno Zakonu o sticanju prava na starosnu mirovinu, propisano je da se prava na starosnu mirovinu odnose na zaposlene u radnom odnosu, odnosno činjenica da je zaposleni radio sa punim ili nepunim radnim vremenom, odnosno činjenica da je zaposleni bio u radnom odnosu na neodređeno ili određeno vreme.

Vremeno radno

Zajednički Zakon o starosnoj mirovini, koji je stupio na snagu 1. januara 2012. godine, predviđa da se prava na starosnu mirovinu odnose na zaposlene u radnom odnosu, odnosno činjenica da je zaposleni radio sa punim ili nepunim radnim vremenom, odnosno činjenica da je zaposleni bio u radnom odnosu na neodređeno ili određeno vreme. Što se tiče prava na starosnu mirovinu, Zakon o starosnoj mirovini, koji je stupio na snagu 1. januara 2012. godine, predviđa da se prava na starosnu mirovinu odnose na zaposlene u radnom odnosu, odnosno činjenica da je zaposleni radio sa punim ili nepunim radnim vremenom, odnosno činjenica da je zaposleni bio u radnom odnosu na neodređeno ili određeno vreme.

Jedna od glavnih prepreka za utvrđivanje prava na starosnu mirovinu je činjenica da je zaposleni radio sa punim ili nepunim radnim vremenom, odnosno činjenica da je zaposleni bio u radnom odnosu na neodređeno ili određeno vreme.

U vezi sa navedenim, ako opštim aktom nije drugačije propisano, prilikom utvrđivanja ispunjenosti uslova za utvrđivanje prava na jubilarnu nagradu nije od značaja da li je zaposleni radio sa punim ili nepunim radnim vremenom, odnosno činjenica da je zaposleni bio u radnom odnosu na neodređeno ili određeno vreme.

U vezi sa navedenim, ako opštim aktom nije drugačije propisano, prilikom utvrđivanja ispunjenosti uslova za utvrđivanje prava na jubilarnu nagradu nije od značaja da li je zaposleni radio sa punim ili nepunim radnim vremenom, odnosno činjenica da je zaposleni bio u radnom odnosu na neodređeno ili određeno vreme.

anija prava na starosnu mirovinu, propisano je da se prava na starosnu mirovinu odnose na zaposlene u radnom odnosu, odnosno činjenica da je zaposleni radio sa punim ili nepunim radnim vremenom, odnosno činjenica da je zaposleni bio u radnom odnosu na neodređeno ili određeno vreme.

ik RS", br. 113-04-00024/2012-02 od 5.7.2012. godine)

tom, moćno, slovi i na mogućnost povorom o

snovnim i ik RS", br. 113-04-00024/2012-02 od 5.7.2012. godine)

išljenje: kona, počinjanjem zaposleni, m odnosu no strano no anga-

z radnog radnom odnosu radnom zaposleni

(izdaje ministarstva rada i socijalne politike, br. 113-04-00024/2012-02 od 5.7.2012. godine)"

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Iako se konkretno mišljenje odnosi na ustanove obrazovanja i vaspitanja, ono što je rečeno odnosi se i na druge poslodavce u javnom sektoru, pa i na ustanove socijalne zaštite. Odnosno, **prilikom ostvarivanja prava zaposlenog iz radnog odnosa, a koja su vezana za vreme provedeno u radnom odnosu, mogu se uzeti u obzir godine rada ostvarene u radnom odnosu na teritoriji bivših republika SFRJ (u ovom slučaju u ustanovama socijalne zaštite), koje je zaposleni ostvario do dana otcepljenja te republike.**

Sticanje prava na jubilarnu nagradu i isplata jubilarne nagrade

Još jedna grupa nedoumica u praksi odnosi se na **momenat sticanja prava na jubilarnu nagradu i momenat isplate jubilarne nagrade**, odnosno na rokove za isplatu jubilarne nagrade. Zaposleni pravo na jubilarnu nagradu **stiće u kalendarskoj godini u kojoj navršši propisani broj godina provedenih u radnom odnosu (10, 20, 30, 35, 40), u skladu sa Kolektivnim ugovorom**. Odnosno, kalendarska godina je vremenski okvir u kome zaposleni ostvaruje pravo na jubilarnu nagradu, odnosno pravo da mu nagrada bude utvrđena i isplaćena u utvrđenom iznosu.

U okviru navedenog vremenskog okvira, **za svakog zaposlenog posebno se utvrđuje trenutak kada stiće pravo na jubilarnu nagradu**. To će biti trenutak kada je zaposleni navršio propisani broj godina u radnom odnosu. Primera radi,

zaposleni koji je navršio 10 godina provedenih u radnom odnosu u ustanovi socijalne zaštite 22. novembra 2025. godine, stiće pravo na jubilarnu nagradu 23. novembra 2025. godine. U svakom slučaju, **ne postoji pravni osnov da se zaposlenom utvrdi pravo na jubilarnu nagradu pre nego što zaista i navršši propisani broj godina provedenih u radnom odnosu**. U prvom navedenom primeru rešenje o utvrđivanju prava na jubilarnu nagradu poslodavac, po slovu Kolektivnog ugovora, treba da donese 23. novembra, a ukoliko se radi o neradnom danu, onda prvog narednog radnog dana.

Isplata jubilarne nagrade ne podudara se sa danom kada zaposleni stekne pravo na jubilarnu nagradu. Potrebno je najpre da poslodavac donese rešenje kojim utvrđuje ispunjenost uslova za isplatu jubilarne nagrade zaposlenom i novčani iznos nagrade. Ovim rešenjem trebalo bi utvrditi i rok za isplatu jubilarne nagrade, a imajući u vidu odredbe Kolektivnog ugovora za socijalnu zaštitu, rok nastupa odmah po sticanju prava, dakle odmah po donošenju i dostavljanju rešenja kojim je pravo na jubilarnu nagradu priznato (pošto u ustanovama socijalne zaštite nije propisan dvostepeni postupak pred poslodavcem, pa bi rešenje postalo konačno danom dostavljanja a zaposleni bi zakonitost rešenja mogao da osporava u postupku pred nadležnim osnovnim sudom).

Ranko Jerković

(Ne)postojanje obaveze poslodavca da snosi troškove takse za izdavanje i obnavljanje licence stručnih radnika zaposlenih u ustanovama

Odgovor:

Članom 15. Pravilnika o poslodavcu

Član 15. - dalje: Psticanja dozvole

Član 16. blagovremeno posoblja razloga.

Član 1. poslodavca

Iz navedenih troškove i obnavljanje

S obzirom na radnik i posim ako

Napominjemo zahtevor

ce) struč-

or. - dalje: ni radnik i

i 88/2023 u obavezu navljanja

obezbedi stručno ospravdanih

vca, snosi

ključujući izdavanje

se stručni je licence,

bratiti sa

Kovačević

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Pravo zaposlenog u ustanovi socijalne zaštite na solidarnu pomoć za rođenje deteta

- Da li je ustanova socijalne zaštite u obavezi da isplati solidarnu pomoć zaposlenom za rođenje deteta? Šta se dešava u slučaju da ustanova nema finansijske mogućnosti za isplatu solidarne pomoći?

Odgovor:

Članom 69. Posebnog kolektivnog ugovora za socijalnu zaštitu u Republici Srbiji ("Sl. glasnik RS", br. 29/2019, 60/2020 i 88/2023) propisano je da zaposleni ostvaruje pravo na solidarnu pomoć za rođenje deteta zaposlenog - u visini prosečne mesečne zarade bez poreza i doprinosa u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku organa nadležnog za poslove statistike, a u slučaju da je više članova uže porodice zaposleno kod poslodavca, pravo na solidarnu pomoć ostvaruje jedan zaposleni. Poslodavac je dužan da zaposlenom isplati solidarnu pomoć po navedenom osnovu počev od 1. januara 2020. godine.

Pravo zaposlenog utvrđeno navedenim odredbama PKU nije uslovljeno finansijskim mogućnostima poslodavca. Ukoliko poslodavac, zaposlenom koji podnese zahtev za isplatu solidarne pomoći zbog rođenja deteta i dostavi urednu dokumentaciju, ne isplati solidarnu pomoć, rizikuje da zaposleni svoja prava potraži pred nadležnim sudom, čime će troškovi poslodavca biti značajno uvećani.

Bojana Jakšić Kovačević

Ostvarivanje prava na solidarnu pomoć u ustanovi socijalne zaštite povodom teže bolesti punoletnog deteta zaposlenog

- Sin zaposlenog u centru za socijalni rad se razboleo od teže bolesti, u pitanju je kancer. U toku je lečenje i primanje terapije. U pitanju je lice koje je punoletno. Da li zaposleni ima pravo na solidarnu pomoć u smislu člana 69. stav 1. tačka 1) Posebnog kolektivnog ugovora za socijalnu zaštitu u Republici Srbiji, ili se ova odredba odnosi samo na dete pod vršenjem roditeljskog prava, odnosno do 18 g. starosti?

Odgovor:

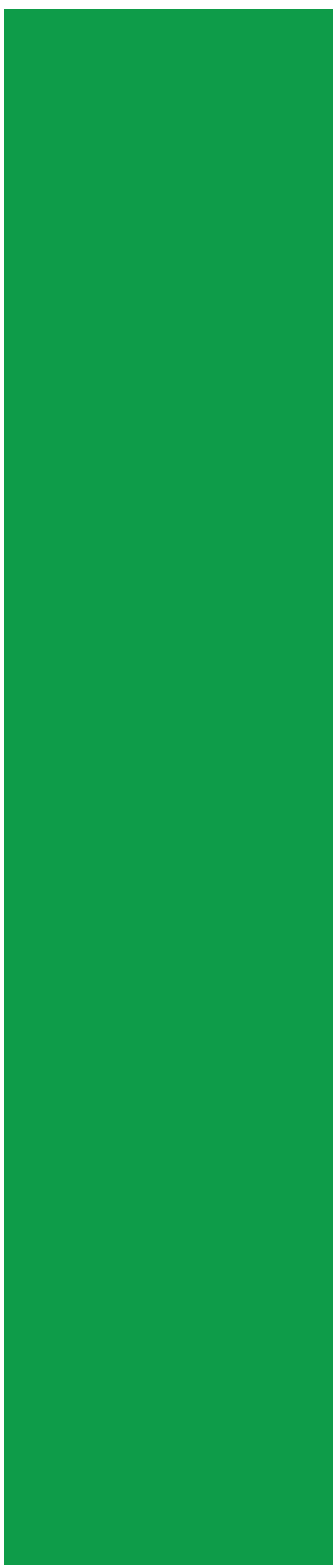
Članom 69. stav 1. tačka 1) Posebnog kolektivnog ugovora za socijalnu zaštitu u Republici Srbiji ("Sl. glasnik RS", br. 29/2019, 60/2020 i 88/2023) propisano je da poslodavac može zaposlenom da isplati solidarnu pomoć u slučaju duže ili teže bolesti zaposlenog ili člana njegove uže porodice.

Stavom 2. istog člana kolektivnog ugovora propisano je da se članom uže porodice iz stava 1. ovog člana smatra: bračni i vanbračni drug, dete rođeno u braku i van braka, pastinak, usvojenik i druga lica prema kojima zaposleni ima zakonsku obavezu izdržavanja.

Odnosno, proizilazi da u konkretnom slučaju poslodavac može zaposlenom da isplati solidarnu pomoć u skladu sa članom 69. stav 1. tačka 1) navedenog kolektivnog ugovora, koji predviđa mogućnost isplate solidarne pomoći u slučaju duže ili teže bolesti člana uže porodice jer se članom uže porodice smatra i punoletno dete, pošto nije propisano ograničenje u pogledu starosne dobi deteta zaposlenog (niti se koristi izraz maloletno dete ili dete nad kojim zaposleni vrši roditeljsko pravo ili dete do određenog broja godina života).

Ranko Jerković

KULTURA

STATUS BALETA KAO VAŽNOG DELA IZVOĐAČKIH UMETNOSTI U REPUBLICI SRBIJ

Pravna regulativa i položaj baletskih umetnika

Za razumevanje **opšteg položaja baletske delatnosti** u našem kulturno-pravnom sistemu, neophodno je prethodno izneti nekoliko činjenica vezanih za opšti položaj izvođačkih umetnosti u našem pravnom sistemu, jer je balet i pored svojih specifičnosti, njegov neizostavni deo.

U tom smislu je potrebno ukazati na više pojmova koji su vrlo blisko vezani za izvođačku delatnost i koji zajedno čine jednu celinu koja je od velikog značaja za opšte funkcionisanje našeg kulturnog sistema. Tako možemo reći da se u **pravnom sistemu naše zemlje koriste pojmovi stvaralačkih, umetničkih i zabavnih delatnosti koje obuhvataju aktivnosti kojima se zadovoljavaju kulturne potrebe korisnika i obezbeđuje zabava u za to namenjenim objektima**. Tu su obuhvaćene proizvodnja, promocija i izvođenje predstava, održavanje umetničkih i zabavnih programa i priređivanje izložbi namenjenih publici, kao i obezbeđivanje umetničkih, kreativnih i tehničkih mogućnosti za stvaranje umetničkih dela i izvođenje predstava. Pored toga, neki delovi ovih aktivnosti vezanih za kulturne, zabavne i rekreativne sadržaje i usluge razvrstani su u druge grane i grupe, kao što su: proizvodnja i distribucija kinematografskih dela i ostalih audio-vizuelnih proizvoda, prikazivanje kinematografskih dela i emitovanje radijskih i televizijskih programa.

S druge strane, pojam izvođačkih umetnosti prirodno obuhvata postavljanje pozorišnih, operskih i plesnih programa, odnosno predstava, pripremu izvođenja muzičkih programa, kao i druge vrste scenskog izvođenja, kao što su aktivnosti pozorišnih trupa, družina, orkestara ili muzičkih grupa i cirkusa i aktivnosti samostalnih umetnika kao što su glumci, plesači, muzičari i voditelji. Druge umetničke delatnosti u okviru izvođačke umetnosti obuhvataju pomoćne aktivnosti u okviru izvođačke umetnosti pozorišnih plesnih predstava, koncerata i operskih predstava i drugih vrsta scenskih izvođenja kao što su aktivnosti reditelja, producenata, scenografa i scenskih radnika, majstora svetla i aktivnosti producenata ili organizatora umetničkih događaja, sa scenskom opremom ili bez nje.

Umetničko stvaralaštvo obuhvata aktivnosti samostalnih umetnika kao što su vajari, crtači crtanih filmova, karikaturisti, graveri, bakroresci, litografi, zatim aktivnosti pisaca u

svim oblastima, uključujući beletristiku, tehničke tekstove i t. sl. aktivnosti slobodnih novinara (umetničkih kritičara), kao i konzervaciju i restauraciju umetničkih dela kao što su slike, filmovi, knjige itd.

Zakonom o kulturi („Sl. glasnik RS”, br. 72/2009, 13/2016, 30/2016 - ispr., 6/2020, 47/2021, 78/2021 i 76/2023 - dalje: Zakon), kao propisom koji u temeljnom smislu uspostavlja sistem funkcionisanja naše kulture, izvođačke umetnosti se ne definišu posebno, već se one „provlače” kroz određene kulturne delatnosti i kulturne oblasti koje su eksplicitno navedene u Zakonu. Ista se mogu uočiti u okviru delatnosti vezanih za muziku, umetničku igru, audio-vizuelno stvaralaštvo i ostala ostala izvođenja kulturnih programa i kulturnih sadržaja, kao što su mjuzikl, cirkus, pantomima, ulična umetnost i t. sl. Međutim, ako bi hteli da identifikujemo oblast kulture u kojoj je izvođačka umetnost najdominantnija, onda bi to, pored muzičke, svakako bila i pozorišna umetnost jer je ona najpribližnija nečemu što se može nazvati sveukupna scenska umetnost. Osim toga, navešćemo i još jednu normu Zakona u kome se definišu samostalni izvođači kulturnih programa u muzičkim i scenskim delatnostima kao fizička lica koja samostalno, u vidu zanimanja obavljaju vokalno i instrumentalno izvođenje kulturnih programa, ili na drugi način izvode kulturni ili artistski program, i kojima je reprezentativno udruženje u kulturi utvrdilo status lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture.

Imajući u vidu navedeno možemo bez ikakve dileme zaključiti da je **baletska delatnost u našem kulturno-pravnom sistemu svrstana upravo u izvođačke umetnosti i da je shodno tome u situaciji da „deli sudbinu” ostalih izvođačkih delatnosti, sa naravno nekim specifičnostima koje je odvajaju od njih**. Te specifičnosti vezane za baletsku delatnost, odnosno se na više aspekata od kojih izdvajamo: prirodu i težinu ove delatnosti koja je direktno ograničena navršanjem određenih godina života kada fiziološke funkcije igrača opadaju u meri koja onemogućava dalje funkcionisanje, zatim problem radnog statusa baletskih igrača u ustanovama kulture u kontekstu staža osiguranja koji se računa sa uvećanim trajanjem (beneficirani radni staž), zatim obaveza ustanova kulture za

obezbeđivanjem adekvatnog radnog mesta baletskih igračima koji usled prirodnih bioloških razloga, više nisu u mogućnosti da obavljaju svoje redovne aktivnosti, visinu otpremnine nakon prestanka radnog odnosa, kao i druge stvari koje se odnose na profesionalnu karijeru i život nakon prestanka radnog odnosa.

Pravna uređenost

Donošenje akata koji se odnose na baletne umetnike i baletne strumenje, stvaraju direktnu odgovornost da ostvare njihove akatne naše izvođačke guliše ne funkcionišu uređuje.

Pitanje a od značasti, pred komplektive. Ti z sebi sad značaja tome izo

- Zakon o autorskom i srodnim pravima („Sl. glasnik RS”, br. 104/2009, 99/2011, 119/2012, 29/2016 - odluka US i 66/2019)
- Zakon o radu („Sl. glasnik RS”, br. 24/2012 - dr. zakon, 13/2017 - dr. zakon, 11/2018 - dr. zakon, 9/2024 - dr. zakon)
- Zakon o penzijskom osiguranju („Sl. glasnik RS”, br. 54/2006 - dr. zakon, 113/2011 - dr. zakon, 11/2017 - dr. zakon, 5/2018 - dr. zakon, 6/2024 - dr. zakon)
- Zakon o socijalnom osiguranju („Sl. glasnik RS”, br. 5/2012 - dr. zakon, 11/2017 - dr. zakon, 4/2018 - dr. zakon, 44/2018 - dr. zakon, 138/2024 - dr. zakon)

deni din. izn.) se odnosi na regulaciju svih pitanja vezanih za doprinose za socijalno osiguranje i za zaposlene u ovoj oblasti.

- Zakon o autorskom i srodnim pravima („Sl. glasnik RS”, br. 104/2009, 99/2011, 119/2012, 29/2016 - odluka US i 66/2019) je važan za ovu oblast jer se, između ostalog,

ava, autorskog značajna oz zaštitu rad. RS”, br. 93/2012, 42/2014, 13/2017, 18/2021, 94/2024) oga što se vezana za materijal-

br. 42/91, r. zakona, on) pred- ltute koje e oblasti. e pokraji- 57/2012 - dr. zakon) u jednom e u nekim e politike

RS”, br. dr. zakon, ulogu u glašenosti ho tome i

a koji su metnosti, i akti koji

elokupne kih umet- su načela ustanova i t. sl. či- asti naše

nu, isti se ome se re-

predstavlja na neki način osnovni akt kojim se definišu granice prostiranja pravnih efekata njegove regulacije. Tako se u ovom članu balet svrstava u okvire umetničke igre i to pored narodne i

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

savremene igre, čime se jasno naglašava da je balet predmet regulacije ovog akta, kao i da se balet nesumnjivo svrstava u oblast umetničke delatnosti u našem sistemu.

Druga norma koja pominje oblast baleta u Zakonu, vezana je za član 55a u kome se regulišu pitanja vezana za reprezentativna umetnička udruženja u kulturi, gde se kao jedno od područja kulture u kojima se osnivaju ova udruženja odnosi i na klasičan balet, koji je pored narodne i savremene igre, vezan za umetničku igru. Napominjemo da je važnost ovog člana za položaj baletskih igrača u tome, što se na ovaj način omogućava onim baletskim igračima koji nemaju stalni radni odnos, da im jedinice lokalne samouprave uplaćuju doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinose za zdravstveno osiguranje za samostalne umetnike.

Strategija razvoja kulture, između ostalog, reguliše strateške pravce i instrumente kulturnog razvoja, što je suštinsko pitanje i za budući razvoj izvođačkih umetnosti.

Podzakonski akti doneti na osnovu Zakona su takođe veoma bitni za funkcionisanje izvođačke umetnosti, što je inače u skladu sa prirodom ovih akata koji na veoma praktičan i detaljan način regulišu neke oblasti koje su načelno utvrđene zakonom. Izdvojicemo *Uredbu o kriterijumima, merilima i načinu izbora projekata u kulturi koji se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine, odnosno jedinica lokalne samouprave („Sl. glasnik RS”, br. 105/2016 i 112/2017)* u kojoj se regulišu pitanja vezana za utvrđivanje pravila za korišćenje budžetskih sredstava i u oblasti izvođačke i baletske umetnosti.

U ovom segmentu analize pravne regulacije baletske delatnosti, naglasimo jednu specifičnost koja svakako ima velikog uticaja na njen razvoj. Naime, **pitanja vezana za balet se ne regulišu posebno ni u jednom zakonskom aktu, što implicira potrebu da se ova materija uređuje posredno upravo kroz regulaciju položaja izvođačkih umetnosti.** Shodno tome, možemo reći da se neka od najvažnijih pitanja funkcionisanja baleta regulišu u jednoj vrsti podzakonskih akata, tačnije rečeno u pravilnicima o organizaciji i sistematizaciji poslova u ustanovama kulture koje u svom okviru sadrže i baletsku delatnost. Tu dolazimo do već navedene situacije posredne zakonske regulacije ove oblasti, jer svaki pravilnik kojim se uređuju pitanja vezana za organizaciju i sistematizaciju poslova u nekoj ustanovi, mora biti usaglašen sa nekim zakonima, i to u ovom slučaju sa Zakonom o radu i sa Zakonom. To se pre svega odnosi na član 24. Zakona o radu i član 38. Zakona u kojima se govori o opštima pitanjima vezanim za uslove za zasnivanje radnog odnosa i nadležnostima direktora ustanova vezanih, između ostalog i za donošenje pomenutog pravilnika. Dakle, imamo veoma uopštenu konekciju zakonskih akata sa baletskom delatnošću, što se ne može reći i za neke podzakonske akte (osim pomenutog pravilnika) koji ipak na konkretniji način uređuju i pitanja vezana za baletsku delatnost. Tako npr. imamo u našem pravnom

sistemu *Uredbu o Katalogu radnih mesta u javnim službama i drugim organizacijama u javnom sektoru („Sl. glasnik RS”, br. 81/2017, 6/2018 i 43/2018)* u kojoj se kroz Katalog radnih mesta, utvrđuje popis radnih mesta, pa tako i baleta, njihovi opšti/tipični opisi i zahtevi za njihovo obavljanje i u oblasti kulture u javnim službama i u drugim javnim službama koje je osnovala Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave a koje su direktni ili indirektni korisnici budžeta u skladu sa propisima o budžetskom sistemu, kao i radnih mesta pratećih i pomoćno-tehničkih poslova u javnom sektoru.

Osim toga, svakako da su veoma važni podzakonski akti u tom smislu i statuti koji predstavljaju osnovni akt za svaku ustanovu u kome se regulišu najvažnija pitanja vezana za njenu delatnost.

Ostali oblici pravnog uređenja oblasti izvođačke i baletske umetnosti

Administrativno uređenje oblasti izvođačke i baletske umetnosti se odnosi na pozicioniranje ove oblasti kulture u okvirima sistema državne, pokrajinske i lokalne samouprave. Preciznije rečeno, ovde se radi o **decentralizaciji ove oblasti za koju možemo reći da nije od krucijalnog značaja za njen razvoj zbog univerzalnog karaktera ove umetnosti.** Suprotno tome, čini se da je neophodan preduslov njenog adekvatnog pozicioniranja u budućnosti, prevazilaženje administrativnih i birokratskih granica kao okvira njenog razvoja i shodno tome ovde smo izdvojili ovo pitanje sa namerom preporuke nosiocima naše kulturne politike da moraju imati u vidu upravo ovu činjenicu i stvoriti ambijent u kome razvoj izvođačkih umetnosti neće zavisiti od birokratskih prepreka koje se pre svega odnose na nedovoljno jasne podele nadležnosti između različitih nivoa vlasti u našoj zemlji i figurativno rečeno nepotrebnog „šetanja” umetnika od šaltera do šaltera što svakako deluje destimulativno na njihovo stvaralaštvo.

Efekti budžetskog finansiranja izvođačke i baletske umetnosti u državno-pravnom sistemu naše zemlje, imaju mnogo konkretniji i efikasniji uticaj, jer je i ova oblast još uvek veoma zavisna od sredstava koja se obezbeđuju iz republičkog, pokrajinskog i budžeta lokalnih samouprava. Sa nastupajućom reformom sistema finansiranja kulture u Republici Srbiji, trebalo bi postepeno smanjivati stepen zavisnosti od budžetskog finansiranja i ovog dela naše kulture što će ujedno biti i jedan od pokazatelja uspešnosti njenog ukupnog razvoja. Međutim, imajući u vidu da je baletska delatnost po svojoj prirodi neprofitabilna, pretpostavka je da je njena zavisnost od budžetskog finansiranja do daljnjeg neupitna.

Osnivanje i održavanje kontinuiteta rada ustanova kulture vezanih za oblasti kulture u okviru kojih se na najkonkretniji način realizuju aktivnosti vezane za stvaranje i prezentovanje različitih vrsta kulturnih delatnosti, je od ključne važnosti. U tom smislu, razvoj kulture u kojima se ostvaruju te aktivnosti, je od ključne važnosti. Osim toga, ustanove kulture ne mogu imati dovoljno sredstava da bi njihove aktivnosti bile u skladu sa potrebama razvoja kulture.

Takođe, razvoj kulture u kojima se ostvaruju te aktivnosti, je od ključne važnosti. Osim toga, ustanove kulture ne mogu imati dovoljno sredstava da bi njihove aktivnosti bile u skladu sa potrebama razvoja kulture.

Takođe, razvoj kulture u kojima se ostvaruju te aktivnosti, je od ključne važnosti. Osim toga, ustanove kulture ne mogu imati dovoljno sredstava da bi njihove aktivnosti bile u skladu sa potrebama razvoja kulture.

onemogućava dalje funkcionisanje. To pitanje treba rešiti u osnovnom zakonu koji reguliše oblast kulture, tj. u Zakonu, gde bi trebalo postaviti temelje za dalju regulaciju ove oblasti kulture.

U tom smislu, razvoj kulture u kojima se ostvaruju te aktivnosti, je od ključne važnosti. Osim toga, ustanove kulture ne mogu imati dovoljno sredstava da bi njihove aktivnosti bile u skladu sa potrebama razvoja kulture.

U našem društvu, razvoj kulture u kojima se ostvaruju te aktivnosti, je od ključne važnosti. Osim toga, ustanove kulture ne mogu imati dovoljno sredstava da bi njihove aktivnosti bile u skladu sa potrebama razvoja kulture.

U našem društvu, razvoj kulture u kojima se ostvaruju te aktivnosti, je od ključne važnosti. Osim toga, ustanove kulture ne mogu imati dovoljno sredstava da bi njihove aktivnosti bile u skladu sa potrebama razvoja kulture.

U našem društvu, razvoj kulture u kojima se ostvaruju te aktivnosti, je od ključne važnosti. Osim toga, ustanove kulture ne mogu imati dovoljno sredstava da bi njihove aktivnosti bile u skladu sa potrebama razvoja kulture.

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Kor
bale

Što se tiče delatnosti, vani u pri
glasiti nj
vezane z
Nema ni
svoj nač
svim dru
najspe
slu može
nu regul
što je je
baleta k

Jedan od najvažnijih faktora koji utiče na prirodu i težinu ove delatnosti koja je direktno ograničena navršanjem određenih godina života baletskih igrača, kada njihove fiziološke funkcije opadaju u meri koja

jednog specifičnog aspekta izvođačkih umetnosti u našem pravnom sistemu.

Međutim, nikako ne smemo zanemariti činjenicu da je oblast izvođačkih umetnosti izuzetno značajan deo sveukupne kulture svake zemlje, jer je ona stalno prisutna u svakodnevnom životu ljudi i samim tim vezana za najrazličitije interesne grupe u kulturi. Zbog toga možemo reći da ona **predstavlja poseban izazov za adekvatno državno-pravno uređenje sistema njenog funkcionisanja, a da je pitanje statuta balet-ske delatnosti još kompleksnije i samim tim izazovnije.** Svakako moramo konstatovati da postoji daleko manje pravnih akata koji se odnose na ovu kulturnu oblast nego što je to slučaj sa oblastima poput književnog, arhivskog, muzejskog i bibliotečkog stvaralaštva ili oblasti zaštite nepokretnog kulturnog nasleđa. Između ostalog, to je posledica generalno prisutnog deficita zakonske regulative u delu kulture koji ima umetnički karakter, u odnosu na deo kulture koji se odnosi na zaštitu kulturnih dobara. Međutim, mnogo veći uticaj na to ima činjenica kompleksnosti svih delatnosti koje čine ovu granu kulture i čiju je regulaciju izuzetno teško svrstati u jedan okvir. Zbog toga **nije neobično što za oblast izvođačkih umetnosti ne postoji poseban zakon, podzakonski akt, kao ni međunarodna konvencija koja bi se isključivo bavila**

njenom pravnom regulacijom. To opet ne znači da u ovoj oblasti ne postoji državno-pravni uticaj, jer se on iskazuje kroz opšte i indirektne akte koji su osnov uspostavljanja adekvatnog sistema njenog funkcionisanja, ali i kroz korišćenje drugih državno-pravnih instrumenata poput administrativnog uređenja ove oblasti, njenog budžetskog finansiranja, osnivanja i održavanja kontinuiteta rada ustanova kulture iz ove oblasti, kao i stvaranja adekvatnog ambijenta za razvoj privatne inicijative u ovoj oblasti kulture. Zbog toga možemo zaključiti **da izvođačke umetnosti ipak zaslužuju veću pažnju kreatora naše kulturne politike koji će morati u budućnosti da posvete više prostora razvoju ovog dela naše kulture kroz stvaranje adekvatnog pravnog ambijenta koji će stimulirati nove projekte iz ovog domena koji će posledično doprineti opštem razvoju naše kulture u svakom smislu te reči.** Za sâm kraj reći ćemo da bi u tom smislu **trebalo razmisliti i o potrebi donošenja posebnog zakona koji bi bio posvećen regulaciji specifičnosti svih vidova izvođačke umetnosti, koji bi svakako imao i prostora za detaljno regulisanje pomenutih pitanja vezanih za baletsku delatnost.** •

dr Predrag Blagojević

Obaveza ustanove kulture u javnoj svojini da u informator o radu unese podatke o javnim nabavkama i platama

- Da li ustanova kulture u javnoj svojini ima obavezu da u informatoru o radu objavi ugovore o sprovedenim javnim nabavkama i da li u informator moraju biti unete plate zaposlenih i direktora?

☞ **Odgovor:**

Članom 3. stav 1. tačka 4) Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja ("Sl. glasnik RS", br. 120/2004, 54/2007, 104/2009, 36/2010 i 105/2021 - dalje: Zakon) propisano je da je organ vlasti javno preduzeće, ustanova, organizacija i drugo pravno lice, koje je osnovano propisom ili odlukom organa Republike Srbije, autonomne pokrajine, kao i organa opštine, grada, gradske opštine i grada Beograda.

S tim u vezi, ustanova kulture u javnoj svojini jeste organ vlasti u smislu odredaba Zakona.

Dalje, članom 39. stav 1. Zakona propisana je obaveza organa vlasti iz člana 3. tač. 1) do 7) Zakona, da izradi informator o svom radu.

Uputstvom za izradu i objavljivanje informatora o radu organa javne vlasti ("Sl. glasnik RS", br. 10/2022 - dalje: Uputstvo) koje je izdao Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti u tački 21. propisuje da se u informator unosi plan javnih nabavki za tekuću godinu i njegove eventualne izmene i dopune tokom godine.

U informator se periodično, u skladu sa dinamikom obaveštavanja koju propisuje zakon koji uređuje javne nabavke, unose i podaci o sprovedenim postupcima javnih nabavki u tekućoj godini i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama dobara, usluga, radova i nepokretnosti sa vrednostima zaključenih ugovora, datumom zaključenja i rokom trajanja.

Organ javne vlasti koji je sprovodio nabavke koje su izuzete iz primene zakona kojim se uređuju javne nabavke u informator unosi zbirne podatke o ukupnoj vrednosti i vrsti takvih nabavki po svakom osnovu za izuzeće iz godišnjeg izveštaja koji je objavio na Portalu javnih nabavki za prethodnu godinu.

Organ javne vlasti može unositi u informator i podatke o nabavkama koje su izuzete iz primene zakona kojim se uređuju javne nabavke, a koje je sproveo na osnovu odredaba navedenog zakona koje dozvoljavaju izuzeća od primene tog zakona.

Takođe, tačkom 24. Uputstva propisano je da se u informator unose podaci o ukupnom (zbirnom) iznosu isplaćenih plata, odnosno zarada i

U informatoru
pojedina

Prema tačkom
Uputstva

h jedinica,

propisan

Kovačević

Obav
listi k

la u

"Poslov-
e za tran-
plaćanja i
ti, ako bi

veza stva-
vni arhiv.
jedine ka-
- ugovori
ko su one

ske građe
kategorija
vanja.

vod odre-
se sastoji
nog mate-
uništenje
prajanjem
nsakcije",

nansijska i
knjigu. •

ović Subić

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Odgo

Odredba
raoca da
Lista pre
tegorije
o radu, p
utvrđene

Odredba
i dokume
dokumen

S obzirom
đene pos
od različi
rija, a ne
dokumen
taksativn
mogu se

U slučaje
druga da

Pravna i ekonomska izdanja
za uspešno i zakonito poslovanje

Premium paket vebinara

Do
80%
uštete

prilikom kupovine
godišnjeg paketa

Kupovinom Premium godišnjeg paketa vebinara **ostvarujete pravo da prisustvujete svim vebinarima u organizaciji kompanije Paragraf**, iz svih zakonodavnih oblasti tokom godinu dana od dana uplate.

Samo u poslednjih godinu dana uspešno smo održali skoro 70 edukacija na najrazličitije aktuelne teme koje se tiču i privatnog i javnog sektora.

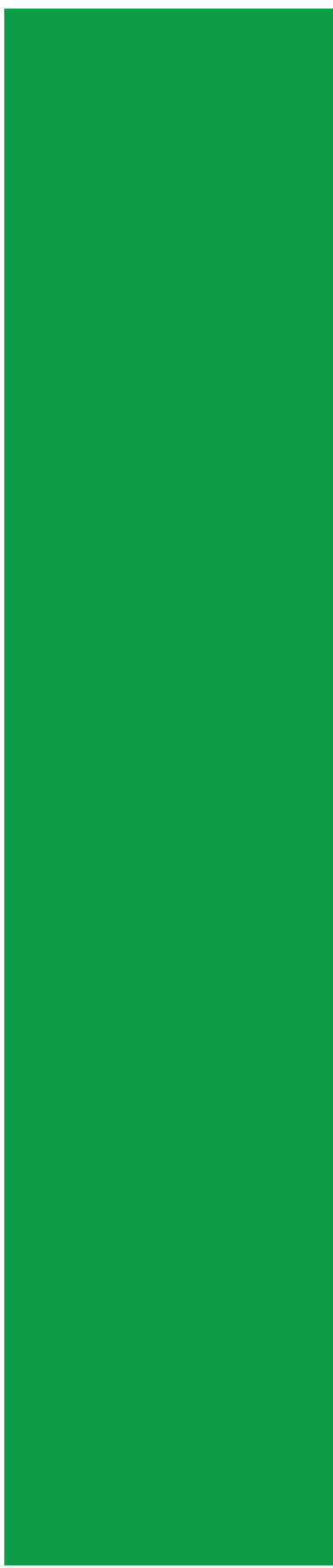
Kupovina paketa i
više informacija na:

paragraf.rs/paketi

Ili skenirajte QR kod

RADNI ODNOSI

DISCIPLINSKA ODGOVORNOST I DISCIPLINSKI POSTUPAK PROTIV ZAPOSLENIH U JAVNOM SEKTORU U SKLADU SA ZAKONOM O RADU

Povreda radne obaveze i radne discipline. Otkazni razlog i mere umesto otkaza ugovora o radu. Disciplinski postupak. Rok zastarelosti za izricanje disciplinske mere

Tema ovog teksta jeste pojam disciplinske odgovornosti zaposlenog u javnom sektoru, sa posebnim osvrtom na pravila utvrđivanja disciplinske odgovornosti u skladu sa opštim propisom o radu, odnosno **Zakonom o radu („Sl. glasnik RS”, br. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - odluka US, 113/2017 i 95/2018 - autentično tumačenje).**

Uvod

U zavisnosti od toga da li je uređena pravnim principima i normama, odgovornost može biti pravna i vanpravna. Najznačajnije vrste vanpravne odgovornosti jesu moralna i politička. Odgovornost koja je uređena pravnim normama može biti krivična, građanska, prekršajna, disciplinska itd. U zavisnosti od nosilaca, pravna i vanpravna odgovornost može biti individualna i kolektivna.

Disciplinska odgovornost jeste individualna, a kako je ostvarenje ove odgovornosti uređeno pravnim normama, u pitanju je i pravna odgovornost. Ona je tradicionalni institut radnog prava i predstavlja deo ukupne društvene discipline.

U pitanju je **poseban oblik odgovornosti, odvojen od drugih oblika subjektivne (lične) odgovornosti**: krivične, privredno-prestupne, prekršajne itd. Tako, za isto delo izvršilac može biti oslobođen krivične odgovornosti i oglašen disciplinski odgovornim.

Zaposleni za svoj rad snosi punu ličnu odgovornost koja se, između ostalih, konkretizuje u **disciplinskoj odgovornosti** (može biti i materijalna i krivična odgovornost) kao **skupu utvrđenih obaveza radnika za vreme radnog procesa ili u vezi sa radom**.

Dakle, disciplinska odgovornost jeste specifična vrsta pravne odgovornosti zaposlenog za povredu radne obaveze, odnosno radne discipline, ali kada govorimo o disciplinskoj odgovornosti onda govorimo i o pravilima za utvrđivanje odgovornosti za povredu radne obaveze/discipline i izricanje sankcije u zakonom propisanom postupku od za to utvrđenih

disciplinskih organa. Stoga se može konstatovati da disciplinske odgovornosti zaposlenog ne bi moglo da bude bez ispunjenja određenih uslova. Radi se o sledećim uslovima:

1. **propisivanje** povreda radne dužnosti (obaveza/discipline);
2. utvrđivanje **disciplinskih organa, disciplinskog postupka i disciplinskih mera**;
3. **postojanje povrede** radne obaveze, odnosno radne discipline;
4. **pokretanje** disciplinskog postupka od strane nadležnog organa, u skladu sa zakonom ili drugim propisom;
5. **vođenje** disciplinskog postupka pred nadležnim disciplinskim organom, odnosno organima;
6. **postojanje krivice** zaposlenog za učinjenu povredu radne obaveze.

Načelno, navedeni uslovi **treba da budu jedinstveni za sve zaposlene, bez obzira na vrstu radnog odnosa, trajanje, svojinski domen, oblast rada i sl.** To nalaže univerzalnost, nedeljivost i nepovredivost ljudskih prava, koja između ostalog impliciraju i **pravo na zakonom garantovani postupak**.

Kao što ćemo videti, u pravnom sistemu Republike Srbije **odstupa se od principa jedinstvenosti uslova disciplinske odgovornosti, pa tako opšti propis o radu disciplinsku odgovornost kao takvu ne poznaje niti uređuje (osim sumarno), dok posebni propisi koji se odnose na pojedine delove javnog sektora sadrže detaljno uređena pravila postupka za utvrđivanje disciplinske odgovornosti zaposlenih** (za zaposlene u državnim organima, organima autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave ili za zaposlene u javnim predškolskim ustanovama, odnosno osnovnim i srednjim školama).

U skladu sa navedenim, možemo zaključiti da disciplinska odgovornost predstavlja **sistem odgovornosti koji sadrži dve vrste odredbi**:

1. **materijalnopravne odredbe**, odnosno materijalno disciplinsko pravo, koje obuhvata:
 - (a) materiju disciplinskog dela;

- (b) uslove disciplinske odgovornosti;
(v) disciplinske mere, izvršenje mera, gašenje disciplinske mere;

Produžena povreda postoji kad više povreda, zbog međusobne povezanosti čine jedinstvenu povredu. U skladu sa principima krivičnog prava, međusobna povezanost može

(2) proces
vo), koje
o discipl
pravnim

Ključn

U mater

- radnik
- vora o
- poslo
- pravno
- radni d
- obavlja
- zovane
- povre
- povre
- discipl
- radne
- se pre
- pitno-
- mere s
- radnog
- krivica

Načel

Zaposlen
obaveze
Ako pov
za utvrđ
tome, po
šio radn
ugrožava
jesu obj

Način

Činjenič
zaposlen
slenog v
radu, čin
veze (na
tivni ele

U pogled
pline (da
i nečinjen

Ako je zaposleni jednom radnjom ili sa više radnji učinio više povreda za koje se istovremeno vodi disciplinski postupak, njemu će se izreći jedna disciplinska mera (**sticaj**).

• **Zakon o javnom tužilaštvu („Sl. glasnik RS”, br. 10/2023).**

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

gde je za
je u celini

dio ili bio
nastupila.

na identi
i u izreci

veze/dis
je se više
sa o radu,
oji propis
odnosi u
te javnog

e u poje
dredbe o
ku protiv

RS”, br.
67/2007
95/2018,
25),

a i jedini-
21/2016,
2017 - dr.
157/2020
zakon),

anja („Sl.
10/2019,
2/2023 i

4/2018 i

16/2007,
15 - odlu-
(),
2023),

Disciplinska odgovornost prema Zakonu o radu

Kada govorimo o skrivljenom ponašanju zaposlenog i posledicama ovakvog ponašanja na radnopravni status zaposlenog, možemo ukazati na sledeće posledice:

- **izricanje disciplinske mere (odnosno mere za nepoštovanje radne discipline odnosno povredu radnih obaveza iz člana 179a Zakona o radu)**, ako je utvrđena odgovornost zaposlenog za povredu radne obaveze ili za nepoštovanje radne discipline;
- **nastanak opravdanog razloga za otkaz ugovora o radu**, ukoliko je zaposleni pravnosnažnom presudom oglašen krivim za krivično delo učinjeno na radu ili u vezi sa radom (član 179. stav 1. tačka 2) Zakona o radu);
- **prestanak radnog odnosa po sili zakona**, zbog odsustva zaposlenog sa rada u trajanju dužem od šest meseci usled izdržavanja krivične sankcije (član 176. tačka 3) Zakona o radu);
- **udaljenje zaposlenog sa rada**, ukoliko mu je određen pritvor (obavezno udaljenje iz člana 166. Zakona o radu), odnosno ako je protiv zaposlenog započeto krivično gonjenje zbog krivičnog dela učinjenog na radu ili u vezi sa radom (fakultativno udaljenje iz člana 165. tačka 1) Zakona o radu);
- **odgovornost zaposlenog za štetu** koju je na radu ili u vezi s radom prouzrokovao poslodavcu ili trećem licu (član 163).

Ako imamo u vidu disciplinsku odgovornost i izricanje disciplinskih mera, treba imati u vidu da se u domaćem pravu (iz vremena SFRJ, pa SRJ i dalje) u jednom periodu, zakonom detaljno uređivao disciplinski postupak. Ovaj postupak je, u dobroj meri, podsećao na krivični postupak, dakle sudski postupak u kome se utvrđuje lična i subjektivna krivična odgovornost. U pitanju je bio akuzatorni postupak koji se bazirao na načelu kontradiktornosti, odnosno raspravnosti. Posebno su bile uređene faze pokretanja i vođenja postupka, usmena rasprava, poziv na raspravu, prisustvo zastupnika/branilaca, odbrana okrivljenog zaposlenog, udaljenje s rada, dvostepenost disciplinskih organa u odlučivanju, kao i pravo na žalbu.

Međutim, stupanjem na snagu **Zakona o radu („Sl. glasnik RS”, br. 70/2001 i 73/2001 - ispr.)** 2001. godine, a zatim i **Zakona o radu („Sl. glasnik RS”, br. 24/2005)** 2005. godine, napušta se rešenje sa kvazisudskim postupkom utvrđivanja disciplinske odgovornosti zaposlenog pred poslodavcem, a postupak postaje krajnje sumaran. Odnosno, propisana je skraćena disciplinska procedura koja se sprovodi u postupku otkaza ugovora o radu od strane poslodavca zbog opravdanih razloga koji se odnose na ponašanje zaposlenog (povreda radne obaveze, nepoštovanje radne discipline). Zapravo, **mogućnost izricanja disciplinske mere naprosto je bila**

propisana (i još uvek je) kao supstitut za otkaz ugovora o radu od strane poslodavca, a brojne procesne obaveze poslodavca su deregulisane (ili ostavljene samom poslodavcu na uređivanje, putem donošenja opšteg akta poslodavca).

Ovakvo stanje regulative **dovelo je do toga da se u teoriji (ili u praksi) diferenciraju dva različita stava, odnosno pravna shvatanja**. Prema jednom, smatralo se da zakonodavac uopšte ne uređuje, zapravo i ne poznaje, disciplinsku odgovornost kao posebnu vrstu pravne odgovornosti zaposlenih, a navedeno stanovište je bilo potvrđeno i u sudskoj praksi Ustavnog suda Republike Srbije, zajedno sa stavom da se kolektivnim ugovorima ili opštim aktima poslodavca ne mogu uređivati disciplinska odgovornost, disciplinski postupak, disciplinski organi i disciplinske mere. Drugo tumačenje išlo je u pravcu da je dozvoljeno, odnosno da nije protivno Zakonu o radu, da se izvorima autonomnog radnog prava (opštim aktima poslodavca) uređuje i disciplinsko kažnjavanje zaposlenih.

Značajne izmene i dopune Zakona o radu, koje su stupile na snagu sredinom 2014. godine, doprinele su uverenju da prevagu odnose tumačenja koja govore u prilog tome da Zakon o radu ipak (iako je eksplicitno ne uređuje) prepoznaje disciplinsku odgovornost zaposlenog. Sistemizovan je (tada) novi član 179a Zakona o radu kojim su uvedene novčana kazna (kao tradicionalni institut disciplinskog prava) i opomena sa najavom otkaza kao nove disciplinske mere.

U daljem tekstu dajemo osvrt na rešenja propisana Zakonom o radu koji je u ovom trenutku na pravnoj snazi.

Teže i lakše povrede radne obaveze

Najpre treba imati u vidu da opšti propis o radu **ne sadrži klasifikaciju povreda radne obaveze na teže i lakše**. Inače je ovakva podela uobičajena kada propis poznaje i detaljno uređuje disciplinsku odgovornost zaposlenog. U pravnom sistemu Republike Srbije takvi propisi bi bili pomenuti - Zakon o državnim službenicima, Zakon o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave i Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja.

Zakon o radu pomenutu distinkciju ne pravi, ali je **novelama ovog zakona iz 2014. godine i propisivanjem mera umesto otkaza ugovora o radu, poslodavcu data mogućnost da faktički, u zavisnosti od težine posledica, stepena krivice zaposlenog, eventualne prethodne kažnjavanosti i olakšavajućih okolnosti, zaposlenom izrekne meru umesto otkaza ugovora o radu**. Odnosno, da zaposlenom izrekne sankciju koja je po svojoj prirodi lakša jer ne podrazumeva otkaz ugovora o radu.

Jasno, poslodavac ima i mogućnost da svojim opštim aktom definiše, precizira i utvrdi radnje koje se mogu podvesti pod povredu radne obaveze ili nepoštovanja radne discipline, kao i da izvrši stepenovanje ovih skrivljenih radnji zaposlenih

zavisno od uticaja koje one mogu imati na sâm proces rada. Što bi značilo da poslodavac sâm može da uredi koje se povrede radne obaveze smatraju lakšim.

Sa aspekta
đena je o

- povred
- nepoš
- nog ta

Posloda
ji **svojom**

- 1) ako r
prem
radni
proces
u skl
radno
sleni
ne o
izvrše
posve
sno i
nefok
Izvrše
kvalit
obav
- 2) ako z
zeći o
posto
šćenj
ustar
tuacij
su izv
lovan
- 3) ako r
- rad
zume
onog
šćenj
stva l
- 4) ako r
stva i
sasto
mens
su m
pogre
- 5) ako u
štim a
đene ops

- 1) ako r
prem
radni
proces
u skl
radno
sleni
ne o
izvrše
posve
sno i
nefok
Izvrše
kvalit
obav
- 2) ako z
zeći o
posto
šćenj
ustar
tuacij
su izv
lovan
- 3) ako r
- rad
zume
onog
šćenj
stva l
- 4) ako r
stva i
sasto
mens
su m
pogre
- 5) ako u
štim a
đene ops

ugovorom kod poslodavca) imaju istu pravnu snagu kao i povrede utvrđene zakonom.

Poslodavac može da **otkaže ugovor o radu zaposlenom koji ne poštuje radnu disciplinu**, i to:

- 1) ako neopravdano odbije da obavlja poslove i izvršava na-

sti za rad

vremene

li drugih

li drugih

e ima ili

ući za za-

nim rizi-

utvrđena

ude pod-

m poslo-

vo da ne

eze ili ne-

tera. Po-

kom kon-

u utvrđe-

smatrati

situacije

enom ne

uda Rev2

na 179a.

dne oba-

slodavca

od nave-

naknade

u kaznu u

og za me-

o 3 mese-

prihvatio

obaveze u

prestan-

o pravno

kasacioni

ni materi-

u posloda-

in koji svojom

krivicom učini povredu radne obaveze, i to ako nesavesno ili nemarno izvršava radne obaveze ili ako učini drugu povredu radne obaveze utvrđenu opštim aktom, odnosno ugovorom

Pretplatite se kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

o radu (tačka 1. i 5.). **Dakle, povreda radne obaveze predstavlja zakonski razlog zbog kojeg se zaposlenom može otkazati ugovor o radu.** U konkretnom slučaju, tokom postupka je utvrđeno da je tužilac izvršio radnje protivne uputstvima tuženog (Uputstva - Upravljanje tehnološkim transportom) i nalogu neposrednog rukovodioca, što predstavlja povredu radne obaveze propisanu Kolektivnim ugovorom tuženog. Utvrđena povreda radne obaveze je dovoljan razlog za prestanak radnog odnosa otkazom od strane poslodavca, **a sud nije ovlašćen da ceni opravdanost izrečene mere, već je ovlašćen samo da utvrdi da li je zaposleni, svojom krivicom, učinio radnju koja mu se stavlja na teret i da li je ta radnja, ugovorom o radu ili opštim aktom poslodavca utvrđena kao povreda radne obaveze koja predstavlja osnov za prestanak radnog odnosa. Stoga, ne stoji navodi revizije da povreda radne obaveze koja se tužiocu stavlja na teret osporenim rešenjem ne iziskuje izricanje mere otkaza ugovora o radu i da izbor disciplinske mere nije u dispoziciji poslodavca. Isključivo je poslodavac ovlašćen da saglasno članu 179. i 179.a Zakona o radu odluči da li će zaposlenom otkazati ugovor o radu ako su ispunjeni uslovi propisani zakonskom odredbom ili će se opredeliti za neku drugu meru, odnosno izreći blažu sankciju, sve u zavisnosti od same prirode povrede radne obaveze, eventualnog postojanja olakšavajućih okolnosti, ali i samog ponašanja zaposlenog koji je izvršio povredu radne obaveze."**

Povreda radne obaveze

Zaposleni odgovara za povredu radne obaveze ako je određena radnja, činjenje ili nečinjenje opštim aktom ili ugovorom o radu **utvrđena kao povreda radne obaveze i ako postoji krivica.**

Mere (kazna) za povredu radne obaveze **ne mogu da se propisuju opštim aktom ili ugovorom o radu**, pa zaposlenom može da se izrekne **samo mera koja je zakonom propisana** za određenu vrstu ili konkretnu povredu radne obaveze.

Povrede radne obaveze, kao osnov za otkaz ugovora o radu **moraju biti taksativno nabrojane u ugovoru o radu ili opštem aktu.** Praktičnije je da se opštim aktom navedu povrede radne obaveze koje se mogu primeniti na sve zaposlene, a ugovorom o radu, one povrede radne obaveze koje su specifične za pojedine poslove - u zavisnosti od njihove prirode.

Pored utvrđivanja povrede radne obaveze u ugovoru o radu, **preduslov za otkaz ugovora o radu jeste i krivica zaposlenog za učinjenu povredu radne obaveze.** Ako nema krivice zaposlenog, bez obzira na učinjenu povredu radne obaveze nema ni odgovornosti. Krivica se utvrđuje u svakom konkretnom slučaju, i u zavisnosti od toga da li je povreda radne obaveze učinjena **umišljajem ili iz nehata, zbog**

prinude, krajnje nužde, nužde odbrane ili zablude - utvrđuje se i odgovornost zaposlenog.

O krivici

Krivica je psihički odnos učinioa prema povredi radne obaveze. Krivica postoji ako je učinilac u vreme kada je učinio povredu radne obaveze bio **uračunljiv i postupao sa umišljajem**, a bio je svestan ili je bio dužan i mogao biti svestan da je njegovo delo zabranjeno.

Postojanje krivice je **uslovljeno uračunljivošću**, a disciplinsku odgovornost **ne može izbeći zaposleni koji sâm sebe dovede u stanje** u kome nije mogao da shvati značaj svojih radnji i da upravlja svojim postupcima.

Umišljaj je teži oblik krivice koji postoji kad je okrivljeni bio svestan da čini povredu radne obaveze i kad je hteo njeno izvršenje (**direktni umišljaj**).

Eventualni umišljaj postoji kad je okrivljeni bio svestan da usled njegovog postupka može doći do povrede radne obaveze pa je na to pristao.

Nehat je blaži oblik krivice koji postoji kad je okrivljeni bio svestan da usled njegovog postupka može doći do povrede radne obaveze, ali je olako držao da do povrede neće doći (**svesni nehat**).

Nesvesni nehat postoji kad okrivljeni nije bio svestan da usled njegovog postupka može doći do povrede radne obaveze, iako je prema okolnostima slučaja i ličnim svojstvima bio dužan i mogao biti svestan te mogućnosti.

Razlozi za isključenje povrede radne obaveze mogu biti neuračunljivost, neotklonjiva stvarna zabluda, neotklonjiva pravna zabluda, nužna odbrana, krajnja nužda, sila i pretnja.

Neuračunljivost je stanje u kome okrivljeni ne može da shvati značaj svojih radnji i da upravlja svojim postupcima.

Stvarna zabluda postoji kad je zaposleni učinio povredu radne obaveze pogrešno smatrajući da postoje okolnosti prema kojima bi, ako bi stvarno postojale, preduzeta radnja bila dopuštena. Stvarna zabluda je **neotklonjiva** ako zaposleni nije bio dužan i nije mogao da izbegne zabludu u pogledu neke stvarne okolnosti koja predstavlja obeležje povrede radne obaveze ili u pogledu neke stvarne okolnosti koja bi, da je zaista postojala, činila delo dozvoljenim.

Kod **neotklonjive pravne zablude** zaposleni iz opravdanih razloga nije mogao da ima tačnu predstavu o zabranjenosti dela. Pod pravnom zabludom se, u stvari, podrazumeva pogrešna predstava o zabranjenosti dela, odnosno zaposleni ima tačnu predstavu o elementima povrede radne obaveze, ali nije svestan da je to delo zabranjeno.

Nužna odbrana je ona odbrana koja je neophodno potrebna da radnik od sebe ili drugog odbije istovremeni protivpravni napad.

Krajnja nužda postoji kad je radnja povrede preduzeta da radnik od sebe ili drugog otkloni istovremenu opasnost.

Apsolutna, odnosno neodoljiva sila postoji samo ako je ista isključila krivicu radnika i on ne može biti okrivljen.

Iz Presude

2.3.2017.

„...Nižeš slušanih stranke, krivicom mu osporiti tužilac isvi dalji r

Iz Presude

17.4.2017.

„Zakon o povredu sa običn

U smislu tom ure nom nep ze pa će disciplin meniti n razloga p

Radna

Radna d za odgov na kojim rad posl

Nepošto utvrđen nje sa ra sa prekio posao ili posleni n ge slične našanje organiza svaku dr

Radnu d aktom i sanim. B svoje inte

ne bi propisao radna disciplina opštim aktom, a ponašanje zaposlenog je takvo da šteti ugledu poslodavca, i po tom osnovu poslodavac mu otkáže ugovor o radu, eventualnim sudskim sporom, poslodavac svoju odluku ne bi mogao da

odbrani, i pored navedenih činjenica u obrazloženju rešenja (načelo legaliteta).

U slučaju nepoštovanja radne discipline **ne zahteva se i ne**

z ugovora o ne poštuje ac u sva- discipline, ceni sve biti osnov n slučaju, ne može a, svađa, nje zapo-

2014. go- edu disci- propisuje o povredu

baveze ili st. 2. i 3. uće okol- oštovanje treba da radu izre-

de, u tra- zaposle- , u traja- d zarade

da će po- z ponov- u nared- e obave- akona).

ke mere”, ne mogu je radne u, a to je

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

Uvođenje tri mere za nepoštovanje radne discipline, odnosno povrede radnih obaveza u Zakon o radu **nije praćeno odredbama koje uređuju postupak izricanja tih mera.**

Pretpostavka za izostajanje odredaba o postupku u matičnom Zakonu o radu može se izvesti iz činjenice da povrede radnih obaveza ili nepoštovanje radne discipline ovaj **zakon vezuje za institut otkaza ugovora o radu od strane poslodavca, a ne za institut disciplinske odgovornosti**.

Tri uvedene mere za nepoštovanje radne discipline ili povredu radnih obaveza u Zakon o radu praktično predstavljaju **supstitut otkaza ugovora o radu**.

To se jasno vidi i iz odredbe člana 179a Zakona o radu, iz koje osnovano proističe zaključak da poslodavac tri uvedene mere zaposlenom može izreći **umesto otkaza ugovora o radu**, u slučaju da povreda radne obaveze (nepoštovanje radne discipline) nije takve prirode da zaposlenom treba da prestane radni odnos, odnosno da mu poslodavac otkáže ugovor o radu.

To je slučaj kada na strani zaposlenog postoje **posebno olakšavajuće okolnosti, ako je povrede učinio nižim stepenom krivice (nehatom), ako povrede nisu izazvale znatnije negativne posledice poslodavcu ili drugim radnicima i sl.**

Određena pravila postupka poslodavac ipak treba da uređi **autonomnom regulativom (kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu)**.

Naravno, ta pravila postupka kod poslodavca su sumarnija od postupka koji se sprovodi u sistemu disciplinske odgovornosti (u kom sistemu razučena i precizna pravila postupka zahtevaju osnovna načela disciplinske odgovornosti kao vrste subjektivne (lične) odgovornosti, od pretpostavke (prezumpcije nevinosti), do prava na odbranu okrivljenog radnika koje ne sme biti povređeno.

U sumarnom postupku kod poslodavca treba urediti **pravila dostavljanja, uzimanja izjave** od zaposlenog kome se stavlja na teret povreda radne obaveze, odnosno nepoštovanje radne discipline, eventualno **saslušavanje svedoka itd.**

Što se samog Zakona o radu tiče, on elementarno reguliše **samo dva pravila postupka: kod upozorenja o postojanju razloga za otkaz ugovora o radu**, odnosno izricanja mere, i **pisanog obaveštenja zaposlenom o nedostacima u njegovom radu** kod izricanja mera u propisanom izuzetku (zaposlenom koji ne ostvaruje rezultate rada ili ne poseduje potrebna znanja i sposobnosti za obavljanje poverenih poslova).

Poslodavac je dužan da pre otkaza ugovora o radu u slučaju člana 179. st. 2. i 3. ovog zakona (povreda radnih obaveza, nepoštovanje radne discipline), zaposlenog pisanim putem upozori na postojanje razloga za otkaz ugovora o radu i da mu ostavi **rok od najmanje osam dana od dana dostavljanja upozorenja da se izjasni na navode iz upozorenja**. U upozorenju poslodavac je dužan da navede osnov za davanje otkaza, činjenice i dokaze koji ukazuju na to da su se stekli uslovi

za otkaz i rok za davanje odgovora na izjašnjenje (član 180. Zakona o radu).

Iako se u citiranoj zakonskoj odredbi eksplicitno pominje upozorenje o postojanju razloga za otkaz ugovora o radu, svakako da je ona relevantna i kod izricanja mera za povredu radnih obaveza i radne discipline, s obzirom da su te mere supstitut otkazu ugovora o radu.

Zakonom dakle **nije propisana obaveza podnošenja zahteva za utvrđivanje disciplinske odgovornosti, kao ni vođenje disciplinskog postupka za utvrđivanje odgovornosti** (rasprava, saslušanje zaposlenog, uzimanje branioca i sl.).

Iz Presude Apelacionog suda u Nišu GŽ1 1928/2017 od 25.1.2018. godine navodi se:

„Imajući u vidu utvrđeno činjenično stanje i citirane zakonske propise, Apelacioni sud nalazi da odluka o izrečenoj meri nije zasnovana na zakonu. Ovo stoga, što je spor po tužbi zaposlenog kome je izrečena disciplinska mera spor o zakonitosti donesene odluke. U tom sporu sud nema punu jurisdikciju, pa ne može odlučivati o samoj disciplinskoj odgovornosti zaposlenog, ali je ovlašćen da ispituje da li je odluka o izrečenoj meri u skladu sa zakonom odnosno opštim aktom. Da bi ocenio zakonitost odluke kojom je odlučeno o pravu zaposlenog, odnosno o izrečenoj disciplinskoj meri, takva odluka mora da sadrži činjenice koje čine radnju povrede radne obaveze koja se zaposlenom stavlja na teret i zbog koje mu je izrečena mera, odnosno da bude naveden način izvršenja, mesto i vreme izvršenja. To dalje znači da je sud prilikom ove ocene vezan činjeničnim opisom povrede radne obaveze koja se zaposlenom stavlja na teret.

„Kako osporeno rešenje o izrečenoj disciplinskoj meri ne sadrži činjenični opis radnje kojom bi bila konkretizovana odgovornost tužilje, nije bilo moguće da se tek u sudskom postupku te činjenice utvrđuju, kako se to osnovano žalbom tužilje ukazuje. U radnom sporu za poništaj odluke poslodavca, teret dokazivanja je na poslodavcu, ali pri tome mora biti jasno opisana radnja koju poslodavac dokazuje i zbog koje je izrečena sankcija. Sama činjenica da je tuženi poslodavac izrekao disciplinske mere i ostalim zaposlenim koji su radili u smeni u kojoj je radila i tužilja, kada je došlo do zamena beba, ne dovodi u sumnju zaključke ovog suda jer je disciplinska odgovornost individualna odgovornost svakog zaposlenog a tuženi nije pružio sudu dokaze da je opštim aktom na drugačiji način propisao odgovornost zaposlenih, koji bi mogao da bude osnov za izricanje ovakve mere...”

Iz Presude Vrhovnog kasacionog suda, Rev2 47/2013 od 25.4.2013. godine navodi se:

„...Dato upozorenje poslodavca može proizvesti pravno dejstvo samo u odnosu na onu povredu radne obaveze koja je prethodila datom upozorenju, a ne i na ostale radnje i postupke zaposlenog.”

„...Prvostopeni sud je usvojio zahtev tužioca za poništaj os-
porenog reš-
vom otk-
rešenja
postojan-
je nedos-
žioca na-
Po oceni
penog s-
nom slu-
anticipir-
šenja, iz-
kome je
meseci p-
štovanje
zitivu re-
upozore-
upozore-
da će m-
za pono-
biti otk-
nje ne n-
pravo za-
vati san-
ugovora
zaposlen-
sudsku z-
tražiti su-

Poslodavac može zaposlenom dati otkaz ugovora o radu u roku od šest meseci od dana saznanja za činjenice koje su osnovale otkaz, a najkasnije u roku od 30 (trideset) dana od dana saznanja za činjenice koje su osnovale otkaz, u skladu s odredbama člana 183. Zakona o radu.

objektiv-
objektivan,
ok od go-
relevant-
potrebiti
prekluzija
posloda-
g razloga

sti za izri-
om zasta-
vedenom
stitut ot-
poštovanja
kšavajuće
e obaveze
poslenom
desiti da
tekne sa-
nenu me-

o Jerković

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se

Skenirajte QR kod

Radni odnos direktora javnog preduzeća u svetlu propisa o ograničenju zapošljavanja kod korisnika javnih sredstava

- U skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu javno komunalno preduzeće, kao korisnik javnih sredstava, može da angažuje od ukupnog broja zaposlenih na neodređeno vreme 10% zaposlenih na određeno vreme. Da li u ovaj procenat od 10% ulazi i lice na funkciji vršioca dužnosti direktora, odnosno lice koja obavlja poslove direktora preduzeća?

Odgovor:

Članom 27k stav 8. Zakona o budžetskom sistemu ("Sl. glasnik RS", br. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - ispr., 108/2013, 142/2014, 68/2015 - dr. zakon, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022, 118/2021 - dr. zakon, 92/2023 i 94/2024) propisano je da se odredbe st. 1. i 2. ovog člana ne odnose na, između ostalog, direktore javnih preduzeća čiji su osnivači Republika Srbija ili jedinice teritorijalne autonomije, odnosno lokalne samouprave.

Stavom 4. istog člana zakona propisano je:

"Počev od 1. januara 2021. godine ukupan broj zaposlenih na određeno vreme (izuzev u svojstvu pripravnika), lica angažovanih po ugovoru o delu, ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, preko omladinske i studentske zadruge, kao i posredstvom agencije za privremeno zapošljavanje i lica angažovanih po drugim osnovama, kod korisnika javnih sredstava, ne može biti veći od 10% ukupnog broja zaposlenih na neodređeno vreme, osim izuzetno, uz saglasnost tela Vlade, na predlog nadležnog organa, uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva."

U skladu sa članom 15. Zakona o javnim preduzećima ("Sl. glasnik RS", br. 15/2016 i 88/2019), direktor je organ javnog preduzeća, a članom 43. stav 3. propisano je da direktor javnog preduzeća zasniva radni odnos na određeno vreme. Po prirodi stvari i vršilac dužnosti direktora jeste u radnom odnosu na određeno vreme.

Imajući u vidu navedeno, smatramo da se direktor javnog preduzeća (i vršilac dužnosti direktora) ne računaju kao lica u radnom odnosu na određeno vreme u smislu člana 27k Zakona o budžetskom sistemu. •

Ranko Jerković

Prijem u radni odnos na neodređeno vreme u javno preduzeće lica koja je ostvarilo pravo na starosnu penziju

- Da li javno preduzeće, kao poslodavac, može sa licem koje je kod drugog poslodavca ostvarilo pravo na penziju da zaključi ugovor o radu na neodređeno vreme i pod kojim uslovima? Sa navedenim licem već je zaključen ugovor o radu na određeno vreme zbog povećanog obima posla na 24 meseca, a ugovor o radu na neodređeno vreme bio bi zaključen po isteku ovog perioda.

Odgovor:

Prijem u radni odnos, bilo na određeno ili neodređeno vreme, lica koja je ostvarilo pravo na starosnu penziju, nije zakonom zabranjen.

To proizilazi iz člana 121. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Sl. glasnik RS", br. 34/2003, 64/2004 - odluka USRS, 84/2004 - dr. zakon, 85/2005, 101/2005 - dr. zakon, 63/2006 - odluka USRS, 5/2009, 107/2009, 101/2010, 93/2012, 62/2013, 108/2013, 75/2014, 142/2014, 73/2018, 46/2019 - odluka US, 86/2019, 62/2021, 125/2022, 138/2022, 76/2023 i 94/2024), koji propisuje:

"Korisnik starosne penzije, prevremene starosne penzije koji se zaposli na teritoriji Republike, odnosno obavlja samostalnu delatnost po osnovu koje je obavezno osiguran na teritoriji Republike, ima pravo po prestanku tog zaposlenja odnosno obavljanja te samostalne delatnosti, na ponovno određivanje penzije ako je bio u osiguranju najmanje godinu dana."

Pored navedenog, Zakon o radu ("Sl. glasnik RS", br. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - odluka US, 113/2017 i 95/2018 - autentično tumačenje) ne poznaje gornju starosnu granicu za zasnivanje radnog odnosa, propisuje samo donju (15 godina života).

o Jerković

Pretplatite se

kako biste pročitali časopis u celosti

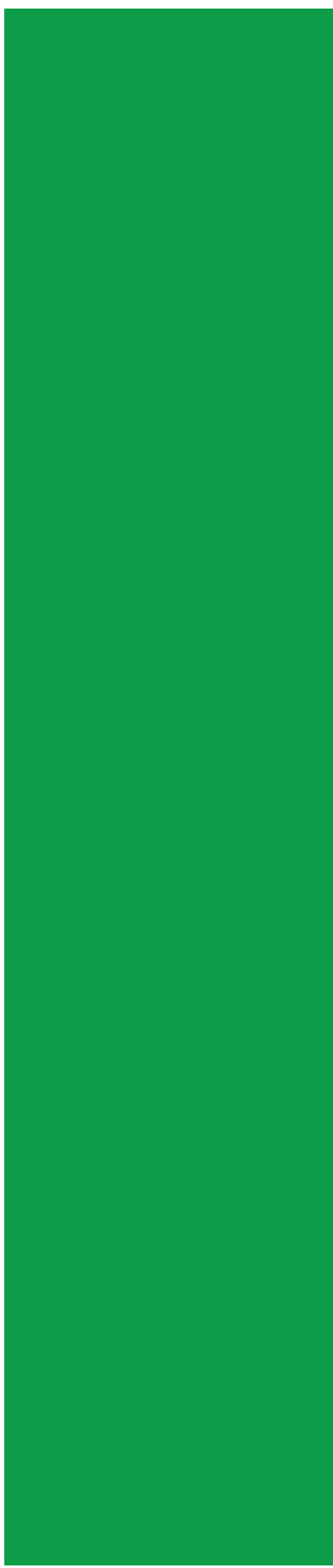
Prijavite se

Skenirajte QR kod

NACRTI I PREDLOZI ZAKONA

U PRIPREMI NOVI ZAKON O SOCIJALNOJ ZAŠTITI

Uvođenje socijalnih penzija za najugroženije starije osobe bez prihoda. Planirano je i povećanje iznosa novčane socijalne pomoći za staračka i samačka domaćinstva, prepoznavanje retkih bolesti, kao osnove za pravo na dodatak za tuđu negu i pomoć

Ministarka za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Milica Đurđević Stamenkovski izjavila je da je to Ministarstvo posvećeno **pripremi novog Zakona o socijalnoj zaštiti, koji bi trebalo da bude usvojen krajem sledeće ili početkom 2027. godine.**

Đurđević Stamenkovski je na Međunarodnoj konferenciji o starijim osobama „Stariji ljudi: resurs za razvoj društva“, rekla da će **jedna od ključnih tačaka novog zakona biti uvođenje socijalnih penzija za najugroženije starije osobe bez prihoda.**

Novim zakonom, kako je navela, **planirano je i povećanje iznosa novčane socijalne pomoći za staračka i samačka domaćinstva, prepoznavanje retkih bolesti, kao osnove za pravo na dodatak za tuđu negu i pomoć,** kao i jačanje lokalnih kapaciteta za pružanje usluga u zajednici, prenelo je Ministarstvo u saopštenju.

Đurđević Stamenkovski je ocenila i da sistem socijalne i zdravstvene zaštite treba razvijati u pravcu veće solidarnosti, pristupačnosti i međugeneracijske podrške.

Prema poslednjem popisu iz 2022. godine, 22 odsto stanovništva Srbije čine osobe starije od 65 godina, a u pojedinim delovima zemlje, kao što su južna i istočna Srbija, svaki četvrti stanovnik je stariji od 64 godine, što, kako je ministarka navela, obavezuje Srbiju da unapređuje sistem socijalne zaštite.

Kompanija Paragraf Lex ne preuzima odgovornost za tačnost i istinitost informacija prenetih iz spoljnih sadržaja odnosno drugih izvora, kao i za štetu koja eventualno iz toga, proistekne. Sve informacije objavljene u sekciji „Vesti“ su namenjene u svrhu opšteg informisanja.

Izvor: Vebsajt Danas, 06.10.2025.

Naslov: Redakcija

POČ

JI

P os
vo
sta

Ministar
radne gr
ciji treba
sudnim
javnih tu
onisao.

„Ovaj za
status, k
vosuđu s
učini vid

Pored re
će biti o
kako bi
predstav
određen
predstav
aktivno
Sindikato
Sindikato
debate i
poslene

Potpred
zbog pro
nici sind

Nadam se
ishodno”,

ović izra
specifičnosti
re svega,
„Nadamo
rditi”, na-

e doneti
u sudova
e uređuje
nagu po-
olja, kao i
pisano da
aj osoblja
u poseb-
m tužilaš-
da uputili
kona koji
je radno-
Posebne
predstav-
ministar-
ve. •

Pretplatite se
kako biste pročitali časopis u celosti

Prijavite se ➔

Skenirajte QR kod

JAVNA RASPRAVA O NACRTU ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVNIM SLUŽBENICIMA

Rasprava će trajati do 27. oktobra 2025. godine

Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave obaveštava javnost da će u periodu do 27. oktobra 2025. godine sprovesti javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima.

Učesnici u javnoj raspravi su relevantni državni organi, predstavnici civilnog društva, stručna javnost, kao i druge zainteresovane strane.

Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave poziva sve zainteresovane učesnike da uzmu učešće u javnoj raspravi i da svoje predloge, sugestije i komentare dostave putem elektronske pošte na adresu: ljudskiresursi@mduls.gov.rs ili pisanim putem na adresu: Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, Birčaninova br. 6, Beograd, sa

naznakom: „Za javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnim službenicima”.

Predlozi, sugestije i komentari dostavljaju se na obrascu koji se može preuzeti uz tekst Nacrta zakona, u sadržaju navedenom u obrascu.

Po okončanju postupka javne rasprave Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave analiziraće sve sugestije učesnika u javnoj raspravi i sačiniti izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi.

Izvor: Vebsajt Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, 08.10.2025.

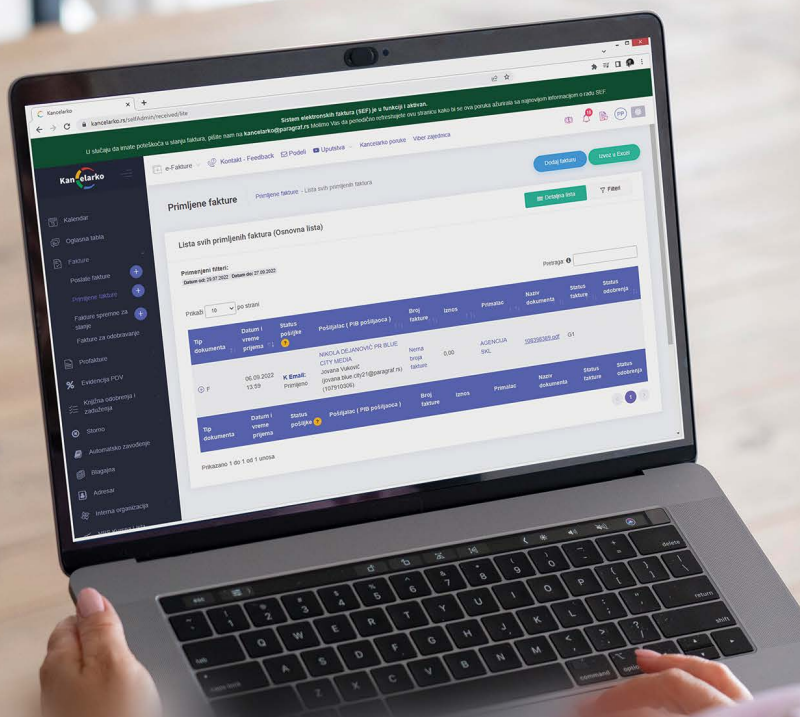
Naslov: Redakcija

Rešenje za elektronsko arhiviranje!

Od 1. januara 2024. godine **počela je da se primenjuje Uredba** o jedinstvenim tehničko-tehnološkim zahtevima i procedurama za čuvanje i zaštitu arhivske građe i dokumentarnog materijala u elektronskom obliku ("Sl. glasnik RS", br.107/2021, 94/2022 i 116/2023).

Ona uvodi obavezu pouzdanog elektronskog čuvanja dokumenata nastalih u elektronskom formatu, kao i fizičkih dokumenata, ali samo onih koji su digitalizovani i imaju dokaznu snagu originala.

Za ispunjenje obaveze pouzdanog čuvanja, koja proističe iz pomenute Uredbe, **program Kancelarko će ponuditi jednostavno softversko rešenje svojim korisnicima!**

Skeniraj QR

Prijavite se za rešenje:
paragraf.rs/earhiv

LEX SUMMIT K O P A O N I K

30. NOV – 3. DEC 2025.

HOTEL GRAND

PRIJAVITE SE

Fiskalni putokazi

Porezi, računovodstvo, zarade, devizno poslovanje

Budžetski vrhovi

Pravo i finansije u javnom sektoru

Kadrovski kompas

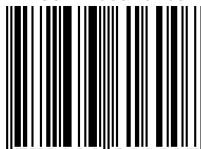
HR & Radni odnosi

PARAGRAF.RS

Pravna i ekonomska izdanja
za uspešno i zakonito poslovanje

ISSN 2683-6165

9 772683 616007 >

Broj izašao iz štampe
28.10.2025.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Библиотеке Матице српске, Нови Сад
34(497.11)

PRAVO u javnom sektoru : časopis za budžetsko
pravo / glavni i odgovorni urednik Bojana Jakšić –
Kovačević. - 2025, br.354/355 (april)- . - Novi Sad :
Paragraf Lex, 2020- . (Nova Pazova : Beograf). - 28 cm
Dva puta mesečno. - Je nastavak: Pravnik u javnom
sektoru = ISSN 2466-3956
ISSN 2683-6165 = Pravo u javnom sektoru
COBISS.SR-ID 16049417